

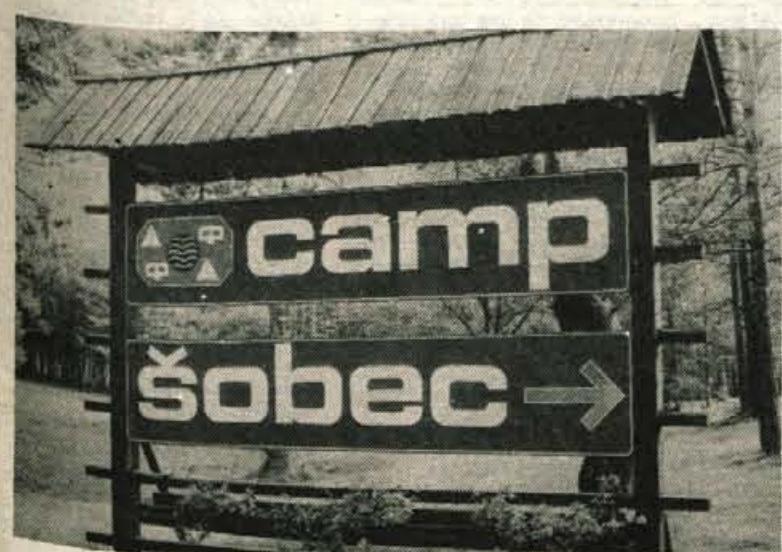
GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Odprite strani

EDO TORKAR
Na kaj čakamo

Predvsem je potrebno, ugotavlja uvodničar,
1. da se pridne brezobziren boj proti korupciji in brezvestni speku-
lacijski,
2. da se državna uprava reorganizira, poceni, poenostavi in decen-
tralizira.



Lesce, 15. oktobra — Turistično društvo Lesce, ki letos praznuje trideset let uspešnega dela, bo v nedeljo prejelo veliko priznanje, letni turistični nagelj, ki ga ljubljanska televizija podeluje najboljšim na področju turizma v Sloveniji. Letni turistični nagelj in nežo podelujejo tokrat že četrtek, prireditve, ki jo bo neposredno prenašala tudi televizija na prvem programu, pa pripravljajo v nedeljo v kampu Šobec, saj je delo leškega turističnega društva tesno povezano z razvojem kampa. Nežo pa bo za neuspešno obravnavo gradu prejela skupščina mesta Ljubljana. V. Stanovnik, Foto: F. Perdan

Kaj se dogaja v tržiskem Peku

Direktor napovedal odstop

Tržič, 15. oktobra — Člani tržiškega izvršnega sveta so na včerajšnji seji obravnavali pod zadnjo točko dnevnega reda, kamor ponavadi uvrščajo razne malenkosti, dokaj pomembno zadevo. Seznanili so se namreč z odstopno izjavo predsednika kolegijskoga poslovodnega organa tovarne Peko v Tržiču.

V njej je Franc Grašič navedel več vzrokov za tako odločitev. Čuti se krivega, ker ni zagotovil upoštevanja sklepov skupnega delavskega sveta na samoupravnih organih temeljne organizacije Komerciala in delovnih skupnosti skupnih služb. V teh enotah Peka namreč nista uspejla dva referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah za delitev sredstev za osebne dohodke, na tretjem glasovanju pa so ločeno sprejeli ta dokument in se izrecno proti metodologiji za vrednotenje del in nalog delavcev Pe-

Čez mejo z več denarja

Beograd, 14. oktobra — Ob prvem prehodu čez mejo bodo lahko v prihodnje nesli prvič 50 tisoč dinarjev, ob vsakem naslednjem prehodu pa 20 tisoč dinarjev. Doslej smo lahko pri prvem prehodu nesli 10 tisoč dinarjev, ob naslednjem pa 5 tisoč dinarjev. Vrednost bankovcev ne bo smela presegati 5 tisoč dinarjev (prej tisoč dinarjev). V obmejnem prometu se zaenkrat ne bo nič spremenilo. V. S.

gorenje Vse za vaš na gorenjskem sejmu v Kranju dom! Posebej ugodno:

1. kuhinje in kopalnice za gotovino s 15-odstotnim popustom ali na obroke s 6-mesečnim odplačevanjem brez obresti
2. stavno pohištvo z 10-odstotnim popustom
3. boljerji TIKI z 10-odstotnim popustom

MARKO JENŠTERLE

• **Trda roka, stisnjena pest, vsak dan dajo nam za jest**

(Pankrti)

MG. DAMIJAN GUŠTIN

Ob 70-letnici Janeza Evangelista Kreka

DARINKA SEDEJ

Jeseničane tepe izguba, botri pa bežijo

SVETO KOBAL — MARIJA VOLČJAK

Uveljavlja se nesrečna filozofija, da ima upnik tako ali tako preveč denarja in da ni nemoralno, če ga oskubiš

Danes so gradiva proti inflacijskega programa državna tajnost ali pa niso za javnost, kar pomeni, da nastajajo v ozkih krogih, v tistih, ki so v zadnjem času simpatizirali z administrativnim urejanjem stvari.

Referendum na zrelostnem izpitu

Ni naključje, da je centralni komite Zveze komunistov Slovenije na dnevni red današnje seje uvrstil tudi obravnavanje nekaterih idejnopolitičnih vprašanj referendumov. Za to so vsaj tri tehtni razlogi: veliko število referendumov z negativnim izidom v zadnjem času, različni idejni pogledi na tovrstno odločanje v sami zvezki komunistov ter predvidene spremembe ustanove in zakona o združenem delu, ki bodo na novo opredelitev vlogo referendumskega odločanja.

Nesporočno je, da število referendumov o samoprispevkih v krajevnih skupnostih upada (v kranjski občini so, denimo, letos razpisali le dva). Krajevna vodstva, predvsem v podeželskih skupnostih, se zaradi zapletenosti postopkov in načina zbiranja denarja (sproti ga »požira« inflacija) raje odločajo za neposredno zbiranje prispevkov. V nekaterih krajevnih skupnostih kranjske občine so, na primer, letos zbrali za naložbe po sto milijon dinarjev in več.

Se težje kot krajevne je izpeljati občinske in mestne referendume o samoprispevkih (Ljubljana, Kooper, Jesenice...). Analize kažejo, da na izid ne vplivajo le splošne družbene in gospodarske razmere, temveč predvsem slabo poznavanje (stvarnih) zahtev in želja ljudi in razpoloženja na »terenu«. Sele v zadnjem času se je v tovrstno odločanje vključila znanost (raziskave javnega mnenja).

Delavci v organizacijah združenega dela so, poveleno preprosto, referendumov že siti, še posebej tistih, na katerih le potrjujejo sprejete odločitve, zato so tudi upravljene njihove zahteve, da bi referendumsko odločanje omejili le na najpomembnejše zadeve. Na posvetu, ki ga je v sredo pripravila komisija za politični sistem pri Medobčinskem svetu ZKS za Gorenjsko, smo med drugim slišali tudi za primer, ko so v tovarni pretili delavcem z 80-odstotnimi osebnimi dohodki, če bodo na referendumu glasovali »proti«. Takšne in podobne »igre« z delavci so ob še vedno prisotni mezdni miselnosti o enakih plačah glavni razlog, da na referendumih »padne« vse več pravilnikov o merilih za osebne dohodke.

Ceprav ustava daje občinam, republikam in federacijmožnost referendumskoga odločanja o pomembnih družbenih vprašanjih, se »politični referendumi« pri nas še niso uveljavili — družbeni kritiki trdijo, da zato ne, ker se bojimo neposrednega odločanja. Naj bo tako ali drugače: zadnje čase se tudi pri nas pojavljajo pobude o tem, da bi se na vsejugoslovanskem referendumu izrekli o jedrskih elektrarnah, ustavnih spremembah, smrtni kazni.. Pobude so iziv tudi za zvezo komunistov, v kateri ocenjujejo, da politični referendumi ne bi bili zaušnica delegatskemu sistemu, temveč njegovo koristno dopolnilo.

C. Zaplotnik



Preskrba z gorivom se je na gorenjskih črpalkah spet poslabšala. Primanjkujejo predvsem dizelska goriva, super bencin in kurilno olje. Kot pravijo na Petrolu, prodajo sedaj kar še enkrat več goriva kot je običajno. Vse pa zaradi tega, ker si nekateri kupci delajo zalogo.

M. A.

20. mednarodni sejem stanovanjske opreme

Vsestransko predstavljenja opreme stanovanj

Kranj, 16. oktobra — Danes se že dvajsetič odpirajo vrata mednarodnega sejma stanovanjske opreme. To, kar so v sredo povedali prireditelji oziroma predstavniki nekaterih večjih razstavljalcev in spremljajočih prireditiv, obeta, da bo letosnja prireditve sicer specializirana, vendar pa bo na njej dokaj vsestransko predstavljena oprema stanovanj.

Na sejmu sodeluje 221 domačih in 17 tujih razstavljalcev. Ceprav od osnovne opredelitev sedanjega sejma, katerega začetki segajo na področje splošne opreme, še precej manjka, da bi predstavili vse možnosti od opreme najmanjšega stanovanja do večje stanovanjske hiše, kot je Merkur direktor sejma Franci Ekar, bo letosnji sejem po kakovosti in raznovrstnosti najbrž prekašal vse dosedanje.

To nekako potrjuje tudi izjava predstavnika kranjskega Merkurja, da do lani temu sejmu pravzaprav niso posvečali večje pozornosti (nekateri proizvajalci pa ga še zdaj niso povsem vključili v poslovni kole-

dar). Potem pa so zabeležili izreden poslovni uspeh, ki se lahko meri celo z avgustovsko sejmsko prireditvijo. Zato si je Merkur letos izbral kar dva poslovna dneva. Za poslovne dneve pa so se odločili še Astra, Metalka, Lesmina in Slovenijales.

Vsi razstavljalci, manjši in večji, obetajo ugodne posojilne pogoje in popuste za razstavljenje izdelke namenjene opremi stanovanj. Prireditiv je tokrat zasnova pa na geslu, vse kar je razstavljeno, je moč kupiti oziroma naročiti. Poseljaj pa velja opozoriti na izobraževalni oziroma svetovalni del v celotni prireditvi. Potrošniško informativni center Cen-

tralnega zavoda za napredok gospodinjstva je namreč poleg razstave poskrbel vsak dan popoldne za svetovanje o ekonomičnem ogrevanju, ob 17. uri pa bodo na programu še posebna predavanja.

Za predstavitev možnosti, novosti in dosežkov za opremo stanovanj je tokrat namenjena večnamenska dvorana, v starri hali A pa so poleg zasebnikov razstavljalcev članji gobarske družine Kranj pripravili tradicionalno razstavo gob in gobjo restavracijo.

A. Žalar

Na Gorenjskem sejmu razstavljam strani 6, 8, 9, 18, 19 in 20

Na skoraj šestih straneh lahko preberete, kdo sodeluje na 20. mednarodnem sejmu stanovanjske opreme

● VSE ZA VAŠ DOM IN GOSPODINJSTVO
● VELIKA RAZSTAVA GOB

● UGODNI NAKUPI
● OZIMNICA
● POPUSTI
● KREDITI
20. sejem stanovanjske opreme
kranj, 16. - 22. 10. '87

VAŠ BUTIK
TURISTIČNIH USLUG

KOMPAS
LETALIŠČE
BRNIK
TEL.: 22-347

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Odlašanje. Zakaj?

Ko je bolnik težko bolan in so še upi, da ga obdržimo pri življenju, zdravniškega posla večji ljudje ponavadi ne mečkajo, ampak po temeljitem, strokovnem premisleku hitro ukrepajo. Takšen težak bolnik je naša država, vendar izvoljeni in najbolj odgovorni zdravniku ranjo še kar naprej mečkajo. Protinflacijski program še nastaja, čeprav ga je že posebej Slovenija zahtevala še v času, ko je bila inflacija 40-odstotna, danes pa je bližje dvestotim kot stotim odstotkom. Zdravniki najrazličnejših specializacij so morali začuda dolgo poslušati prepričevanja, da je strahovita ena največjih inflacij na svetu glavni problem Jugoslavije in ne le eden od mnogih. Sedaj imamo menda osnutek protinflacijskega programa, ki obsegajo 120 ključnih postavk boja zoper to našo najhujšo nadlogo. Postavki seveda še ne poznani, vendar se mi zdi, da bo spet naš papir, ki bo že zaradi svoje preobsežnosti težje uresničljiv in bo najverjetneje omogočal kup izjem, razlogov in podobno, ki jih pri nas znamo najti, če nečesa nočemo dosledno izpeljati. Da smo se za takšen protinflacijski program sploh odločili, je treba iskati razlage tudi zunaj: tako globoko smo zabredli težave, da je omajano zaupanje in nas v tujini, še predvsem pa pri mendnarodnem denarnem skladu.

Treba go bo vrniti, samo s pametjo, s posluhom za pametne rešitve, ki jih z dneje leta tako radi preslišimo. Niso bili redki doma in na tujem, ki so nas učili, da si s tem, ko za vratilo dolga dajemo bližu polovice deviznega priliva, natikamo za vrat. Pa smo si jo kar natikali, kar odlašali z drugo, pametnejšo in preizkušeno strategijo, in končno klecnil. Vrácilo dolga smo morali spet preložiti in privoliti in to, da zmorno plačati le dobrat 20 odstotkov deviznega priliva in ni več in do bomo morali še kaj drugega storiti v odnosu do tujih upnikov. Povrh vsega pa imamo še veliko nekrige dolga in za vse bo treba enkrat položiti račune in predvsem kaj narediti, da tega več ne bo. Samo nergati, razpravljalni in iskati najrazličnejše odgovore ne moremo več. Tudi vedno manj ljudi temu še verjam. Da smo uspešnejši, bom verjel, mi je dejal pred dnevi gorenjski kmet, ko bo moj denar nekaj vreden, ko bom z njim tužil čez par mesecov lahko kaj kupil, ko se mi ga bo splačalo hraniti in ne takoj zapraviti, ko si z njim tuji in tudi naši ljudje z njim ne bodo prižigali cigare!

Ko tega ne bo, bomo lahko rekli, da smo uspeli, da smo nekaj ukrenili in nekaj tudi premaknili. Brez tega je neumno zgubljati besede in čas, ker tudi s tem zapravljamo. Enkrat nas pa vendarle mora srečati pamet.

J. Košnjek

Ob 70-letnici smrti J. E. Kreka

Sedemdeset let mineva te dni (točno 8. oktobra), od kar je v Šentjanžu na Dolenjskem, med obiskom pri priatelju župniku Bajcu, srčna kap nosadoma pretrgala življenjsko nit Janezu Evangelistu Kreku, enemu najvidnejših politikov tedanjega časa, po političnem, socialnem, gospodarskem in žurnalističnem delovanju pa tudi eni najbolj zanimivih osebnosti v vsej slovenski zgodovini.

V počastitev spomina na velikega in dolga desetletja prezirtega moža pripravljajo KUD in krajevna konferenca SZDL Selca, občinska konferenca SZDL Škofja Loka, Zvezza hranilokreditnih služb Slovenije in Zadržna zveza Slovenije slovesnost ob 70-letnici njegove smrti. Prireditve bo v nedeljo, 18. oktobra, ob 11. uri pred osnovno šolo v Selcih.

L. B.

Srečanje borcev 30. in 31. divizije

— Ob 44-letnici ustanovitve 30. in 31. divizije NOV organizirata občina skupnosti borcev obeh divizij v soboto, 17. oktobra, 15. uri v Domu JLA v Ljubljani tradicionalno tovarniško srečanje bork in borcev obeh divizij in vseh enot ter služb IX. korpusa. Vabljeni.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofje Loke in Tržiča.

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraj in ljudje), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Mencinger (kulturna), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz solskih klopi, Škofja Loka), Danica Dolenc (za dom in družino), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Vilma Stanovnik (mladine, gospodarstvo), Dušan Humer (šport), Stojan Saje (Tržič), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija). Časopis je poltednik. Izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, mali oglasi in naročnina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Naročnina za II. polletje 1987 je 7.500 din

Solski koledar

Teden dni prvomajskih počitnic

Kranj, oktobra — Kranjske srednje šole bodo tako kot osnovne in nene zimske počitnice od 25. januarja do 5. februarja prihodnje leto, pouka prost pa bo tudi letoski 31. december. Ob prvomajskih počitnicah pa prihodnje leto pouka ne bo tudi v četrtek, 28. aprila in v petek, 30. aprila. Praktično se bodo torej potegnile na teden dñi, saj v Sloveniji praznujemo tudi 27. aprila, v šoli pa bodo učenci po prvomajskih praznikih prišli v sredo 4. maja.

Takšen šolski koledar so potrdili na nedavni seji kranjskega izvršnega sveta, ob tem pa se je razvila vroča razprava, saj so nekateri sodili, da tako dolgih prvomajskih počitnic ne zasluzimo. Zavrnili so jih s kopico razlogov. Delavci od drugod tedaj običajno vzamejo dopust, gredo domov in s seboj seveda vzamejo tudi otroke, če ne gre drugače, jim starši pač napišejo opravičila. V dobro organiziranih tovarnah prvomajski prazniki običajno izkoristijo za večje remonte in vzdrževalna dela, delavci pa imajo med 27. aprilom in 1. majem kolektivne dopuste. Je torej pametno, da so šolski razrediti tedaj na pol prazni, saj starši otroke vzamejo s seboj na dopuste in izlete? Bržkone ne, sicer pa so tako ali tako naši šolarji dokaj obremenjeni in težko je reči, da prvomajski počitnici so rekli enako, vendar so menili, da ne kaže hiteti, ampak je treba delovati pretehtano, zmerno. Letos bo

Nov korak k božiču kot ljudskemu, verskemu in cerkvenemu prazniku

Praznovali naj bi, ne delali

Ljubljana, 14. oktobra — Večina slovenske javnosti, ne le katoliška, je za uzakonitev božiča kot dela prostega dneva. Vendar na prvi pogled simpatična ideja ni enostavno uresničljiva, saj je Jugoslavija tudi na verskem področju zelo pisana. Tako bo letos ostalo še pri božičnih

itak en praznik vec (1. november) in bi mogoče kazalo na račun božiča kakšen praznični dan odvzeti.

Ce bo božič dela prost dan, potem tega nihče ne sme vzeti za zmago ali poraz. Božič mora ostati to, kar je v svojem bistvu. Tudi napak bi bilo, če bi se ta dela prost dan spremenil v pretirano veseljajočje, nakupovalno mrzlico, potrošništvo, kot so takšni prazniki že v tujini. To k takšnemu prazniku so di, vendar v razumnih mejah. Prav imajo tudi tisti, ki pravijo, da je božič, kot dela prost dan stvar politične modrosti, zadeva političnega razuma, da vernikom vrne tisto, kar je bilo pač zaradi razmer takrat vzetlo, da je praznovanje božiča dokaz predaka v odnosih med cerkvijo in državo in da je treba to nadaljevati. Je pa tudi res, da je večina sveta spoznala, da se v tovarnah v dneh pred koncem leta zelo malo naredi in je še najmanj škodelično, da se ljudje doma.

Rina Klinar, vodja strokovne službe SIS na Jesenicah:

Kdo bo plačeval za zgubarje?

Jesenice, 14. oktobra — V drugih gorenjskih občinah so lani s prvej nezaupanja, češ v kaj se podajajo, spremljali početje v jeseniških sisih, kjer so že marca pogumno začeli usklajevati skupno porabo z rastjo gospodarstva in niso čakali konca leta, kot drugie. Pogum se je Jeseničanom splačal, saj imajo zdaj, ko se priziga zeleni luč za vnovčenje sisovskih presežkov, umetno ustvarjenih z intervencijem zakonom vlade, višjo osnovno za letošnjo porabo. Ravnato jeseniško gospodarstvo letos tudi ni več obremenjeno za občinske programe družbenih dejavnosti kot lahi; izjemna sta le raziskovalna skupnost, ki ni zakonsko uokvirjena, in skupnost otroškega varstva zaradi tekočega usklajevanja porodniških nadomestil. Kljub temu pa Rina Klinar, vodja strokovne službe jeseniških sisov, napoveduje skupni porabi črno prihodnost. Prihaja čas, ko se bo treba marsikateri že ustaljeni pravici, marsikateremu kamenčku v mozaiku skupnega standarda odreči, pravi.



Projekt obrzdanja inflacije je padel tudi v družbenih dejavnostih?

Res je. Rast skupne porabe usklajeno je za nazaj; najprej za prve tri mesece, potem za polletje in tako naprej. Ker pa inflacija drvi mimo vseh načrtov, s poračuni za nazaj ne pokrivamo stroškov družbenih dejavnosti. V jeseniških občini bomo letos za skupno porabo namenili nekaj manj kot dvanaštirje milijard dinarjev. Od tega gre 53 odstotkov za zdravstvo, 28 za izobraževanje, 11 za otroško varstvo, ostala poberejo drugi. Maneverskega prostora je malo. Zato nas toliko bolj prizadene povečanje stroškov za socialno varnost ljudi, to je za otroške dodatke, bolnišnika in porodniška nadomestila in podobno, kar nas je letos v prvem polletju stalo toliko kot lani celo leto. Raven socialne varnosti družine se ravna po republiškem povprečju, ki je višje kot v jeseniških občini. Razumljivo, da je zato vse več upravljencev do raznih nadomestil in pomoči.

Socialni programi so ena plat; kaj pa še bistveno vpliva na večje stroške družbenih dejavnosti?

Osnovni razlog izvira iz nespostovanja planov zaposlovanja. V letošnji resoluciji piše, da se bo število zaposlenih povečalo do 0,4 odstotka, torej v okviru naravnega prirastka, kar spričo zoženega poselitvenega prostora in posodobitve proizvodnje ne bi smeli preseči. Dejansko pa so organizacije v planu skupnosti za zaposlovanje načrtovale kar 3,1 odstotno rast zaposlovanja. Tako pretirano neplanirano zaposlovanje seveda pritiska tudi na družbenne dejavnosti in povečuje njihove stroške. Udarjene so predvsem zdravstvena, izobraževalna in skupnost otroškega varstva, ki so

že tako največje porabnike. Rastejo stroški za zdravila, bolniške, povečuje se število oddelkov v osnovni šoli, vrtcu.

Ob polletju je bilo enajst jeseniških organizacij v izgubi. Sploh je sestava gospodarstva dokaj neugodna. Kako bo to vplivalo na skupno porabo, če se kolo izgub in nizke rasti dohodka ne bo

Zaradio manjših plač se povečujejo stroški za socialno varnost delavcev oziroma njihovih družin, še huje pa se bo slabo slabljeno gospodarjenje odrazilo v prihodnjem letu, ko začne v celoti veljati zakon o celotnem prihodku in slovenski obračunski zakon. Viri za finančiranje posameznih družbenih dejavnosti bodo novi; za usmerjeno izobraževanje, telesno kulturo, kulturo, delno zaposlovanje, raziskovanje bo merilo ostanek dohodka.

Menda imate izračun, kaj pomeni tak sistem financiranja v stevilki?

Republiški zavod za družbeno planiranje je izdelal oceno izpada prihodkov družbenih dejavnosti na osnovi rezultatov gospodarstva v prvem polletju letos. Za jeseniško občino je ocenil povprečni izpad za četrtnino, nas postavljal med štiri slovenske občine z največjim ocenjenim izpadom denarja.

Kaj predlagate?

• Nobenih uradnih usklajenih izhodišč še nimamo. Mislim pa, da družbeno, gospodarsko, politično, narodnostno in kakorkoli se hočete ni sprejemljivo, da zlasti usmerjeno izobraževanje in kulturno postavljamo na finančno negotova tla. Odprto je vprašanje ustavnosti zakona o celotnem prihodku, ki rangira družbeni dejavnosti; nekatere avtomatično postavlja kot nepogrešljive, druge pa kot fakultativne, izbirne, neobvezne.

Ce gospodarstvo ne bo ustvarilo dohodka, torej ne bo prispevalo za fakultativne družbenne dejavnosti. Kje dobiti manjkajoči denar?

• Najbrž bo treba ubrati pot, kot jo je pred nedavnim republiška izobraževalna skupnost: ker so imele posebne izobraževalne skupnosti izgubo, je večjo prispevno stopnjo obremenila tiste, ki lahko dajo. Na Jesenicah je problem toliko hujši, ker breme na nismo na koga preložiti, če bi, na primer Železarno, oprostili obveznosti. Uspešnejši najbrž ne bodo hoteli plačevati še za izgubarje, razen tega pa je zakonsko predpisana tudi zgornja meja obremenitve bruto osebnega dohodka. Problem je tudi, ker se krči število tozov z matičnim sedežem zunaj jeseniške občine in je vse manj denarja iz takoj imenovanega sedežnega principa. Poseljeno v zdravstvu in socialnem skrbstvu odliv iz občine narašča. Družbeni dejavnosti oziroma skupnemu standardu ljudi, kar je eno in isto, se torej obetajo leta suhih krav. Najbrž se bomo marsicemu, kar zdaj imamo, morali odreči, dokler slaba leta ne bodo mimo.

H. Jelovčan

Ob tednu otroka

Komercialna razstava igrač in predavanje o dobri igrači

Brdno pri Kranju, oktobra — Že dvanašticti zapored so v trgovski delovni organizaciji, točneje v temeljni organizaciji Engro, v tednu otroka pripravili komercialno razstavo igrač za vse poslovne partnerje.

V težnji, zbuditi zanimanje kupcev in izboljšati ponudbo, smo letos na Brdu opazili tudi igrače z oznako »dobra igrača«, ki jo po priporočilu komisije za oceno igračev dodeljujejo na vsak letnem tradicionalnem sejmu igračev v Celju. Komisija, ki deluje v okviru Skupnosti otroškega varstva Slovenije, je kot poseben dodatek letoski razstavi organizirala tudi predavanje za vzbujitelje otroških varstvenih

ustanov Slovenije na temo »dobra igrača«.

• Ne samo z ustrezno vzgojo, tem, kaj je dobra igrača, se razvajajo z mnenji komercialistov, ki navadno vse podredijo poslovnu uspehu.

Člani komisije za dobra igrača so izrazili posebno odobravjanje trgovski delovni organizaciji Kora, ki je z dolgoletno tradicijo, prikazati na področju igrač res vse, kar se trenutno lahko dobi na jugoslovanskem tržišču, krepko posegla tudi na področje zares kvalitetne igrače. Potrošniki pa lahko že kmalu pričakujeta sadove teh prizadavanj tudi v vzgojno-varstvenih organizacijah in, kar je najvažnejše, tudi v prodajalnah igrač orilagojena predvsem očesu potrošnika in ne to-

Laični sodelavci, vabljeni

Gorenjsko društvo za cerbralno paralizo išče neprofesionalne sodelavce, ki bi bili pripravljeni za majhno naročnino dohoda sodelovati pri varstvu prizadet

Nezadovoljni so rejci in mesarji, v mesnicah pa zmanjkuje svežega mesa

Kmetje še štrajkati ne moremo

Škofta Loka, 13. oktobra — V pričakovanju višjih odkupnih cen živine so kmetje že ves prejšnji mesec oddali klavnicam precej manj govedi kot običajno. Odločitev ZIS, da se meso s 1. oktobrom ne sme podražiti, je preskrbo trga s svežim mesom še poslabšala, saj v klavnicih zakoljeno več kot osemdeset odstotkov manj klavnih govedi kot običajno.

Podobno kot po vsej Sloveniji je tudi v gorenjskih občinah. V škoftajoških klavnicih so morali delavci na dopust ali pa so jih premestili v druge obrate, kjer pa bo zaradi pomanjkanja surovin prav tako kmalu zmanjkalo dela. Le mesarji bodo lahko ostali v mesnicah in prodajali zmrzljeno meso, ki ga imajo na zalogi še za do konca meseca.

»Oskrba s svežim mesom v naših mesnicah je trenutno porazna. V vsem mesecu smo zaklali okrog sto petdeset glav živine, to pa je le nekaj več kot jih običajno zakoljemo v treh dneh. Že v prvem letosnjem polletju smo dobili v klavnice skoraj tri odstotke manj živine kot lani, v juliju dvanaest odstotkov, avgusta pa že več kot trideset odstotkov. Še precej manj smo zaklali: prejšnji mesec, ta mesec pa za koljemo le še neznatno količino živine. K sreči imamo novo hladilnico na Trati, ki je v tej krizi že odigrala svojo vlogo, saj tako kupcem v mesnicah lahko ponudimo vsaj zmrzljeno meso. Seveda pa takšno ni za v skrinje, zato se nam pri prodaji že precej pozna. Težave, sicer nekaj manjše, so tudi pri svinjskem mesu. Ogrožena pa je tudi proizvodnja mesnih izdelkov. Opazili smo, da je bilo letos pri kmetih veliko manj črnega zakola kot lani, sedanje razmere pa bo to najbrž spremenilo,« pravi direktor Mesoizdelkov Škofta Loka, Miro Dujic.

V klavnicih si ne morejo pomagati z nakupom mesa iz drugih republik, kajti tudi povsod druge je veliko pomanjkanje vseh vrst mesa. Tako je moč dobiti živino le za več kot trideset odstotkov višje cene, kot veljajo v Sloveniji, denarja za pokrivanje

naje razlik pa v klavnicih nima.

Razlike med veljavnimi in dejanski proizvodnimi cenami so tako velike, da kmetje živino zadržujejo v blevih, hrkati pa skupaj z odborom za klavno industrijo pri živinorejsko poslovni skupnosti zahtevajo, da se takoj uveljavijo višje (za 26 odstotkov) odkupne cene, ter da se sorazmerno s tem podraži tudi meso v prodaji, kar je bilo predvideno že s 1. oktobrom. Ker pa tudi takšna podražitev ne bo pokrila vseh stroškov pitanja, predlagajo, naj bi se povečale tudi vzrejne premije.

»Naši kmetje so zelo razočarani, saj je zvezni odlok junija predvideval, da se cene povečajo s 1. oktobrom. 28. septembra smo na Kmetijski zadruži z živinorejsko poslovne skupnosti dobili izračun novih cen, po katerem naj bi se te povečale za 25 odstotkov. S kupci živine (KŽK — TOZD Mesoizdelki) smo se sporazumeli o novih cenah, 30. septembra pa smo kmete o teh cenah že obvestili. 1. oktobra je na presenečenje vseh prisel preklic ZIS, da se cene živine ne smejo povečati. Posledica tega je, da kmetje živine ne oddajo več in da odkupimo le zasilne zakole in nujne primere. Kmetje imajo zaenkrat dovolj krmne, zato lahko z oddajo še čakajo. Seveda pa vsi upamo, da bo problem s cenami čimprej rešen. Še večji problem se pojavi pri odkupu mleka, kjer odkupne cene so bolj zaostajajo za družbeno priznanimi proizvodnimi stroški. Odkup mleka se tako iz meseca v mesec zmanjšuje,« je vedal Tone Trček, vodja kooperacije pri KZ Škofta Loka.

Zavod za ekonomiko pri kme-

tijskem inštitutu Slovenije je pred kratkim naredil izračun proizvodnih stroškov za pitano živino in proizvodnjo mleka. Ugotovili so, da sedanje odkupne cene pokrivajo le dobrih 50 odstotkov teh stroškov. Zato je razumljivo, da so kmetje vedno bolj nezadovoljni in obupani in da postaja živinoreja v zelo resni gospodarski krizi.



Janko Porenta, kmet iz Svetega Duha: »Živine za oddajo trenutno nimam, če pa bi jo imel, je sigurno ne bi prodal. Volja do živinoreje pri nas kmetih je vedno manjša, saj država sprejema takšne ukrepe, ki spravljajo živinorejo na tla. Ko vidis, da delaš izgubo na kmetiji, te mine vse veselje do živine. Kmetje smo imeli vedno računico, da naj bi za kilogram žive teže goveje živine dobili približno osemkrat toliko kot za kilogram koruze. Cena koruze je bila letos okrog 250 dinarjev za kilogram, cena mesa pa le štirikrat tolik-

šna. Za takšno ceno pa se ne spleča kupovati dragih krmil in rediti živine.«



Ivan Oman, kmet iz Zminca in predsednik zadružnega sveta pri KZ Škofta Loka: »Naše hribovske kmetije so usmerjene predvsem v živinorejo, saj imamo le za to pogoje. Na naši kmetiji predvsem oddajamo mleko, ki pa ima poleg mesa tudi čisto neustrezno ceno, saj so pred časom izračunali, da so proizvodni stroški za liter mleka 298 dinarjev, kmetje pa dobimo plačano okrog 160 dinarjev. Trenutno bi iz hleva oddal tudi tri živali, toda kaj, ko so tako neustrezne cene. Krme imam dosti in bom čakal. Tisti kmetje, ki oddajamo mleko in živino, vemo, da je šestkratna proizvodna cena litra mleka približno tolikšna kot kilogram goveje živine. Trenutno smo zelo obupani, naše delo je razredeno. Delavci lahko vsaj štrajkajo, mi pa še tega ne moremo.«

V. Stanovnik

Cestna in komunalna skupnost Radovljica

Usmeritev v lokalne ceste

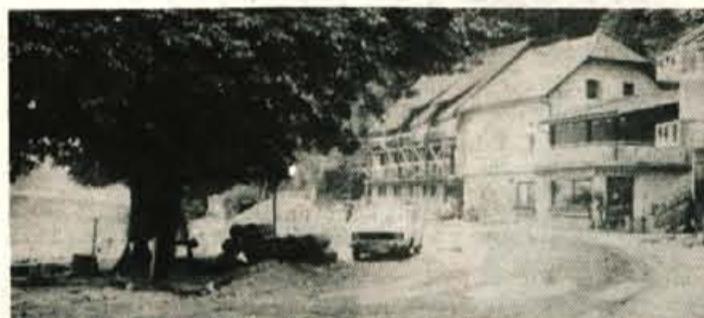
Radovljica, 8. oktobra — Glavni zalogaj občinske skupnosti za ceste je letos izgradnja mostu s priključno cesto v Otočah. Zaradi dodatnega združevanja denarja pa bodo skupaj s komunalno skupnostjo (tudi zaradi spremenjenega upravljanja z regionalnimi cestami) skušali narediti čimveč na lokalnih cestah.

Vse do sprejetja samoupravnega sporazuma o temeljnih planov od 1986 do 1990. leta so občinske skupnosti za ceste dobivale po republiških kriterijih zelo malo denarja za ceste na svojem območju. Bilo ga je komaj za redno vzdrževanje, saj je dobršen del tega pobrala že zimska služba.

»Prav zaradi tega so se regionalne in lokalne ceste v naši občini v zadnjih letih zelo poslabšale,« pravi tajnik občinske cestne in občinske komunalne skupnosti Radovljica Stanislav Žibert. »Na podlagi sprejetih temeljev plana pa smo se lani v občini dogovorili za enotno prispevno stopnjo 1,2 odstotka ob brutno osebnih dohodkov iz dohodka. Dogovorili pa smo se za dodatno zbiranje, in sicer 1 odstotek iz čistega dohodka. S tem smo prvič po nekaj letih v občini opravili večja krpanja na regionalnih in lokalnih cestah. Pa tudi sprejeti program smo lani v celoti urešnili.«

»Kakšne pa so posledice letosnjih sprememb na področju upravljanja z regionalnimi cestami?«

»Že lani smo se na podlagi sprejetih temeljev plana in samoupravnega sporazuma opredeli, da bomo letos dali prednost izgradnji 1.2 odstotka in ureditvi dostopne ceste v Otočah. Nekaj časa je celo kaže, da zaradi tega zalogaja na ostalih cestah ne bomo mogli skoraj narediti. Zdaj pa kaže, da bomo pri gradnji mostu in dostopne ceste celo nekaj prihranili. Spremembe, kar zadevajo upravljanje z regionalnimi cestami, pa se kažejo v večjem poudarku na lokalne ceste. Seveda še naprej sodelujemo s sredstvi pri urejanju nekaterih regionalnih cest. Tako smo na primer s skupnimi naporji asfaltirali



V okviru priprav na svetovno prvenstvo letos s sofinanciranjem urejajo odsek od Toplice do Mlini.

del ceste Koprivnik — Gorušje. S sodelovanjem blejskega turističnega gospodarstva in občinske komunalne skupnosti prav zdaj urejamo odsek od Toplice do Mlini na Bledu. Razen tega pa je občinska komunalna skupnost sodelovala tudi pri urejanju cest in posameznih del v Gorjah, na Lancovcu, Koprivniku, Posavec in Mošnjah. Pravzaprav smo z deli na cestnem področju lahko za zdaj kar zadovoljni, saj na začetku leta na kaj več kot na most v Otočah skoraj nismo upali misliti.«

Od pomembnejših del, kjer bo potrebno skupno dogovarjanje, jih čaka še Gorenjska cesta v Radovljici in ureditev treh mostov: Globoko, Savica ter Brod. Za regionalno cesto Kamna gorica — Kropa so letos izdelali projekt, na odseku od Lancovega do Kamne gorice pa se je že teden začela obnova. Pripravljeni so tudi projekti za semafarizacijo dveh križišč na Bledu in enega v Bohinjski Bistrici, vendar trenutno slabo kaže, da bi z deli začeli že letos. Marsikaj bi nameč še lahko naredili, vendar se gradbeni sezona bliža kraju, izvajalcem pa pohaja sapa zaradi zmogljivosti.

A. Žalar

V Železarni boljši rezultati

Jesenice, 18. oktobra — Predstavniki izvršnega sveta skupščine občine Jesenice so se v Železarni pogovarjali s člani poslovodnega odbora in predstavniki samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij. Septembra v Železarni nekoliko boljši poslovni rezul-

tahti velik. Predsednik poslovodnega odbora Boris Bregant je spregovoril o obratovanju nove jeklarne, medtem ko je vodja TOZD jeklarne 2 dejal, da so nekatere naprave v jeklarni še v zagon s časovnimi zamiki, kar je vplivalo na rezultate poslovanja. Šele z vključitvijo vseh naprav bo dana možnost boljšega gospodarjenja v jeklarni.

Predsednik poslovodnega odbora je poudaril, da so septembra dosegli boljše rezultate, predvsem zaradi ukrepov, ki so jih pravočasno sprejeli. Od bolj-

ših rezultatov bo odvisna tudi (boljša) stimulacija delavcev. Na sestanku so govorili tudi o kadrovskih problemih in se menili o kritični oceni, ki jo je dal jeseniški izvršni svet glede predsanacijskih programov posameznih temeljnih organizacij v Železarni. Železarji so dejali, da so v delovni organizaciji sprejeli zelo konkretne ukrepe za sanacijo razmer in naknadno posredovali še predsanacijski program delovne organizacije.

Predstavniki družbenopolitičnih organizacij so kritično obravnavali problematiko medsebojnih odnosov znotraj delovne organizacije in izpostavili vlogo neposrednih vodij del in tudi delovanje samoupravnih in delovnih skupin.

V drugem delu razprave so opozorili na posledice, ki jih prinašajo rezultati poslovanja in njihov vpliv na uresničevanje programov družbenih dejavnosti v občini.

Na zaključku je predsednik izvršnega sveta Tomaž Keršmanec ugotovil, da predsanacijski programi jeseniške železarne nudijo solidno osnovno za izbotišanje stanja, v njegovo uresničevanje pa se morajo vključiti prav vsi v Železarni, občini in širši družbenopolitični skupnosti. Morajo pa biti, da dejal Tomaž Keršmanec, izdelani celotno, realno ter biti pravočasno predstavljeni v občini, saj je le kvalitetni program ukrepov osnova za dobre in hitre ukrepe.

D. S.

Smešne cene

pšenice žalostijo pridelovalce



Že prejšnji teden je Zvezni komite za kmetijstvo predlagal, naj bi zaščitna cena za pšenico prihodnjega letnika ne bila nižja od letosnje tržne cene koruze, to je od 180 dinarjev za kilogram. Zvezni izvršni svet pa je določil, da bo zaščitna cena pšenice letine 1988 le 162 dinarjev za kilogram.

Z določitvijo takšne zaščitne cene pšenice smo ponovno dokazali, da smo še vedno daleč od prave kmetijske politike in da se cene kmetijskih pridelkov birokratsko določajo na mizah tistih, ki o kmetijstvu ne vedo kaj pride. Seveda je največ hude krvi ob sprejetju zaščitne cene v Vojvodini, pa tudi v Sloveniji in na Gorenjskem bodo setveni načrti zato močno oklepšeni. Slovenski pridelovalci pšenice so bili razčarani že nad letosnjo ceno, saj so kljub večjim pridelovalnim stroškom za kilogram pšenice iztržili manj kot v naši žitnici Vojvodini. Zato predvidevanja republiškega komiteja za kmetijstvo, da bomo v Sloveniji posejali za odstotek več pšenice na družbenih posestvih in za dva odstotka več na njivah v zasebni lasti, stoji precej na majavah nogah.

Ob skoraj dvesto odstotni inflaciji, kakršno pričakujemo letos, je težko napovedati cene v prihodnjem letu, prav gotovo pa je, da je določitev takšne zaščitne cene pšenice povsem nerealna, saj vemo, da ob letosnjem pomanjkanju koruze živinoreci morajo zanjo plačevati tudi po 240 in več dinarjev za kilogram. Poleg točke, ki je uničila precej pridelka letosnje koruze, je za takšne cene kriva tudi lanska dobra letina, ko so odkupno ceno koruze tako znižali, da jo bomo letos pridelali več kot tri milijone ton manj.

Ne vemo, kdo bo tisti, ki bo letos lahko prepričal kmetovalca, da bo ob takšnih cenovnih obetih zasejal prej načrtovana polja s pšenico. Vemo pa, da kjer ne bomo sedaj sejali, prihodnjo jesen ne bomo mogli požeti.

V. Stanovnik

IZ GOSPODARSKEGA SVETA



Ob razstavi inovacij v Radovljici

Rešitev so razvojne službe

Radovljica, 14. oktobra — Ob dnevu inovatorjev, 12. oktobru, v radovljških občinih že vrsto let pripravljajo razstavo inovacij in tehnoloških dosežkov njihovih delovnih organizacij. Kot ugotovljajo letos, je vnema za inovativnost precej upadla, saj razen besedne uživa le malo podpore.

Občinska raziskovalna skupnost in občinski svet zvezne sindikatov sta te dni pripravila razstavo inovacij in razvojnih dosežkov v občini z željo, da bi delovne organizacije pokazale svoje najpomembnejše dosežke v zadnjem letu.

Predsednik komisije za pospeševanje inovativne dejavnosti pri raziskovalni skupnosti Primož Finžgar takole razmišlja o inovativni dejavnosti: »Mislim, da v radovljških občinih na tem področju nismo ne boljši ne slabši od drugih. Čeprav vedno poudarjam velik pomen inovativne dejavnosti, imajo inovatorji v praksi več problemov kot vzpodbud. Razlogi so predvsem v nepravilnem vrednotenju inovacijskega dela, pa tudi v vsespolni apatiji po ustvarjanju. Sam mislim, da nas posamezni inovativni predlogi ne bodo rešili iz krize, rešilo pa bo le organizirano delo razvojnih služb v delovnih organizacijah. V naši tovarni, Elanu v Begunjah, je inovativna dejavnost bolj upoštevana in tudi razvita kot v drugih tovarnah, saj se moramo vseskozi prilagajati tujemu tržišču. Tudi Veriga in Iskra Otoče sta na letosnji razstavi pokazala nekaj novih tehnoloških dosežkov, vendar pa je to zelo malo. Ugotavljamo, da se delovne organizacije ne zanimajo kaj prida, da bi razstavile svoje inovacije, saj nimajo od tega posebnih koristi. Danes vsi gledajo le še to, kako bodo dvignili ceno svojih izdelkov, zelo malo pa, kako jih bodo izboljšali.«

Imamo dovolj takšnih strokovnjakov, ki lahko naredijo kaj za razvoj?

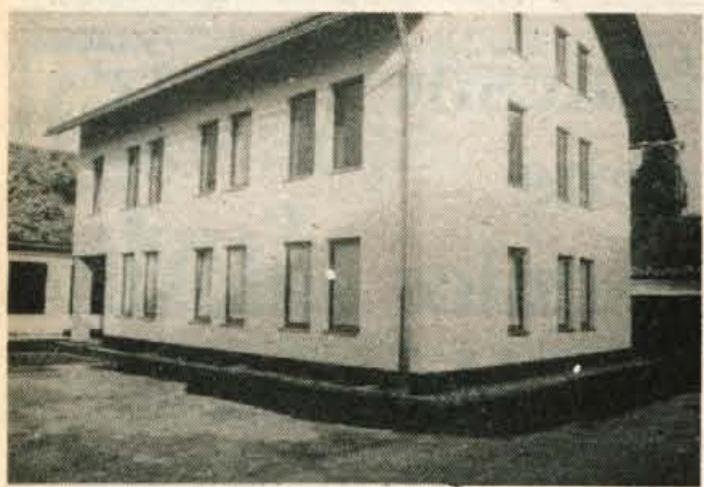
»Strokovnjaki niso problem, problem je motivirati ljudi, imeti stimulativne pravilnike. Predvsem pa bi se moralni izboljšavati s programiranimi akcijami kot jih imajo na primer Japonci s krožki za izboljšanje proizvodnje.«

V. Stanovnik



MERCATOR
KŽK GORENJSKE KRANJ
TOZD KMETIJSTVO
OBRET VRTNARIJA

Vse, ki želite naročiti aranž



Poslovni objekt Gorenjske obrne zadruge — Že ves teden od nedelje naprej so v krajevni skupnosti Primskovo v kranjski občini na programu različne prireditve ob krajevnem praznovanju. Osrednje svečanosti pa so na programu danes in jutri. Danes ob 16. uru bodo odprli nov poslovni objekt Gorenjske obrne zadruge, ob 17. uru pa v mali dvorani zadružnega doma razstavo izdelkov obrtnikov iz kranjske skupnosti. Razstava bo odprta vsak dan do nedelje zvečer. Po otvoritvi razstave bo drevi v zadružnem domu družbeni večer, na katerega so vabljeni vsi krajanji. Jutri, 17. oktobra, ob 17. uru pa bo v Kokškem logu proslava, na kateri bodo podelili priznanja in plakete. — A. Ž.

Kartografija in turistična propaganda

Kranjska gora — V okviru 20. geodetskega dne bo Zveza geodetov Slovenije jutri, 17. oktobra, pripravila v hotelu Kompass v Kranjski gori širši pogovor o načrtih in kartah ter njihovem pomenu v turizmu oziroma v turistični propagandi. Srečanje se bo začelo ob 11. uri, vodil pa ga bo dr. Branko Rojc, predsednik kartografske sekcije Zveze geodetov Slovenije. Namen srečanja je opredelitev vloge in pomena turistične kartografije. Sestavili pa naj bi tudi delovno skupino, ki bo to delo usmerjala v prihodnje. V programu imajo tudi ureditev banke turističnih informacij in organizacije automatizirane kartografije.

B. B.

Izšle so Cerkljanske novice

Cerkle — Pred pričetkom praznovanja praznika petih krajevnih skupnosti pod Kravcem je izšla že tretja letosnjaka številka Cerkljanskih novic v 1500 izvodih. Pravnično številko so tokrat prejela vsa gospodinjstva v sedmih krajevnih skupnostih. V tej številki novic, ki sicer izhajajo že šesto leto, je veliko zanimivih prispevkov. Poseben poudarek ima skupna akcija o gradnji poslovnih vežic. Sledijo zanimivi prispevki o delovanju krajevnih skupnosti Brnik, Cerkle, Velesovo, Grad in Zalog. Ponovno se v Cerkljah obeta tudi kinopredstave, in sicer vsako soboto ob 18. uri, ko bo na sporedu mladinski film, ob 20. uri pa bo predstava za odrasle. Junija prihodnje leto bodo v Cerkljah dobili tudi poslovničico Ljubljanske banke Temeljne banke Gorenjske. Zanimiva sta tudi prispevki o prijetju in varnosti na območju krajevnega urada Cerkle, med jubilanti pa tokrat predstavljajo Gasilsko društvo Cerkle ter prispevki o prvem uspelem Barletovem memorialu.

J. K.

Upokojenci na Triglavu

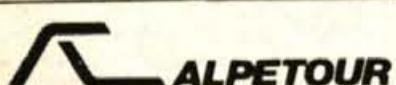
Kamnik — Avgusta letos smo se upokojenci iz Kamnika in Moravčev povzpeli na Triglav. Bilo jih je 29 in med njimi kar 14 takšnih, ki so bili na našem najvišjem vrhu prvič. Seveda je bil poleg zadovoljstva zanje posebno doživetje tudi krst pred Aljaževim stolpom. Upokojenci iz Moravčev in Kamnika so se tudi odločili, da bodo v prihodnje skupaj s kamniškimi planinci še organizirali podobne izlete v gore.

J. K.

Miha Stenovec, 90-letnik

Cerkle — 28. septembra je prazoval 90. rojstni dan Miha Stenovec iz Cerkelj, ki je tudi najstarejši ter hkrati častni član Gasilskega društva Cerkle pod Kravcem. Pri gasilcih je začel delati 1924. leta, ko je bilo v družini 30 članov. Takrat je imalo društvo le ročno brizgalno in nekaj cevi. Štiri leta kasneje so kupili novo Rosenbauerjevo brizgalno. Še danes jo imajo v gasilskem domu, uporabljali pa so jo vse do 1956. leta, ko so kupili novo. 1954. leta pa so cerkljanski gasilci porušili gasilsko orodje in na istem mestu zgradili dvakrat večji gasilski dom s sušilnim stolpom. Takšen dom jim je potem z raznimi dozidavami služil vse do 1982. leta, ko so ga porušili do prve etaže, ga nadzidali in po petih letih gradnje so ga letos julija ob 95-letnici društva svečano odprli. Dom je letos simbolično odprt prav Miha Stenovec, ki je za delo v gasilskem društvu prejel tudi plaketo gasilskega veterana. Čestitkam in željam za trdno zdravje ob 90-letnici se pridružujejo tudi v uredu.

J. K.



ANTENINA KARAVANA. TUHELSKE TOPICE,

28. 11. — 1. 12.

PRAGA, 3 dni, odhod (zagotovljen) 5. 11. zvečer

RIM — FIRENCE letalo-bus, odhod 26. in 29. 11.

KORZIKA, avtobus, 6 dni

ZA DAN REPUBLIKE: CARIGRAD, odhod 26. in 28. 11.

ČSSR (Praga, Bratislava, Brno)

Informacije in prijave: Alpetourov turistični poslovniček v Ljubljani (211 118), Kranju (21 022), Škofji Loki (60 960) in na Bledu (77 575).

Marmorjeve plošče v Campali

Hotavlje, 15. oktobra — Mednarodni center v Hararreju, ki se blešči v marmorju hotaveljskega Marmoria, je Poljancem odprt vrata v svet. Letos poleti so dobili narocilo iz Ugande, vredno 155.000 dolarjev. V novem hotelu v Campali bodo s ploščami iz svetlo rjavega dalmatinskega marmora obložili tla, stopnice in stene. Plošče so pošiljali julija, septembra, zadnja dva od enajstih kontejnerjev pa sta težak tovor (skupaj 220 ton) odpeljala v ponedeljek popoldne. (H. J.) — Foto: G. Šimik

Praznik v krajevni skupnosti Sovodenj

Slovesno bo konec novembra

Sovodenj, 15. oktobra — »Krajevni praznik imamo 18. oktobra, ko je bil Sovodenj 1943. leta osvojen. Vendar smo se odločili, da bomo letos slovesno proslavili konec novembra, ko bomo najbrž že lahko odprli prenovljeno dvorano v zadružnem domu,« je povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Franc Peternej.

Krajevna skupnost Sovodenj s kar 42 kilometri krajevnih cest leži na skrajnem zahodnem delu Škofjeloške občine in je mejna krajevna skupnost sosednjo Primorsko. V Škofjeloški občini meji na krajevni skupnosti Gorenja vas in Žiri, na primorski strani pa kar na tri, in sicer Otačač, Ledine in Podlaniše. S Podlaniščami tudi precej sodelujejo na komunalnem in še na nekaterih drugih področjih. Do konca tega srednjoročnega obdobja pa z njimi načrtujejo tudi skupno akcijo za gradnjo mrlških vežic v Novi Oselici.

»Vsa leto za krajevni praznik se 18. oktobra spomnimo na leto 1943, ko je bil Sovodenj osvojen,« je med nedavnim obiskom razlagal predsednik sveta krajevne skupnosti Franc Peternej. »Tudi letos smo tako načrtovali, vendar so se glavna dela, obnavljamo namreč dvorano v zadružnem domu, zavlekla. Upam, da bomo do konca novembra, ko nameravamo proslaviti to in nekatere druge letošnje akcije, z deli tudi končali.«

V prihodnjih dneh bodo zato učenci podružnične šole in člani pianinskega društva le okrasili spominska znamenja na Sovodenju, v Koprivniku, Javorjevem dolu, v delu stare in v Novi Oselici, Podjelovem brdu ter v Lanishu.

»Morda smo malo trmasti, vendar smo zatrdo odločeni, da moramo najprej obnoviti dvorano, da bo v njej potem lahko tudi prava proslava. Obnovu dvorane smo imeli v programu že v dveh minulih srednjoročnih obdobjih. Pa je bila potem od 1976 do 1980. leta, ko smo s samoprispevkom obnavljali in asfaltirali ceste ter gradili pretvornik, prenešena v naslednje do leta 1985. In tudi tokrat je kljub

samoprispevku zaradi izgradnje telefonije morala počakati. Zdaj, ko smo nekako 85-odstotno pokriti s telefoni, pa smo se odločili, da mora priti na vrsto.«

Staro dvorano v zadružnem domu so začeli obnavljati maju letos. Ne s samoprispevkom, marveč na osnovi samoupravnega sporazuma, ki so ga podpisali z delovnima organizacijama Termopol in obratom Jelovice na Sovodenju. Oba kolektiva dajeta 2 odstotka od brutne osebnih dohodkov za uresničevanje programa krajevne skupnosti. Obe delovni organizaciji pravzaprav živita s krajevno skupnostjo. Kako tudi ne, saj so zaposleni v njiju domačini; v Termopolu v glavnem ženske, v Jelovici pa moški.

»Presenetilo nas je slabo ostrešje v staro dvorani,« je povedal predsednik gradbenega

Bife, v katerem je zaposlena Marija Bajt, je predvsem premajhen.

Počasi do prave vrednosti in podobe

Kanjon Kokre moramo urediti

Kranj, oktobra — »Zadovoljna in presenečena sem, koliko smo naredili v dveh sobotnih akcijah.«

Ime, ki opredeljuje njen delo oziroma sestavljanje s cestno komunalno skupnostjo Kranj, zveni nekako tuje. Projektant zelenja oziroma krajinar, pravijo, da je. Po moje je inž. Anka Bernard, pred. Hortikulturnega društva Kranj predvsem strokovnjakinja, ki na kratko povedano, pozna in ljubi rastline in ki ji n vseeno, kje in predvsem v kakšnem okolju živimo. V tem bi tudi lahko iskal pobudo, da se kanjon Kokre — Kranjski Vintgar oziroma Tivoli, kot so ga včasih že imenovali — ponovno uredi in prikaže v vsej svoji naravnemu zanimivosti in lepoti.

»Dve akciji smo letos organizirali, kjer so sodelovali poleg naših članov v Hortikulturnem društvu in članov odbora za ureditev kanjona predvsem učenci nekaterih šol in vojaki kranjske garnizije. Žal je za ureditev tega naravnega spomenika, ki je opredeljen z odlokom, premalo denarja. Čeprav so tovrstne akcije morda bolj spodbuda, da bomo začeli drugače razmišljati in se tudi odločati pri sprejemanju finančnih programov, sem zadovoljna, vesela in celo presenečena, kar nam je zdaj uspelo.«

Najbrž res ni nihče pričakoval, da bodo minulo soboto v akciji, ki jo je na določenem delu strokovno vodil arheolog Andrej Valič, odkrili že nekdanje ruševine starega mlina in domačije v kanjonu, ki ju je pred 72 leti pokopal odkruseno skalovje.

»Včasih je do mlina vodila vozna pot. To smo zdaj že uredili, nameravamo pa letos narediti še čimveč. Odkrivamo tudi že stopnice, ki vodijo iz kanjona proti Prešernovemu gaju. Delali bomo vse do snega in spomladni bo, upam, na samem vhodu, na desnem bregu Kokre, kanjon že dobil tisto pravo urejeno podobo. Veliko dela nas še čaka, a tudi veliko volje imamo. Če ne drugače, pa nam bodo Kranjčani nad kanonom tudi tako pomagali, da ne bodo več odmetavali smeti in odpadkov vanj.«

A. Žalar

V dvorani, kjer bo prostora za 150 obiskovalcev, so v ponedeljek delali Jernej Špik, Vinko Ušenčnik in Jože Slabe.

odoba Janez Treven iz Lanišč, ko je malo pred drugo popoldne prišel pogledati, kako so ta dan delali Jernej Špik, Vinko Ušenčnik in Jože Slabe s Sovodenja. »Zato smo po tem, ko so kmetje

Bife, v katerem je zaposlena Marija Bajt, je predvsem premajhen.

Novi kilometri asfalta — Krajevna skupnost Velesovo skoraj vsako leto uredi nekaj cest. Tako je bilo tudi letos. Pretekli teden so vgradili asfalt na nekaterih cestah v Velesovem, na Trati in Praprotni polici v skupni dolžini 3400 metrov. Ljudje teh vasi so se tudi takrat izkazali, saj so sami opravili prizadevanja, dela, vredna nad 2 milijona dinarjev. Na Praprotni polici so že sami kupili 400 kubikov gramoza, sami poskrbeli za prevoz in ga vgradili. (J. K.) — Foto: F. Perdan

PISALI STE NAM

Pohvala bohinjskim turističnim delavcem

Danes se veliko govorja, kako je naš turizem slab, brez prave organizacije in podobe. Ne strinjam se s takšnimi razlagami in mnenji. Pravzaprav bi rad pohvalil ves slovenski turizem, še posebno pa gorenjskega. In še posebej bi se rad zahvalil za zares dobro in uspešno sodelovanje z vodstvom bohinjskih hotelov ter organizatorji zabavnega in turističnega življenja v Bohinju.

Sem poklicni glasbenik in sem julija in avgusta vsak dan igral v hotelu Pod Voglom. Še posebej bi rad pohvalil direktorica hotela, Marijo Farkaš in celotno osebje za zares dobro sodelovanje in sprejem na samem začetku. Ob četrtekih od 12. do 15. ure je naš ansambel igral tudi v hotelu Zlatorog hotelskim gostom, ki so z muzejskim vlakom prihajali v Bohinj iz Avstrije. Zahvalo za uspešno sodelovanje sem zato dolžan direktorici hotela Zlatorog. Majdi Žvan in celotni osebju. Zares izzorno in od-

govorno so opravljali svoje delo. Veliko zaslug za dobro posluje gostov ima tudi odličen vodja kavarne in restauracije v Grand Hotelu Toplice na Bledu, Marjan Bogovič. Pohvala velja tudi Slovenija turističnu v Ljubljane, posebno Niko Dolinar in nazadnje še kulturno umetniškemu društvu iz Bohinjske Bistrike pod vodstvom Jožeta Cimermanja. Vsi, ki sem jih omenil, so si julija in avgusta zelo prizadevali za čimboljšo organizacijo in predvsem dobro počutje turistov. Ne poznam sicer najbolj razmer, vendar menim, da je turizem na Gorenjskem lahko za zgled se marsikom. Alpetour in direktor Tozda Hoteli Iztok Noč so to sezono dokazeli, da turizem na Gorenjskem ni samo beseda na koncu jezika, ampak trdo delo in pravilo, da imajo gostje vedno prav.

Vsem uredniki Gorenjskega glasa pa prosim, da to pismo objavite.

Vodja tria Kontinen, Saša Muhelić, Zagreb Sopot 2, Tuřinina 4

Postavljajo avtobusna postajališča

Bitnje — Že nekaj sobot in nedelj zapovrstijo najbolj delavni krajanji Zgornjih, Spodnjih in Srednjih Bitnja pri Kranju vneto postavljajo avtobusna postajališča ob cesti Kranj - Škofja Loka. Sedem bo vseh, šest jih bo ob cesti, enega pa šest v notranjosti Zgornjega Bitnja, pri vrtev. Prek 50 krajanov je sodelovalo pri teh delih. Pravijo, da bodo do zime vse zgrajene. Na sliki: Janko Traven se je v nedeljo v Spodnjih Bitnjah lotil barvanja letenih oblog postajališč. — Foto: D. Dolenc

Janez Treven, predsednik gradbenega odbora za obnovo dvora

že prispevali po dva kubična metra lesa, nekateri pa denar, šli v ponovno akcijo. Zdaj hitimo. Dela je sicer še precej, vendar upam, da bomo zmogli. Gledate na to, da so letos že uspeli asfaltirati 1700 metrov krajevnih cest, postaviti lice turistične table in da bo kmalu ob gasilskem domu zgrajeno tudi balinišče, verjamemo, da jim bo v mesecu dni ob popoldnevinah in ob sobotah s prostovoljnimi delom uspel obnoviti obnoviti.

»V krajevni skupnosti imamo več zares aktivnih društev in organizacij. Dvorano pa mislimo potem predati v upravljanje prosvetnemu društvu Boštjanu Jezeršek. To bo za celotno krajevno skupnost velika pridobil, saj do zdaj tako rekoč nismo imeli pravega prostora za različne prireditve in dejavnosti. Morda bomo čez čas celo kido dobili nazaj...« pravi Franc Peternej.

Sicer pa so v krajevni skupnosti, kar zadeva jutrišnje cilje, za zdaj trdno odločeni, da postopno uredijo krajevne ceste in še do leta 1990 tudi m

Likovno delo meseca

ŽAREČA GOVORICA BARV

Ljubljana — V akciji Čankarjevega doma in Slovenskega društva likovnih kritikov — likovno delo meseca — je bila za pravkar mili mesec izbrana slika kranjskega akad. slikarja Henrika Marchla Kompozicija v modrem. Likovno priznanje več v vrsti pri- znanj, ki jih je doslej požel za svoje ustvarjanje kranjski umetnik.



Je vdrila svetloba, nepova- bljena, divja, neupogljiva, bar- barska, s sončnega, s sočnega nebe skozi higienično zloče- ne stene hišnega zapora? Je kje kaj, kar more v tem našem tukajšnjem svetu svetlobi za- staviti pot? Je pesem osto- utripanje kovinskih svetlob- nih igel, pekočih žag, prame- nastih svedrov, ki sršijo na sli- ko, se na nji, kot na zaslonu svinčenem, ustavijo, zasvetijo v meteorskem blesku, ne ut- nojo, le žarijo zeleno, naprej? Je pesem ta žar? Se ji iz bar- stran...»

To so izvlečene misli iz eseja o barvitosti slik akad. slikarja Henrika Marchla, kakor jih je videl in doživel ob neki razstavi Taras Kermauner. Najbrž ne bi imel noben slikar kaj dosti proti, če bi na podoben način kot na Kermauner-

nega grla utrujuje prepevajoči glas, ko zadeva udarjenka, na edini odpor, s katerim se svet postavlja žarkom po robu: na odpor — na platno, na tla, na ploščo — slike? Slika odbija zbesnjene žarke nazaj na našo stran...»

Toda bolj ko nemir črt in ploskev ter iskanja sožitja z barvo, Marchlove slike pritegujejo s svojo barvitostjo. Ta njegov barvni ekspressionizem bi lahko primerjali tudi z glasbo: na osnovno maso barvnih tonov, na osnovni motiv se kot v glasbi lepijo toni, ki bogatijo in poživljajo kompozicijsko je-

dro. Prav ta »muzikalčnost« Marchlovega slikarstva se skriva v navideznom barvнем neredu, nemalokrat že podobnem eksplozivnemu gibanju barv na platnu; nenehno iskanje, poskušanje izraza barv je za Henrika Marchla poglavito slikarsko sporočilo. Nenpredmetnost slike, zanikanje domala slehernega slikarskega motiva ne postavlja med slikarjevih izražanjem in gledalčevim sprejemanjem nobenih trdnih pregrad, morda le tančiko, skozi katere včasih zlahka drugič spet boj zastrto prihaja izraz notranje napetosti, doživljanja in razpoloženja umetnika.

»Kompozicija v modrem«, platno, ki ga je kot likovno delo meseca v Cankarjevem domu v Ljubljani izbral dr. Cene Avguštin, v mnogočem prinaša osnovne značilnosti sedanjega slikarjevega prizadevanja. V obrazložitvi svoje izbire je likovni kritik zapisal: »Osnovno kompozicijsko jedro slike je umetnik omejil z močnimi determinantami v obliku vhementno potegnjene linij, ki jih ob straneh krepi močna zelena obroba. Barvne gmote so ob črtah zavrete in le rahlo posegajo v barvno enotno polje. Njihova dinamika je obrnjena proti središču kompozicije, kjer se jim obeta dovolj prostora za njihovo razgibano igro. Tako se gostota barvne mase, ki je nakopičena okoli determinat, vedno bolj redči in se odmika proti centru slike, kjer prostor kaže močne tendence razvoja v globino, kar je pri novejšem Marchlovem slikarstvu izjema.«

L. M.

Ne bom oprala teh krvavih madežev

IGRA BESA

Kranj — Zdanji dan letosnjega septembra, ob šestih zvečer. Kup gnoja pred Prešernovo hišo, v kateri je otvoritev razstave skupine z nenavadnim imenom: Ne bom oprala teh krvavih madežev.

Namesto običajne otvoritvene »govorance« — hepening: akterji so trije fantje in dve dekleti, vsi oblečeni v črno, fantje v »fašistoidne uniforme, dekleti v postmodernistični »Jugendstil«. Ob petju »zalostnih narodnih« in recitaciji tekstov, ki so jih napisali sami člani skupine, fantje z vilami razmejejo gnoj naokrog pred nogami publice, prinesajo vedro živalske krvi, v morilskem »raptusu« potepajo otroški lutki in ostanke namočijo v kri. Na koncu vsega pride še »klasično« krvniško poziranje pred fotografom...

Razstavljeni likovno-tekstualni izdelki so na liniji, ki jo je demonstriral hepening. Ta linija poteka med dvema tiroma: seks in smrt. Vmes s polno paro »deluje« lokomotiva panterorizma, ki v polju umetnostne prakse razkrije svoj »igrivi« obraz. Ali točneje: sname svoj obraz, da se pod njim pokaže maska, ki je igra. Igra kot zgodbina, zgodbina kot besneča strast.

V prvem prostoru razstavišča je najprej udarila v oči velika, široka razpeta zastava SFRJ. Pred njo je bil stol, obrnjen tako, da bi eventualni sedeči z razdalje enega metra strmel vanjo. To je bilo mogoče razumeti kot poziv k radikalnemu razmisleku o usodi TU-KAJ IN ZDAJ, o koncu pseudodidilne izključenosti tega politekonskega prostora in časa iz panterorističnih trendov sveta. Ta radikalni razmislek naj bi bil udarec žebbla v glavo, kar je sugerirala fotografija skupine obritoglavcev zraven zastave (v vsako glavo na sliki je bil zabit po en velik, rdeč žebelj).

Sicer pa je kolaž poglavita producijska tehnika skupine. To kolažiranje se poleg omenjene tematske dvotirnosti seks-smrt dogaja tudi na formalni: gre za prepletanje vizualnih in besednih elementov. Vizualni elementi so pretežno vzeti iz fotografiskovo-revijalnega fundusa in izbrani po principu »šokantne« ekspresivne drastike, deloma pa gre tudi za originalne »risarske« intervencije. Tekstualna stran po svoj dopolnjuje, mestoma pa prerašča slikovno gradivo. Pri obojem se skozi mladostno forsanir marš kritičnega angažmaja, ki je sicer v marsičem že onkrat učinka kot preživelna in obrabljenia izvajalna in »nekonvencionalna«, prebjira temeljna in nedvomno avtentična genetska travmatiziranost. To je obesija določene identitete kot individualne ujetosti med seks in smrt (seks kot verižna produkcija smrti, smrt kot verižna produkcija seksa) in kolektivne ujetosti v kontekstualnem odnosu zahod-vzhod. Zato je razumljivo, da se nastop zadene skupine v dolochenem smislu ujema z zornim kontom »transavangardnega« gibanja WEST-EAST, katerega iniciator je Franci Zagoričnik, ki je razstavo vklapljal v program Prešernove hiše. Vodilna misel skupine je, po vsem sedeč, da si krvavih rok ni mogoče oprati; obremenjenost z grehom je absolutna: takoj ko subjekt stopi v prostor zgodovinske akcije, mu za zmeraj »pordečijo« roke.

Nikakor pa tudi ni mogoče sprati vprašanja, ki se postavlja pred vsako takšno ali podobno umetnostno produkcijo: je umetnost, ki je bolj trivialna od svoje imanente trivialnosti, še umetnost. Iti »do konca« mogoče pomeni prebiti zdi umetnosti ali pa se ga le dotakniti. Mogoče pa je od umetnosti važnejši krik. Mogoče je le krik avtentičen. Tisto, kar ga potem »nadgrajuje«, je morda le obrt ali dogovorni obred sofisticiranega besa.

Ivo Antič



Kranj — Na drugem koncertu nove glasbene sezone se bo v torek, 20. oktobra, ob 19.30 uri v kranjski Glasbeni šoli predstavila mlada sovjetska pianistka Ekaterina Sarantseva. Za kranjski koncert je izbrala skladbe R. Schumannova Fantazijske skladbe, F. Schuberta Fantazio Popotnik, S. Rahmaninova sonata št. 2 in S. Prokofjeva sonata št. 7.

Izvirna ljudska pesem

KONCERT V SREDIŠČU SLOVENIJE

Vače — Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Slovenska pevska zveza sta v sodelovanju z ZKO Litija minulo nedeljo priredili srečanje malih vokalnih skupin Slovenske v Vačah pri Litiji, v geografskem središču Slovenske v Slovenije. Prireditev je sodila v okvir tamkajšnjih kulturnih dnevov.

Vače — Srečanje, ki naj bi postalo tradicionalno, je bilo organizirano po nekajletnem premoru z namenom ohraniti izvirne slovenske ljudske in ponaročene pesmi in ponuditi možnost uveljavljivte sodobni izvirni ljudski tvornosti. Nastopilo je deset skupin: VAŠKI PEVCI iz Šentvida pri Grobelnem, KVINTET DRUŽINE BREZNIK iz Pameče pri Slovenj Gradcu, SAVSKI VAL iz Ljubljane, VOKALNI KVINTET Lenart, DEKLETA IZ BUKOVICE, VIHARNIKI iz Gorenje vasi, FRANKOLOVČANI, Kvartet SPEV iz Škofje Loke, skupina TERCA iz Celja in skupina ALBATROS iz Nakla.

Od moških sestavov, ki smo jih ob takih srečanjih nekako najbolj vajeni, so po svoji glasovni sestavi najbolj izstopali: Kvintet družine Breznik z dvema ženskima in tremi moškimi glasovi. Dekleta iz Bukovice, katerim se pozna že skoraj 18-letno prizadevanje za lepo glasovno ubranost, ter skupina Albatros z dvema moškima in petimi ženskimi glasovi ob spremljavi kitar. Slednjega smo prijavili za sodelovanje iz kranjske ZKO.

Posebnost skupine Albatros je bila predstavitev lastnih izvirnih skladb, katerih avtor je Stane Grum, ki sestav tudi vodi. Skupina je mlada, deluje še dve leti in je še na začetku svojega ljubiteljskega ustvarjalnega hotenja. Čima pa vse možnosti, da se sčasoma razvije v dober sodoben ansambel, če bo znala in hotela dograditi svoj naravnii glasbeni dar.

Prireditev je bila v svojem namenu uspešna, saj smo slišali lepo izbran in pester program, nekaj tudi redko izvajanih in manj znanih pesmi.

Miha Plajbes

slika. Prav ta »muzikalčnost« Marchlovega slikarstva se skriva v navideznom barvнем neredu, nemalokrat že podobnem eksplozivnemu gibanju barv na platnu; nenehno iskanje, poskušanje izraza barv je za Henrika Marchla poglavito slikarsko sporočilo. Nenpredmetnost slike, zanikanje domala slehernega slikarskega motiva ne postavlja med slikarjevih izražanjem in gledalčevim sprejemanjem nobenih trdnih pregrad, morda le tančiko, skozi katere včasih zlahka drugič spet boj zastrto prihaja izraz notranje napetosti, doživljanja in razpoloženja umetnika.

»Kompozicija v modrem«, platno, ki ga je kot likovno delo meseca v Cankarjevem domu v Ljubljani izbral dr. Cene Avguštin, v mnogočem prinaša osnovne značilnosti sedanjega slikarjevega prizadevanja. V obrazložitvi svoje izbire je likovni kritik zapisal: »Osnovno kompozicijsko jedro slike je umetnik omejil z močnimi determinantami v obliki vhementno potegnjene linij, ki jih ob straneh krepi močna zelena obroba. Barvne gmote so ob črtah zavrete in le rahlo posegajo v barvno enotno polje. Njihova dinamika je obrnjena proti središču kompozicije, kjer se jim obeta dovolj prostora za njihovo razgibano igro. Tako se gostota barvne mase, ki je nakopičena okoli determinat, vedno bolj redči in se odmika proti centru slike, kjer prostor kaže močne tendence razvoja v globino, kar je pri novejšem Marchlovem slikarstvu izjema.«

L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V Prešernovi hiši je na ogled razstava *Ne bom oprala teh krvavih madežev*. V Mali galeriji Mestne hiše razstavljata akad. slikar Mario Petrič in akad. kiparka Štefka Petrič. V Mestni hiši je na ogled razstava *skupine fotografov* iz Furlanije in Julijske krajine.

V torek, 20. oktobra ob 19.30 bo imela v dvorani Glasbene šole koncert *pianista Ekaterina Sarantseva iz Sovjetske zvezde*.

RADOVLJICA — V Štvrti hiši je odprta *razstava ilustracij inž. arh. in akad. slikarke Marije Vogelnik in razstava gledaliških mask in lutk Eke Vogelnik, inž. arh. in akad. slikarke*.

SKOFJA LOKA — V galeriji Loškega gradu danes, v petek, ob 18. uri odpirajo razstavo slik slikarja Staneta Žerka. Ob otvoritvi bo krajši koncert Komornega pevskoga zborja Loka.

Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan razen pondeljka od 9. do 17. ure.

MENGEŠ — Ob otvoritvi novih prostorov mengeške knjižnice priredita Knjižnica Domžale in DKD Svoboda Mengeš danes, v petek ob 18. uri, v veliki sejni dvorani krajevne skupnosti *literarni večer* s pisateljem Ivanom Sivcem ob njegovem mladinskem romanu Pozabljeni zaklad. Pogovor bo vodil Matjaž Brojan v sodelovanju z Boštjanom Pricem in slikarko Dunjo Kofer.

TRŽIČ — V paviljonu NOB bo v petek, 16. oktobra, otvoritev razstave akademškega slikarja Dušana Premrlja. Koncertiral bo pianist Boštjan Lazukić.

SREČANJE PLESNIH SKUPIN

KAMNIK — Danes, v petek, ob 17. uri se bo v veliki dvorani kina Dom pričela plesna prireditve z naslovom Srečanje plesnih skupin Gorenjske. Na prireditvi nastopa trinajst plesnih skupin iz gorenjskih občin. Največ, kar osem, jih je iz Kranja, dve iz Kamnika, po ena pa iz Domžal in Jesenic.

OSEMDESETLETNICA ČRTOMIRA ZORCA

Kranj — Vzgojitelj in pedagog, literarni ustvarjalec in publicist, organizator in urednik, kulturni in družbenopolitični delavec. Po rodu Dolenec, po načinjenju in študiju likovnik, po srcu pa ljubitelj, prešernoslovec. Že upokojen se je lotil, kot kustos Gorenjskega muzeja v Kranju, iskanja sledi, ki jih je pesnik France Prešeren zapustil v svojem kratkem, komaj dveletnem bivanju v Kranju. Dve, tri desetletja, kolikor se je ukvarjal s takšnim delom, so dodala marsikaj novega, še neznanega o pesniku.

Tako so nastali tudi zapiski Pošternovih stopinjah v Kranju, v katerih se je Zorec deloma naslonil na že znane vire o Prešernovem bivanju v Kranju, del podatkov pa je s skrbnim zbiranjem našel tudi sam in jih povezel v »kramljence« o pesniku, kot sam pravi svojim zapisom. Dolgo časa so izhajali v Gorenjskem glasu; letos za kulturni praznik pa so v založbi Časopisnega podjetja Glas izšli tudi v knjižici v počastitev kulturnega in v počastitev avtorjevega živiljenjskega jubileja. Knjižica ja zbudila na Gorenjskem toliko zanimanje, da je že skoraj pošla.

Rojen v učiteljski družini, kjer mu je oče že v zibel položil veliko za življenje — bodi Slovensec — je tudi sam zajadral v tak poklic, saj je kot profesor na kranjski tekstilni šoli poučeval prvo generacijo tekstilcev pri nas. Skoraj ni področja, na katerem se ne bi v svojem dolgem in plodnem življenu preskusil, od taborništva do dela pri, tedaj še poklicem, Prešernovem gledališču. Toda vseskozi je v njem ostajala vedno nepotešena želja spoznati vse, kar je slovensko, tudi onstran meja. Po dolgem in počez je preromal ne le Gorenjsko, temveč vse druge dežele, kjer žive slovenski ljudje. Vse je skrbno zapisoval, objavljaval. Vsega niti ne. Doma hrani še kupe rokopisov, dokumentov, ki jih se ni utegnil urediti. Toda tudi brez tega so njegova zasluge na področju kulturnega ustvarjanja v Kranju in tudi širše pomembne in trajne. Odrezega tega so tudi družbeni priznani, ki jih je Črtomir Zorec prejel — Prešernovo nagrado Gorenjske in nagrado občine Kranj.

A. P., L. M.

Na 35 mm

FILMSKO GLEDALIŠČE

Tradicionalna akcija Kinopodjetja Kranj bo svoj jesenski ciklus pričela prihodnji teden. Gledalcem je ponujeno osem izbranih filmov. Možnost nakupa abonmajske karte.

Že nekaj časa na področju kulture veliko, ponekod glavno vlogo igra denar. To se v veliki meri pozna tudi v naših kinematografi. Ni prepotrebni deviz za odkup licenc novih, kvalitetnih filmov. Kaže, da se bodo vse jugoslovanske kinodvorane bolj ali manj drugo leto spremene v kinoteke...

Za osemčetvortično bomo lahko vsaj delno pozabili na zgornje probleme, kajti pred obiskovalci kinodvoran v Kamniku, Tržiču, na Jesenicah in v Kranju je znova Filmsko gledališče.

Ciklus bo začel Spielbergov celovečer *Nekaj vijoličastega* (TehColourPurple), ki je nastal po zgodbni slovite Alice Walker in govori o usodi dveh temnopoltih sester. Posebno slovensost ob predavanju filma pripravila Kino Kranj 22. oktobra. Pred predstavo bo namreč predstavitev istoimenske knjige, ki je izšla pri Mladinski knjigi, kratek odlomek iz vsebine pa bo prebral igralec Jože Vunček.

Hanna in njene sestre (Hanna and her sisters) so pripisane vlogi scenarista, režiserja in glavnega akterja Woodyja Allenu. Ob Miji Farrow in Michaelu Caineu dobimo film vreden WA imena

TV SPORED**PETEK**

16. oktober

- 10.00 Tednik
11.00 Svet na zaslonu
11.40 Mednarodna obzorja
12.20 P. O. Enquist: Avgust Strindberg, ponovitev 6.
zadnjega dela švedske nadaljevanke
15.00 Video strani
15.10 Možaki-ponovitev
15.15 Tednik
15.15 Svet na zaslonu
15.55 Mednarodna obzorja
17.35 Vukov kotiček, 7. del
otroške serije TV Beograd
Dr. Who: Maščevanje pločevinev, 11. del
angleške serije
Pred izbiro poklica: Poklici v zdravstvu
18.45 Risanka
18.55 Videostrani
19.00 Obzornik
19.12 Iz TV sporedov
19.17 Propagandna oddaja
19.25 Zrno, vreme
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja J. Jakes: Sever in jug, 4.
del ameriške nadaljevanke
20.50 Propagandna oddaja
20.55 Zakon ljubezni, 6. del
dokumentarne serije
21.45 Rezerviran čas
22.10 TV dnevnik
22.25 Dobri in slabizi za igre,
angleški film
23.45 Videostrani

- 8.55 Šola za klovne, otroška oddaja TV Skopje
10.25 Republiška revija MPZ Zagorje 86
10.55 Aktualno: Pred javno razpravo o ustavnih spremembah
12.55 Videostrani
13.40 Videostrani
13.55 Ciklus filmov Laurence Oliviera: Hamlet, angleški film
16.25 Okno na koncu sveta, dokumentarna oddaja TV Sarajevo
16.55 DP v košarki-Zadar : Cibona, prenor
18.25 Na zvezni
18.45 Risanka
18.55 Videostrani
19.00 Knjiga
19.12 Iz TV sporedov
19.17 Propagandna oddaja
19.25 Zrno, vreme
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.15 Pesem je ženska: Vita Mavrič
20.55 Propagandna oddaja
21.00 Junak divjega zahoda, ameriški film
22.40 TV dnevnik
22.55 N. Shute: Mesto kot Alice, 5. del avstralske nadaljevanke
23.45 Videostrani

Oddajniki II. TV mreže

- 14.20 Test
14.35 Kako biti skupaj
15.05 Tri je mnogo, holandski film
16.40 Otroška predstava z lutarskega festivala Bugojno 87
17.40 V registraturi, ponovitev TV nadaljevanke
18.40 Dallas, ameriška nadaljevanke
19.30 TV dnevnik
20.15 Glasbeni večer: BEMUS 87
21.45 Poročila
21.50 Mak fest 87, posnetek
22.50 Športna sobota
23.10 Šahovski komentar

TV Zagreb I. program

- 15.00 Nedeljsko popoldne
17.40 Mesta: Novi Sad
17.15 Začnimo znova, ameriški film
18.55 Risana serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Človek v srebrnem jopiču, dramska serija
21.00 Zabavnoglasbené oddaja
21.45 TV dnevnik
22.05 Športni pregled
22.50 Naši narodi na Madžarskem, dokumentarna oddaja

PONEDELJEK

19. oktober

- 10.00 Zrcalo tedna
10.20 Osebna moč, kanadski film
16.55 Sedem TV dni
18.30 Medtem, dokumentarna oddaja
19.30 TV dnevnik
20.15 Operacija strela, ameriški film
23.00 TV dnevnik
23.20 Nočni spored

NEDELJA

18. oktober

- 8.25 Videostrani
8.40 Živ živ
9.40 Dr. Who: Maščevanje pločevinev, ponovitev 11. dela angleške serije
10.05 N. Shute: Mesto kot Alice, ponovitev 5. dela avstralske nadaljevanke
11.05 Domači ansambl: Ansambel Mihe Dovžana
11.35 Na zvezni, ponovitev
11.55 Propagandna oddaja
12.00 Kmetijska oddaja TV Beograd
13.00 V Šobec po nagelj in nežu, prenos
13.14 Videostrani
14.45 Videostrani
15.00 V Šobec po nagelj in nežu, prenos

RADIO

PETEK, 16. oktober

Prvi program

- 4.30–8.00 Jutranji program – glasba – 8.05 Radijska šola za gliso stopnjo – 10.05 Rezervirano za... – 12.10 Pod domačo marello – 12.30 Kmetijski nasveti – 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovenskih narodov in narodnosti – 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba – 13.30 Od melodije do melodije – 16.00 Vrtljak – 16.30 Srečanje republik in pokrajin – 17.00 Studio ob 17.–ih – 20.00 Radio na dopustu – 22.20 Od tod do polnoči – 00.05.5–5.00 Nočni program – glasba

NEDELJA, 18. oktober**Prvi program**

- 5.00–8.00 Jutranji program – glasba – 8.07 Radijska igra za otroke – 9.05 Še pomnite, tovariši? – 10.05 Promenadni koncert – 11.00–13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – 13.20 Za naše kmetovalce – 15.30 Poročila – 16.00 Lojtrica domaćih – 17.05 Nedeljska repertoža – 17.30 Pojo amaterski zbori – 18.00 Humoreska tega tedna – 20.00–22.00 V nedeljo

SOBOTA, 17. oktober

Prvi program

- 4.30–8.00 Jutranji program – glasba – 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo – 8.35 Igraj kolce – 9.05 Z glasbo v dober dan – 9.35 Napotki za naše goste iz

- zvečer – 22.20–24.00 Glasba za prijeten konec tedna – 00.05–4.30 Nočni program – glasba

PONEDELJEK, 19. oktober**Prvi program**

- 4.30–8.00 Jutranji program – glasba – 8.05 Glasbena lepljenka – 8.40 Pesnice na potepu – 9.05 Z glasbo v dober dan – 10.05 Rezervirano za... – 13.30 Od melodije do melodije – 14.05 Ponedeljek križemka – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.00 Vrtljak želja – 18.25 Zvočni signali – 22.30 Zimzelenne melodije – 00.05–4.30 Nočni program – glasba

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.25 Zrno, vreme
19.30 TV dnevnik

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE**17.15 Test**

- 18.00 Francoščina III.
18.30 Mostovi-Hidak
19.00 Rezerviran čas
19.10 Risanka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE

20. sejem stanovanjske opreme

Sejemska prireditev je namenjena opremi človekovega bivalnega prostora, prikazu smotrne in gospodarne uporabe vseh razpoložljivih sredstev ter informiranju sodobnega človeka o možnostih in načinih opremljanja in vzdrževanja bivalnega okolja.

Pridite in si oglejte bogato izbiro:

- pohištva za kuhinje, spalnice, dnevne sobe, kopalnice, shrambe....
- dekorative, okrasnih predmetov in spominkov
- OGREVALNE TEHNIKE: peči, kamini, bojlerji, centralno ogrevanje
- SOLARNE TEHNIKE: kolektorji, črpalke, varovalni sistemi
- gradbenih in izolacijskih materialov ter stavbnega pohištva

Vse, kar vidite, lahko tudi kupite!

POSLOVNI DNEVI
večjih razstavljalcev s svetovanjem in predstavljivo posameznih izdelkov

petek, 16. 10. — DAN ASTRE
sobota, 17. 10. — DAN METALKE
nedelja, 18. 10. — DAN LESNINE
ponedeljek in torek, 19. in 20. 10. — DNEVA MERKURJA
sreda, 21. 10. — DAN SLOVENIJALESA

Predavanja in svetovanja strokovnjakov na sejmu:

sobota, 17. 10. ob 17. uri:

Kurilne naprave — predavanje o ogrevanju, pravilni izbiri in ravnanje z ogrevalnimi napravami

— predava: Jože Kaplar, dipl. inž.

— otvoritvena dvorana

ponedeljek, 19. 10. ob 17. uri:

Uporaba sončne energije

— predava: Sašo Medved, dipl. inž.

— otvoritvena dvorana

torek, 20. 10. ob 17. uri:

Dobra izolacija — pogoj za zdravo bivanje in čisto okolje

— predava: Maks Cvikelj, dipl. inž.

— otvoritvena dvorana

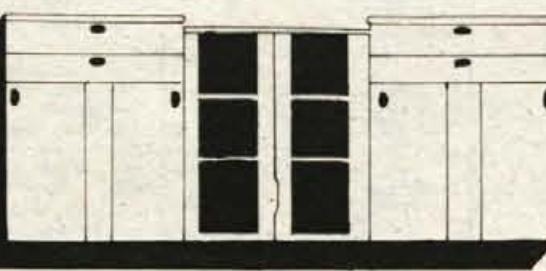
sreda, 21. 10. ob 17. uri:

Funkcionalno urejena kuhinja

— predava: Branka Tancig, dipl. inž.

— otvoritvena dvorana

GORENJSKI SEJEM VAM OMOGOČA BREZPLAČNO INFORMIRANJE!



NAKUP OZIMNICE

**UGODNI NAKUPI
POPUSTI, KREDITI
SEJEMSKE CENE**

Medalje za kakovost

Novi izdelki, inovacije, izboljšave razstavljenih predmetov ter funkcionalne rešitve pri gradnji in opremi stanovanj bodo nagrajene z zlatimi medaljami za kakovost, ki jih bo podelila strokovna komisija.

Sejem je odprt vsak dan od 9. do 19. ure.

ESTETSKA OPREMA STANOVAJNA

Na sejmu si boste lahko ogledali tudi razstavo likovnih del v stanovanjskem ambientu in muzejsko razstavo.

kranj, 16. ~ 22. 10. '87

MERKUR KRANJ

OBIŠČITE NAS
NA VELIKEM RAZSTAVNEM
PROSTORU
**SEJMA STANOVAJSKE
OPREME
V KRANJU,**
OD 16. — 22. OKTOBRA '87

SEJEMSKI PRODAJNI PROGRAM:

- PEČI, OPREMA IN NAPRAVE ZA CENTRALNO OGREVANJE TER OSTALA TOPLITNA TEHNIKA
- RADIATORJI IN INŠTALACIJSKI MATERIALI
- IZOLACIJSKI MATERIALI

V SODELOVANJU S: TVT BORIS KIDRIČ - Maribor

ITTP - Ribnica
LIBELA - Celje
KIV - Vransko
KOVINOPLASTIKA - Lož
ELEKTROELEMENT - Izlake
TERMIKA - Ljubljana
IZOLIRKA - Ljubljana

in
**EMO
CELJE**

**SEJMSKE CENE — SEJEMSKI POPUSTI
IZKORISTITE MOŽNOST NAKUPA NA
6 MESECNO POTROŠNIŠKO POSOJILO!**

NOW!

Celovec
DETELJICA
Jesenice
Tržič
Kranj
Ljubljana

OBNOVLJEN
salon pohištva Deteljica
tel.: 50-795

ZLIT
Združena lesna industrija Tržič

5% - 25%

PRODAJNA AKCIJA

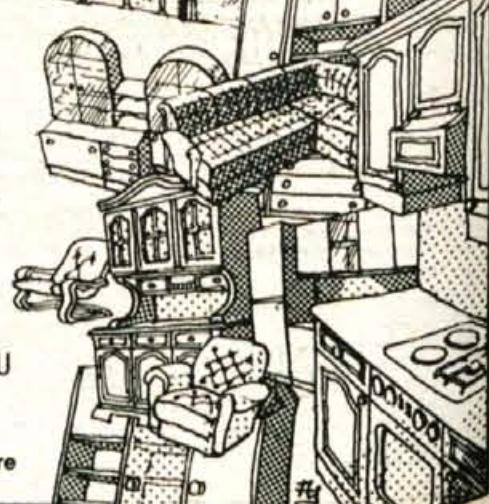
16. 10. — 16. 11. 87

- ugodni kreditni in prodajni pogoji za vse razstavljenе programe
- razprodaja vzorcev in opuščenih programov masivnega borovega pohištva

Informacije:
Salon pohištva DETELJICA, tel. 50-795

Razstavni prostor ZLIT na
SEJMU STANOVAJSKE OPREME V KRANJU
od 16. do 22. 10. 1987

Delovni čas v SALONU POHIŠTVA DETELJICA:
od 8.30 do 19. ure
Sobota: od 8. do 13. ure



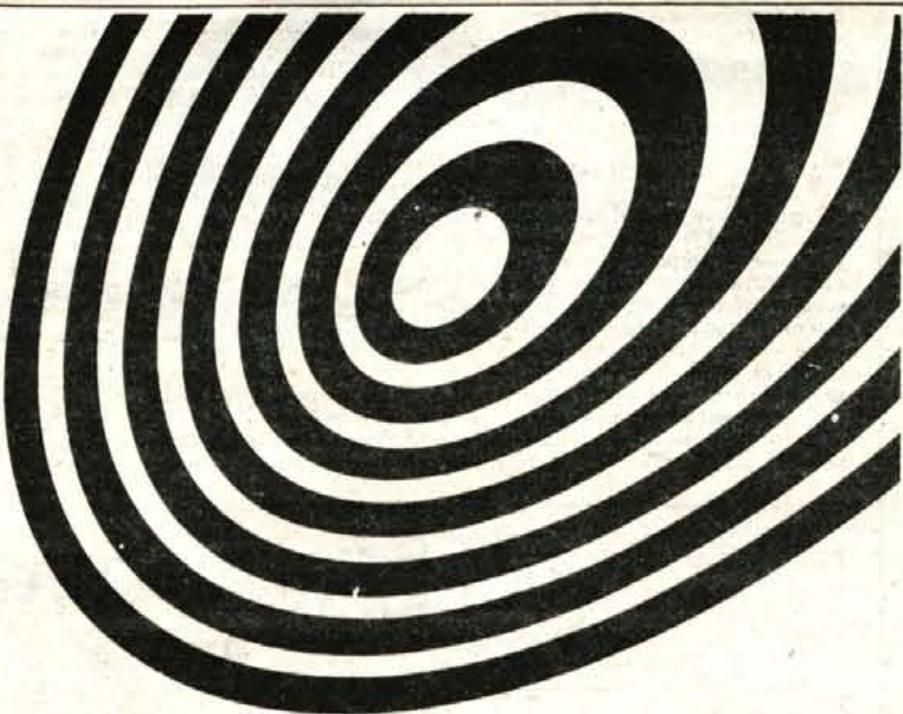
izolirka 50 let

industrija izolacijskih materialov, n. sol. o.,
61110 Ljubljana, ob železnici 18
tel.: (61) 443-096, 442-402, tlx: 31585 yu izo

*Imate probleme s slabo hidroizolacijo ali vlogo?
Je vaš dom slabo topotno izoliran?
Ali že gradite in vas zanimajo pravilni in učinkoviti sistemi izolacij?
Pokličite nas in skupaj bomo rešili vaš problem!*

Proizvodnja in dejavnost IZOLIRKE:

- inženiring za področje vseh vrst izolacijskih sistemov
- bitumenska in styropor proizvodnja
- proizvodnja mineralne volne
- proizvodnja lahkih gradbenih plošč novolit in kombi
- proizvodnja strojne opreme
- vgradnja vseh vrst izolacijskih materialov z jamstvom
- protipožarni inženiring



Delovna organizacija
**SLOVENIJALES TRGOVINA
LJUBLJANA**

TOZD STANOVANJSKA OPREMA
PE VIŽMARJE LJUBLJANA PLEMLJEVA 86
**RAZSTAVLJA IN PRODAJA
NA 20. SEJMU
STANOVANJSKE OPREME
KRANJ OD 16. DO 22. OKTOBRA 1987**

CENJENIM KUPCEM NUDIMO POHIŠTVO
PRIZNANIH PROIZVAJALCEV
**KUPCEM SPOROČAMO, DA JE DAN SLOVENIJAESA V
SREDO, 21. 10. 1987**
NUDIMO STANOVANJSKO SVETOVANJE
ZA IZBRANI PROGRAM
SLOVENIJALES



SOZD MERKATOR – KIT, n. sub. o.
Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske
TOZD

Agromehanika

Kranj, Hrastje 52 a

Centrala (064) 36-461, 36-751, 36-764
34-033, 34-034, 34-032

PSC Hrastje (064) 34-035

KREDIT ALI POPUST



TRAKTOR TOMO VINKOVIĆ 732

tudi za traktorje
IMT sprejemamo vplačila z ugodnim
dobavnim rokom

za oba programa
smo
vedno dobro
preskrbljeni
s priklučki,
rezervnimi deli in
imamo
organizirano
servisno
službo.



TRAKTOR IMT 539 PRI DELU

za vse tipe traktorjev
Tomo Vinković ponujamo
naslednje nakupne
pogoje:

- A. popust v višini
15 %
- B. kredit, 50 %
udeležba, ostalo
brezobrestni kredit
do 4 mesecev

Omenjeni nakupni
pogoji veljajo le pri
generalnem
zastopniku za
področje SRS.

Za vse proizvode
lastne proizvodnje
nudimo naslednje
pogoje:
popust do 20 % ali
kredit do 50 % s
trimesečnim rokom
odplačila
brezobrestno

PRODAJA:

PSC HRASTJE 52/a
pri Kranju
Kranj, Koroška 25 (v
središču mesta), tel.:
(064) 24-786
PSC Maribor,
Primorska 9, tel.: (62)
38-980, 38-861)

OBIŠČITE NAS TUDI NA SEJMU V KRANJU OD 16. do 22. 10. 1987.



GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI –
GRADITE Z NAMI

lesnina

Trgovina z gradbenim
materialom — Kranj

- naj sodobnejšo strešno kritino iz pravih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE
- izolacijske materiale — lendapor, novoterm, perlit, stiropor, terpol
- keramične ploščice najboljših jugoslovanskih proizvajalcev
- sanitarno keramiko
- opaž in furnirane stenske in stropne obloge
- ladijski pod
- parketi in talne obloge
- stavbno pohištvo
- gradbeni material
- reprodukcijski material za lesno obrt

Ugoden nakup furniranih vrat,
kril in podbojev

VSE ZA GRADNJO OD
TEMELJEV DO STREHE
boste vedno dobili v
LESNINI, trgovini z
gradbenim materialom
na Primskovem v Kranju, in sicer:
vsak dan od 7. do 19.
ure, ob sobotah pa od 7.
do 13. ure

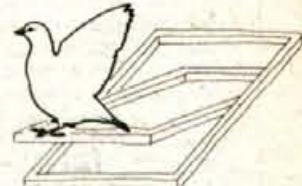
Informacije po telefonu:
26-076 ali 23-949

Obiščite nas tudi na sejmu v Kranju od 16. do 22. 10. 1987.



stavbno in pohištveno
mizarstvo, radovljica,
šerčeveva 22, telefon 75 036
(064), žiro račun pri SDK
Radovljica 51540-601-12232

Obiščite nas na 20 sejmu
stanovanjske opreme v Kranju,
kjer razstavljamo naša
kvalitetna strešna okna.



Obiščite nas!

Urednikova beseda

Ceprav smo spomladi napovedali, da Odprte strani do konca septembra ne bodo izhajale, smo dobili precej vprašanj in namigov o tem, da je priloga začela ugašati. Bojazen je bila preuranjena, res pa je, da je prva jesenska številka izšla teden dni kasneje kot smo sprva predvidevali. Še vedno so Odprte strani odprte za vaša mnenja in razmišljaj, rdeča nit pa bodo pogovori z Gorenjeni, ki so se uveljavili na različnih področjih in nam lahko marsikaj zanimivega povedo. Letos bodo Odprte strani še izhajale občasno, prihodnje leto pa bodo postale redna štirinajstnevna priloga Gorenjskega glasa. Potrudili se bomo, da boste v njej našli zanimivo branje, ki vas bo spodbudilo k razmišljaju in – to nas bo še posebej razveselilo – k pisanku.

Leopoldina Bogataj

EDO TORKAR

Na kaj čakamo

Nič ni bolj zastarelega kot je včerajšnji časopis.

Zato, če hočete biti na tekom, z aktualnimi dogajanjami doma in v svetu, ne berite včerajšnjih časopisov, berite predvč-

(V zelo starih časopisih boste morda zvedeli celo to, kaj se bo zgodilo jutri!)

Piše se leto 1936. V februarški številki slovenskega ilustriranega mesečnika PRIJATELJ je objavljen obširen uvodnik z naslovom Na kaj čakamo, v katerem nepodpisani pисec ugotavlja vzroke za tedanje gospodarske krize v svetu in ponuja nekaj rešitev za odpravo le-te v Jugoslaviji.

Predvsem je potrebno, ugotavlja uvodničar,

1. da se prične brezobziren boj proti korupciji in brezvestni spekulaciji;

2. da se državna uprava reorganizira, poceni, poenostavi in decentralizira na banske uprave ter prilagodi krajevnim potrebam in razmeram;

3. da dobi vsaka banovina gospodarsko samostojnost;

4. da vodijo državna podjetja strokovnjaki in ne birokrati;

5. da se revidirajo vse carinske in prevozne tarife. Privilegiji, ki

so v škodo splošnosti, naj se ukinijo...*

... Itn., itn. Piscu ne zmanjka in ne zmanjka idej.

Svoj spis končuje takole:

... Nameščenci in delavci s svojimi plačami ne morejo živeti. Za vse te niso važni politični in plemenski prepriki. Vsi ti hočejo, da se predvsem uredi gospodarstvo, da se jim omogoči delo in za življenje potrebnih zasluzek. Saj sreča ni ravno v bogastvu, sreča je v dejstvu, v delu, sreča je v tem, če se človeku omogoči, da izrabiti svoje zmožnosti za cilj in uspeh.

Nič se ne čudimo, če mladina ob sedanjih razmerah naseda komunističnim agitatorjem. Saj ni nikogar, ki bi se resno in energično lotil dela in rešil pereča in neodložljiva vprašanja.

Ljudstvo se je v 17 letih naveličalo teh političnih sporov. Nič več ne verjame raznim obljuham. Ljudje hočejo kruha in dela. Zato morajo urediti gospodarstvo strokovnjaki in ne politiki.

Narod zahteva dejanja in takojšnje ukrepe.

Ko bo ljudstvo spoznalo, da hoče država urediti gospodarstvo, da hoče ljudstvu pomagati, da hoče rešiti krizo in da hoče dati delo brezposelnim, potem se bo

pričelo splošno gibanje. Politična napetost bo prenehala. Plemenško vprašanje bo izgubilo na važnosti. Rešitev krize bo stopila v ospredje. Ljudem se bo odprti pogled v bodočnost. S tem bo ljudstvo zopet dobilo zaupanje v državo. In to zaupanje bo potrebno, če hoče dobiti država prostovoljno in ne prisilno posojilo.

Seveda se vsa ta vprašanja ne smejo zavleči na dolgo dobo let. Rešiti jih je treba v najkrajšem času...*

Piše se leto 1987. Država, v kateri živimo, se še zmeraj imenuje Jugoslavija, le da so se plemena v njej preimenovala v narode, banovine pa v republike. Mladina, ki je pred 50 leti nasedala komunističnim agitatorjem, se je že krepl postarala in zdaj sama agitira – le da ji ni hče več ne naseda. Namesto komunistične nevarnosti imamo socialistično stvarnost: na eni strani rdečo oblast, na drugi strani pa ljudstvo, ki se mu že dela rdeče pred očmi.

Sicer pa – nič ni novega pod soncem, zgodovina se ponavlja in z njo časopisni uvodniki.

Kaj pa obvezno posojilo, bo kdo reklo.

Brez skrbi, tudi to bomo še dočakali. Če ne verjamete, berite stare časopise.

MAG. DAMIJAN GUŠTIN

Ob 70-letnici smrti Janeza Evangelista Kreka

Ko so v Ljubljani 13. oktobra 1917 pokopavali dr. Janeza Evangelista Kreka, je bila globoka žalost in priznanje njegovemu delu splošna, tako med ljudstvom, inteligenco, politično elito, ki so jo tvorile tri, med seboj ne ravno prijateljske stranke; njegova smrt je odmevala tudi izven slovenskega občestva. Ne glede na znano latinsko reklo, da se o mrtvih govori le dobro, to dogajanje dobro ilustrira Krekovo združevalno moč znotraj slovenskega naroda.

Janez Evangelist Krek, duhovnik, politik, časnikar, sociolog, kulturni delavec in še kaj, se je rodil leta 1865 v učiteljski družini, vendar pa mu je oče že devetletnemu umrl, tako da ga je, skupaj z ostalimi petimi otroki vzgajali mati, trafikantka v Selški dolini, kjer je Krek tudi preživel preostali del otroštva; se je pa tudi pozneje rad vrnjal v dolino, v zrelih letih poseljel na Prtov. Bil je nadaren učenec in kljub ne preveč ugodenim materialnim razmeram je dokončal gimnazijo, nato pa je – precej neprislikavano – vstopil v ljubljansko bogoslovje; odločilno vlogo pri tem naj bi imela materina želja. Študij teologije je z lahkotom končal leta 1888, ljubljanski knezoškof Misija pa ga je kot bleščeciga novomešnika poslal na nadaljnji študij na Dunaj, odkoder se je po šestih letih vrnil kot doktor teologije. Dunajska leta so dokončno izbrisala njegov socialno občutljiv, a ostro katoliško profiliran nazor. Prevzel ga je tedaj še oblikovan krščansko socialisto, v katerem je lahko združil oba pola svojega značaja. Krščansko socialisto, ki je z pa-

peževno enciklico Rerum novarum (1891) dobito značaj uradne doktrine, je bilo odgovor cerkvene hierarhije in katoliške javnosti na razredno polarizacijo v razviti kapitalistični družbi. Zahtevalo je vključiti cerkev v reševanje socialnega vprašanja, zlasti delavskega, omejevanje moči kapitala s pomočjo države, hkrati pa je zavračalo razredni boj. Nasproti je postavljalo družbeno solidarnost v stanovnih organiziranih družbenih skupin, ki medsebojne probleme urejajo na osnovi krščanske ljubezni. Še v nečem je Dunaj obogatil njegovo osebnost, nameč v znanju jezikov. Poleg nemščine in obeh klasičnih jezikov je vsaj pasivno obvladal vse slovenske jezike, madžarski in tekoče italijanski, francoski in angleški jezik.

Nekaj mesecev po vrnitvi z Dunajem je mladi Krek dobil mesto stolnega vikarja in profesorja tomistične filozofije (poznejne fundamentalne teologije in tomistične filozofije), z vso svojo veliko energijo pa se je vrzel v veljavljanje nove doktrine na Slovenskem. Vzporedno in tudi prepletajoče je deloval na treh

temeljnih področjih: kot časnikar in publicist, organizator kmečkega prebivalstva in pri organizirjanju delavstva.

Kot časnikar se je izkazal za izredno plodovitega, saj je v dveh desetletjih napisal nekaj tisoč člankov, glasili Slovenec in Dalmatij, je pomagal dvigniti v vrh tedanje žurnaliste. K temu je pisal leposlovje, ki pa je brez posebne umetniške moči, in vrsto publicističnih del na visoki ravni, od katerih sta najbolj znani Črne bukve kmečkega stanu z analizo položaja kmeta v kapitalizmu in Socializem, prva v slovenščini pisana knjiga o družbi in zgodovini socializma.

Pravi talent pa je Krek pokazal v organizacijskem delu. Da je Katoliška narodna stranka (pozneje se je preimenovala v Slovensko ljudsko stranko), ki ji je pripadal, postala stranka velike večine slovenskega naroda, je predvsem njegova zasluga, zasluga njegove sposobnosti približati se ljudem (»genij širokih mas« ga je označil pesnik Župančič in neverjetno vztrajnost (v dveh in pol desetletjih naj bi govoril na 3000 shodih, sestankih in parlamentarnih sejah).



Odprte strani

SVETO KOBAL — MARIJA VOLČJAK

Uveljavlja se nesrečna filozofija, da ima upnik tako in tako preveč denarja in da ni nemoralno, če ga oskubiš

MARKO JENŠTERLE

Trda roka, stisnjena pest, vsak dan dajo nam za jest (Pankrti)

JANEZ SVOLJŠAK

Na Jesenicah v letu 2000

FRANIČ ZAGORIČNIK

Za učinkovito javnost

Bil je k temu še sijajen govornik. Skoraj ga ni bilo katoliškega društva ali organizacije, ki med pubudnike ali voditelje ne bi stelo tudi ali predvsem Kreka. Z organiziranjem delavstva je začel kmalu po svoji vrnitvi z Dunajem. Želel ga je odtegniti socialistično demokracijo, ki jo je zavračal, tako kot njeno idejno podstat (marksizem). Katoliška delavska društva, ki so sorazmerno hitro nastala v večjih industrijskih centrih, so bila po zadani si nalogi najbolj podobna sindikalnim organizacijam. Zanje je Krek 1895 leta pripravil program Socijalni načrt slovenskih delavskih stanov z gospodarskimi in političnimi zahtevami. Vendar pa njegovega navdušenja nad širjenjem politične baze stranke niso delili tudi v vodstvu stranke še prevladujoči stari prvaki, ki so menili – tako kot njihovi idejni nasprotniki liberalci – da je politika le za elito. Prvi oster spopad med krščansko-socijalno delavsko skupino in vodstvom stranke se je končal s kompromisom, ki je Kreka namesto delavca Gostinčarja popeljal kot poslanca državnega zbora na Dunaj (1897-1900). Prav tu je, je menil Kardelj v svojem Razvoju slovenskega narodnega vprašanja, Krek naredil temeljito strateško napako, ki je pogojila nedemokratično razrešitev slovenskega narodnega vprašanja ob razpadu monarhije leta 1918; moral bi svoje demokratično krščansko-socialno krilo odcepiti od klerikalne stranke in ustvariti demokratično kmečko in delavsko gibanje. Leta 1909 je Krek ustavil sindikat Jugoslovensko strokovno zvezo, ki se je med obema vojnoma razvila v napredno krščansko-socijalno sindikalno organizacijo in je bila noto ena od ustanovnih skupin Osvobodilne fronte.

Najpomembnejša in po posledicah dalekosežna je Krekova dejavnost med kmečkim prebivalstvom. To je bilo v Krekovem času večinski sloj naroda, njegov položaj pa zaradi kmečkih dogovorov, konkurenčnih veleposesti, drobitivih kmetij in agrarna prenaseljenosti na robu katastrofe. Posledice so se kazale v razprodajah posestev in v množičnih selivah v Zahodno Evropo in zlasti Ameriko. Zdravilo za to res težko stanje je Krek videl v zadružništvu, katerega organizacijski sistem je presadil z nemškega prostora. Res uspešno, saj je do leta 1910 delovalo na 500 zadrug različnih vrst. Zadruge so uspele vsaj delno stabilizirati položaj kmeta, imeli pa so poleg ekonomskih še širše učinke, tako politične, narodnoobrambne in kulturne. Žal je s tem rastla tudi vezanost slovenskega kmeta na stranko, ki je postajala vedno bolj škodljiva, ko se je Slovenska ljudska stranka pomeščanila in so tudi v njej vladali interesi kapitala. Vse te male zadruge in posojilnice same ne bi mogle preživeti, zato so potrebovale močno centralo, ki jih je podpirala z zadrženim kapitalom. V Zadružni zvezi zbrani kapital je sčasoma presegel celo onega, ki je bil vložen v vse delniške družbe na Slovenskem, vključno s Trstom. Kot tako obsežen je bil tudi najpomembnejši del narodnega gospodarstva, in ni čudno, da je vedenje zadrževalo centralne Kreku vedno bolj uhajalo iz rok.

Zadnje desetletje svojega življenja je Krek prebil predvsem kot politik. Od 1902 je bil poslanec v deželnem zboru Kranjske, kjer je v letih 1908–1914 vladala njegova stranka, s čimer je Krek dobil možnost, da je svojo politiko realiziral skozi organe deželne avtonomije. Ob demokratizaciji volilnega sistema je Krek kandidiral tudi v državnem zboru (1907) in bil nato njegov član do smrti. Ni bil le govornik, deloval je v raznih parlamentarnih oborih, zanimal je se za kartele in zlasti socialno zavarovanje. Na Kranjskem je hotel uvesti celo starostno kmečko zavarovanje, a se mu je del stranke, ki ga je vodil Šušteršič, uprl. Leta 1912/13 se je začela zoper njega klevetniška kampanija – kdo jo je spodbudil, še ni povsem jasno – v kateri so mu očitali intimno razmerje z uradnico zadružne centralne na Dunaju Kamilo Theimer. Obrekovanja ga je skoraj prisililo k umiku iz javnega življenja, vendar ga je podprt knezoškof ljubljanski.

Ob zmeraj bolj zaostrenem položaju slovenskega naroda v av-

strijski polovici monarhije je Krek namenjal veliko pozornosti političnemu reševanju slovenskega narodnega vprašanja. Največjo nevarnost je bil v nemškem imperialističnem pritisku. Proti njemu naj bi se slovenski narod postavil s samoorganizacijo na gospodarskem področju, politično pa z oblikovanjem avtonomne državne enote, v kateri bi se združili Slovenci s Hrvati in ostalimi Južnimi Slovenci v monarhiji, kar pa je terjalno trialistično preureditve monarhije, ki vladajočim ni bila po volji. Krek je svojo jugoslovensko usmeritev leti še dopolnil, v imenu svoje stranke pa vzdrževal intenzivne stike s sosednimi hrvaškimi politiki. Iz te povezave je nastala med svetovno vojno (30. maja 1917) znamenita majniška deklaracija, v kateri so južnoslovenski poslanci v dunajskem parlamentu zahvalili takojšnjo združitvi jugoslovenskih pokrajin monarhije v samostojno državo pod habsburško dinastijo. V zadnjih mesecih življenja se je Krek v mesecu razvlečenje slovenskega vprašanja še poglobil in zagovarjal je samoodločbo narodov, torej razbitje Avstrije.

Iz zgodovinske perspektive se nam Krek kaže kot eden največjih slovenskih politikov, še posej, ker ni bil predvsem politik. Bil je med slovenskimi politiki prvi, ki je v politiko uvedel široke ljudske plasti, prvi, ki je politična načela zdrževal z organiziranim delom med ljudimi in svoj program tudi povečini uresničil.

Čeprav je izhajal iz konzervativne krščansko-socijalne doktrine, bil sotuemeljitelj moči slovenskega klerikalizma, nasprotnik socialdemokratov, pa je bilo krščansko-socijalno gibanje ob sociálni demokraciji najbolj demokratično politično gibanje na Slovenskem pred svetovno vojno. Krek pa dejanski narodni voditelj, ki je mnogo pripomogel, da je slovenski narod, oziroma njegov vodilni sloj v prevratnih dneh leta 1918 vedel, kaj in kako hoče, pa čeprav veliko tega ni bilo mogoče uresničiti. Kot tak je že dočelo neupravičeno potisnjeno na rob neupravičeno potisnjeno. Žal pa pri tem ne gre le za ideološke predstavke.

SVETO KOBAL

MARIJA VOLČJAK

Uveljavlja se nesrečna filozofija, da ima upnik tako ali tako preveč denarja in da ni nemoralno, če ga oskubiš

Začenjam niz pogovorov z zanimimi Gorenjci, z ljudmi, ki znajo in imajo kaj povedati. Da bodo naše Odperte strani še bolj odprte, bomo vsakega sogovornika prosili, naj predlaga naslednjega, naj mu zastavi vprašanje. Za začetek pa smo se odločili za Svetko Kobala, strokovnjaka za finančna vprašanja in kreditno-monetaryni sistem, ki ga je Agrokomerc temeljito pretresel.

»Že dolgo ne živite več v Škofji Loki, ohranili pa ste staro loško govorico, ki Ločnom prav prijetno zveni s televizijskega ekrana?«

»Ne morem ji pobegniti. Vsakdo ima domači kraj, kdor se zanj ne zanima in ne ohranja stikov, se, po mojem, tudi za širšo skupnost kdovkako ne. Tam vodim svet za zgodovino NOB, podpredsednik muzejskega društva sem, v odboru Loških razgledov, pišem zanje. Loški razgledi so edinstvena publikacija v Jugoslaviji, ne boste našli kraja, kjer bi jo izdali vsako leto. Mi pa imamo probleme z izborom prispevkov, težko jih je zavračati, da se ne bi komu zamerili.«

»Časnikarji so vas zadnje dni spet oblegali kot strokovnjaka za finančna vprašanja in kreditno-monetaryni sistem, ki ga je Agrokomerc temeljito pretresel. Agrokomercova šola je draga, kakšna bo, pa še ni povsem jasno.«

»V vsakem primeru je draga. Če bo prispevala k večji finančni disciplini in pravnemu redu, bo nekaj le prispevala. Če pa bo okrepila administriranje in centralistično podržavljanje, potem bo dvakrat draga. Kolikor lahko ocenim, je zdaj več simptomov za drugo varianco. Uveljavlja se tisto naša nesrečna filozofija, da ima upnik tako ali tako preveč denarja in da zato ni nemoralno, če ga oskubiš. Dolžnik pa je splošno objokovan in vsega usmiljenja vreden.«

»Kateri so poglavitni razlogi, ki pri nas reproducijo krizo že sedmo leto?«

»Seveda ni samo eden, toda če zelo poenostavim, je to zasuk Jugoslavije od neto uvoznika v neto izvoznika kapitala. Po letu 1970, zlasti pa proti koncu sedemdesetih let, je po zaslugi tujih kreditov razpolagala z veliko več kot je sama ustvarila, temu so se v sistemu delitve prilagodili notranji odnosi; od položaja ljudi in socialne politike do odnosov med republikami in pokrajinami. Niso pa se ustrezno spremeni, ko je velik zunanjih input usahnil, tu je temeljni odpor, vsakdo skuša zadržati pravice, z vsemi elementi negospodarnega ravnjanja, inflacija odtelej silovito narašča. Sami po sebi tudi krediti krize niso povzročili, res pa je, da so dali trdnja tla demagogiji, ki je v medsebojnih odnosih zmanjšala odgovornost. Zanimivo je, da pri nas še vedno nismo razčistili problema upnik-dolžnik, da so interpretacije družbenе lastnine še vedno široke.«

»Visoka inflacija torej ni zgolj materialni problem?«

»Naša družba se je v zadnjih letih upirala temu, da bi v instrumentarijo priznala visoko, naraščajočo inflacijo, kar je povzročalo vse večje razliko med stvarnim in nominalnim, o materialnih dogajanjih smo vse manj vedeli. Je bilo to dobro, da se je branila, o tem so mnogi ekonomistov različna. Končno pa je gospodarsko indeksiranje le priznala, tudi v obračunskem sistemu, z revalorizacijo obresti, s klavzulami v pogodbah itd. Po vsem dosledna ni bila, nominalna je ponekod ostala, zlasti pri državnih zadevah, denimo pri dav-

kih, pri sporih na sodiščih itd. Privilitev v indeksiranju pa je nevarna pot, vse države, ki so še po njej, so se zelo težko izmotile. Vsakdo pač z njim računa kot s stvarnostjo, še naprej anticipira ta proces, kar povzroča poraste tudi tam, kjer materialnih neskladij ni.«

»Pred leti, potem ko je zmanjšalo pralnega praška in smo morali bencin kupovati z boni, so bili ukrepni ekonomiske politike pametnejši, ljudje so, denila, začeli varčevati, mnogi so imeli tedaj na tri ali več mesecev vezane hranične vloge?«

»Kakor hitro denar ne igra več svoje vloge, se kot način distribucije pojavijo boni in podobne stvari. V svetu je dosti primerov, ko so privolili v naturalno distribucijo, ki v bistvu negira veljavnost lastne valute. Tega države seveda ne počno rade, toda morajo. Na zasuk, ki sem ga omenil, torej leta 1982 in leta 1983, ko smo sprejeli splošno državno garancijo za vračilo tujih kreditov, kar vse je bila največja sprememb v položaju Jugoslavije, je tedanjena vlada delala v zelo težkih razmerah, mislim, da v dosti težjih kot sedanja, saj kasneje večjih sprememb v odnosih s tujino ni bilo. Poglejte, leta 1979 smo imeli 3,7 milijarde dollarjev deficit, štiri, pet let kasneje celo suficit, to pomeni, da smo razpolagali s 4 milijarde dollarjev manj, materialni položaj Jugoslavije se je izrazito poslabšal. To je bila velikanska sprememb, mislim, da jo je dolgoročni stabilizacijski program podcenil. Vlada je tedaj moralna sprememati administrativne ukrepe, imeli so socialno zaščitni-značaj, toda bili so izhod iz največje krize. Pozabiti tudi ne smemo, da je bila tedaj inflacija še nizka, bilo je še dosti iluzij, da jo lahko na hitro obvladamo. Vlada je tedaj imela program, navsezadnje je bil leta 1982 sprejet dolgoročni stabilizacijski program, ki je bil plod splošnega družbenega napora, veliko jih je sodelovalo, tudi znanstveniki. Rad bi poudaril, da je bilo v primerjavi s sedanjimi napori to odprto delo. Danes pa so gradiva proti inflacijskemu programu državna tajnost ali pa niso za javnost, kar pomeni, da nastajajo v ozkih krogih, v tistih, ki so v zadnjem času simpatizirali z administrativnimi urejanjem stvari. Bolj ali manj ga torej pišejo uradniki, nastaja interna, na liniji izvršilnih organov in deloma skupščine. Mislim, da bi ga morali sprejeti javno, saj bi le tako mobiliziral ljudi. Prepričan sem, da bi dobremu programu ljudje še vedno verjeli, saj dosti izbere nimajo, bolje je nekaj kot nič. Tako pa se uveljavlja logika: država je slabotna, ker je ukrepov premalo. Zanemarjeno je temeljno vprašanje motivacije ljudi, brez nje pa nič ni.«

»Vaše razmišlanje le še bolj utrije moje prepričanje, da bi morala program pripraviti nova, neobremenjena ekipa, saj je sedanja dobršen del ugleda že zapravila?«

»Predvsem bi ga morala pripraviti ekipa, ki ima drugačne koncepte in poglede.«

»Kako bi birokraciji lahko stopili na prste?«

»Ta boj je najtežji, po vsem svetu. Nekateri sistemi so bolj odporni, drugi so naravnost prikladni za razmah birokracije. Socializem je zelo prikladen, ker je med družbeno in državno lastnino razlika navidezno majhna. Če družbeno lastnino pojmujejo kot lastnino vseh in vsakogar, obstaja neposredna nevernost, da zdrinke v državno. Kakšne rezultate pa daje gospodarjenje z državnino lastnino, je zgodovina že pokazala. Birokracijo bi odpravila krepitev zakonodaje, delegatskega, skupščinskega sistema.«

»Toda ali ni prav delegatski sistem še bolj kot poslanski prikladen za razmah birokracije, naštetej lahko dosti primerov, kako nekateri delegati niso niti vedeli, kaj so sprejeli?«

»Se strinjam, toda tudi zato, ker je pri nas toliko sprememb in ljudje jim težko sledijo, najsijo delegati ali poslanci. Če imaš na mizi kar naprej nove predloge, ki jih producira birokracia, jim ne more več slediti. Pomembna je predvsem stabilnost pravnega sistema, zahtevnost zakonske procedure. V nekaterih državah vsak zakon trikrat preberejo v skupščini, celega, od besede do besede, in to stoje. S tem že manifestirati tudi njegovo trajnost. Predvsem pa vsi vedo, da je procedura težka. Pri nas pa vsakdo lahko napravi analizo in pravi, ta zakon je pa zanič. Včasih je bil hiter razvoj prikladen argument, zdaj tudi tega argumenta ni več.«

»Kaj sodite o odložitvi odplačila tujih kreditov, pravijo, da naj bi s tem zajeli sapo za izhod iz krize, kaj pa, če bomo po jugoslovanski navadi le zajeli sapo za malce boljše življenje, dolgove pa preložili na otroke in vnuke?«

»Dogajajo se pomembne stvari. Razprava, jih odložiti ali ne, ni stvarna, v sedanjih razmerah jih ne moremo plačati. Globoko sem prepričan, da so upniki pravljenci na reprogramiranje, saj bi sicer Jugoslavijo spravili v položaj, da še tega ne bo plačala, kar bi lahko. Ti odnosi so jasni in surovi. Skrbi pa me mehanizem: plačali bomo, kolikor zmoremo, glede na izvoz. Kajti ta logika ima tudi drugo stran: če nič ne izvaja, tudi nič ne plača, torej lahko tudi manj izvaja. Takšno razmišlanje pa je zelo podobno razmeram na domaćem finančnem trgu, bojim se, da našo notranjo logiko želimo uporabljati tudi v mednarodnih odnosih. Kakšna je notranja, pa vemo: če plačaš plačaš, če ne, ne. Tudi izključena vezanost na izvoz je velika poenostavitev, izvoz je seveda nujen pogoj, toda vendar vendar akumulacijo. Si predstavljate, kako veliko breme sta 2 milijardi dolarjev obresti! Če potegnem primerjavo s turizmom: še enkrat toliko tujih turistov bi lahko prišlo k nam in imeli bi vse zastonj.«

Rekli ste reprogramiranje in potem predah. Kaj je v tem predah potrebiti? Reprogramiranje je dolje v bistvu pomenilo socializacijo odgovornosti, konkretni dolgoročni organizacij razmera, da se so pretvorili v državni dolg, imena so se izgubljala in danes imamo pretežno državni dolg.

Po mojem globokem prepričanju drugega izhoda ni, kot da to metodo opustimo, da država izstopi iz poslov splošne garancije in da se zadolžujejo neposredni koristniki, ki morajo biti odgovorni za devizno in dinarsko vratilo. Danes imamo do tujine splošno garancijo, tuja ne zanima, komu da kredit, dobremu ali slabemu, saj tako ali tako nič ne izgubi, zanima ga le papirnata garancija. Če tega ne bomo uradili, predah ne bo nič pomenil, le novo iluzijo, ekonomski odnosi s tujino se bodo še bolj podržavljali, kar ima odraz tudi v zapiranju države. Če država vraca nemesto tistih, ki dolga niso sposobni plačati, je v to vgrajena emisija. To pa je seveda inflacija.«

»Splošna garancija pa gradi spomenike gospodarske nemnosti?«

»Seveda, saj nis je odgovoren, posledice bodo padle na vse. V tak posel se vendar splačati iti, ko investiraš, trošiš, vsi dobro žive, inženirji, projektanti itd. Še najbolje je, da investiraš deset let, na koncu pa razvalino predas državi. Če se stvari ne bodo obrnile, bo reprogramiranje le podaljšalo životarjenje, inflacija pa bo šla svojo pot in prihodnjih bo dolg še teže vrneti, saj ti dve milijardi dolarjev obresti pijejo kri. Če novi krediti ne bodo usmerjeni v propulzivne pante, v dohodkovno zanimive izvozne dejavnosti, potem tudi matematično ni rešitve. Saj nihče ne misli, da ceste, melioracije in podobne stvari niso potrebne, toda, ne moremo jih izvajati.«

»V tem kontekstu bi bil zanemiv tudi vaš pogled na novo jesenško elektrojeklarno, čeprav že stoji, dileme še niso potihnil, tudi zaradi velikih izgub železarne, saj jim revalorizacija osnovnih sredstev povzroča ogromne stroške?«

»Železarne je napravila napreddek, človek verjame, da tehnični prinesi tudi ekonomskoga, vendar vselej to ne velja, če je stvar predraga, tudi tehnični napredek zbledi. Pustil bom ob strani rentabilnost, praksa bo to najbo-

je pokazala, naložbo gledam predvsem v tem smislu, koliko bo prispevala k uveljavitvi intenzivnega razvoja na Gorenjskem nasploh, če bo, potem to je prispevek. Prav na Jesenicah se dobro vidi, kakšne posledice ima ekstenzivni razvoj, kako poraja neresljive probleme.«

»Lahko že rečemo kar revščino, pa ne le na Jesenicah, tudi v Kranju, kjer je doslej industrijski razvoj prav tako slonal na priseljevanju ljudi do vseposvod?«

»To je star gorenjski problem, že leta 1960 so bile narejene analize, ki so opozarjale na posledice ekstenzivnega razvoja na Gorenjskem nasploh, če bo, potem to je prispevek. Prav na Jesenicah se dobro vidi, kakšne posledice ima ekstenzivni razvoj, kako poraja neresljive probleme.«

»Zakaj torej do zasuka ni prišlo?«

»Modernizacija v gospodarstvu je težka, nova tehnologija zahteva notranje kadrovskie spremembe, vsaka sprememb pa je boleča. Za Gorenjsko pa je značilna inertnost kadrov, zakorenjenost mojstrov, ki svojo eksistenco vidijo le v tehnološkem procesu, v katerem so oni predstavljati, kako veliko vrednost v državi. Če se stvari ne bodo obrnile, bo reprogramiranje le podaljšalo životarjenje, inflacija pa bo šla svojo pot in prihodnjih bo dolg še teže vrneti, saj ti dve milijardi dolarjev obresti pijejo kri. Če novi krediti ne bodo usmerjeni v propulzivne pante, v dohodkovno zanimive izvozne dejavnosti, potem tudi matematično ni rešitve. Saj nihče ne misli, da ceste, melioracije in podobne stvari niso potrebne, toda, ne moremo jih izvajati.«

»Tudi z večjo zasebnim pobudo?«

»Tudi, upajmo, da so minili časi, ko je bila država dolžna vsakomur zagotoviti delo. Upajmo, da je presežena mišljenost, da je družbeni sektor edini kriterij naprednosti naše družbe.«

»Kaj mislite o pobudah mladih, denimo o delnicah?«

»O njih bi morali govoriti konkretno. Pri nas imamo navado, da razpravljamo zelo široko, zato nastajajo nesporazumi, kaj je

pravzaprav obveznica, kaj delnična, kako si jih kdo predstavlja. Obveznica je dejansko kredit, za razliko od delnice, kjer nastopa tudi lastninski odnos, tu je središče sporov. Toda, tudi v svetu poznavajo delnice, ki jih imajo delavci le v svoji tovarni, ne morejo pa jih prodati in torej niso predmet trgovanja, temveč metoda interesa v zaključeni skupini, ne po abstraktnem dobičku, temveč po dobrem gospodarjenju. V bistvu je torej pomembno, ali ima dokument ekonomski zaključek ali ne. Veliko oblik je, nasprotnik tega sem, da govorimo posplošeno in na pamet, vsakdo naj precizira, kaj misli, kako si to predstavlja in kako naj bi to funkcionalo.«

»Mladimi se v marsičem strinjam, vmes pa so tudi morske ideje, ki niso uresničljive. Razumljivo je, da vselej niso realni, tudi mi nismo bili, kaj pa bi sicer bilo leta 1941, če ne bi bilo mladostnega zagona! Seveda pa je mladina najbolj zainteresirana, kakšen bo gospodarski razvoj, saj išče svoj kruh. Res pa je tudi, da se zelo hitro spremene, ko se zaposle, ko stvari ne gledajo več samo od zunaj.«

»Mladi iščejo svoj kruh in položaj v družbi, socialistična zveza se s težavo izvija iz otrplosti, sindikat ne vede dobro, kako naj se postavi za delavce, v zvezi komunistov se članstvo osipa. Agrokomerc ima velik odnev, mnogi naravnost rečejo, da ne želijo biti več v isti organizaciji z ljudmi, ki so izkoristili svoj položaj v partiji in v družbi: kako kot medvojni in v povojni politični delavec gledate na to?«

»Zveza komunistov je del države, tega ne smemo pozabiti. Agrokomerc ima negativne posledice, ker se je zveza komunistov preveč poistovetila v oblastjo, morala biti idejnopolitična sila. Če se partija poistoveti z državo, v njene vrste prihaja k državnikom. Zdaj odhajajo, ker so izgubili svoj motiv, saj ni vedno splošno pravilo, da so na vodilnih mestih lahko le komunisti. Odhajajo pa tudi tisti, ki so se delovali iskreno. Razočaran so, teh mi je žal. Z njimi bi se morali biti ukvarjati, mislim, da je veliko premalo pojasnjevanja, veliko premalo informacij, pravih informacij na terenu seveda ne mislim časopismih, temveč informiranja v partiji, da bi člani vnaprej vedeli določene stvari, da bi jih razumeli. Ker jih ni, ne čutijo navezanosti. V zvezi komunistov se odvija velika bitka za njen profil, za pot izhoda iz krize, za smer razvoja, socializma, za demokratično ali centralistično varianto, spopadi so težki. Mislim, da borce pri tem vselej ne ločijo semena od plevela, dostikrat dobronamereno zagovarjajo trdo roko. Bili smo pač navajeni zvesto poslušati predstavljene in izvrsavati naloge, med vojno in po njej, kakršne koli so že bile. Sodobna produkcija se ne odvija več tako, vse bolj je prisoten pluralizem, enotnost v različnosti, način političnega dela se bo moral bistveno spremeniti.«

»Enotnost različnosti, tudi v naši federaciji?«

»Absolutno, na to se bomo morali navaditi.«

»Predlagajte nam ob koncu še sogovornika!«

»Mislim, da bi bil Slavko Zalokar primerna oseba, tekstilno tovarno vodi, v Beograd hodil v Ljubljanski banki – združenju bank, ki predstavlja izvršilne odbore. Vprašajte ga, kako preglede, o katerih sva govorila na konkre

DARINKA SEDEJ

Jeseničane tepe izguba, botri pa bežijo

V jeseniško jeklarno, največjo slovensko naložbo, so še vedno (ali vedno bolj) uprte oči slovenske javnosti. Ali jeklarna je ali ni slovenski Fe- ni, ali je energetski požeruh, ali je z veliko žlico slovensko akumulacijo in prazni bančne blagajne? Kdo, kdaj in zakaj je sploh pričal zeleno luč za na- ložbo, ki naj bi bila z narodnogospodarskega vidika še vedno sporna?

Poglejmo, kako je bila od leta 1980 javnost obveščena o gradnji!

Zanimivo je, da so se javne polemike začele šele tedaj, ko so jeklarno že gradili, ko je začelo primanjkovati denarja. Pred tem so bile informacije v javnosti skope, v času gradnje so se večinoma omejile na investicijsko vrednost. Vidi se, da je zrasla predvsem zato, ker jo je v začetku izdatno podpirala vsa industrija (pozneje jo je več ali manj pustila na cedilu), banke, slovenske železarne, gospodarske in družbenopolitične institucije.

Koliko je jeklarna danes vredna, banke še niso sporočile. Na lastnih žepih novo jeklarno čutijo jeseniški železarji, saj so porabniki jekla, ki so obljudili svoje deleže, odpovedali in mora sama železarna prispevati denar, zato ima hude likvidnostne in dohodkovne težave...

(Viri: dokumentacija Dela)

Po prijateljskem prepričevanju kmetje pokajoče zrelost

•Kmetje nasprotujejo lokaciji na Belskem polju, njihovo stališče je tudi po prijateljskem prepričevanju železarne popolnoma odklonljeno. Niso se odzvali majske pozivu, nič bolje ni izpadel večerni avgustovski pogovor železarne s kmeti, saj se jih je od 32 odzvalo le osem! Pravna služba ponuja za kvadratni meter njive od 57,40 din do 98 din, za travnik od 49,90 do 91,50 din...

Dnevnik, 16. septembra 1980 •Jesenička kmetijska skupnost je ostro nasprotovala, saj je Belsko polje najboljše obdelovalno polje v občini. Največ glasov je bilo za gradnjo jeklarne na nasi- pu Žlindre, a odločili so se za po- lje, ki daje možnost dolgoročnega razvoja jeklarnstva. Belsko po- lje meri 45 hektarov, v prvi etapi bo Železarna potrebovala 15 do 20 hektarov. Na zadnjem sestanku so kmetje pokazali veliko zrelost, delegati občine pa s sprejetjem zazidalnega načrta dali zeleno luč za gradnjo...»

(Delo, 7. oktobra 1980)

Jeklarna na tehnici

•Med petimi velikimi slovenskimi naložbami je tudi jeklarna, ki jo snujejo že deset let... Zdaj je jeklarna na tehnici, z materi- alimi vprašani se muči posebna komisija. Za to naložbo se odločamo v času, ko v gospodarstvu najbolj škrplje. Predračunska vrednost ni majhna, 12,4 milijarde din. Največ opreme bi do- bili doma, tuje naj bi bilo le za 1,4 milijarde din, kar je celo manj kot je interkalarnih obre- sti. Domace opreme naj bi bilo 3,4 milijarde, za 2,2 milijarde je vlaganje v energetiko, 2,8 milijarde za gradbena dela. Slabe pol milijarde so vložili že lani, letos bodo še 2,8 milijarde, na- slednje leto 4,2 milijarde, leta 1985 še 3,7 milijarde, nato še eno in leta 1987 naj bi bil zadnji sto- milijonski obrok. Samo železar- na naj bi prispevala 13,7 odstot- ka vrednosti, sozd Slovenske železarne 12,8 odstotka, sovlagate- li 27,4 odstotka, domače banke 29,7 odstotka posojil, 4,4 odstot- ka naj bi bilo komercialnih posojil. Lani so vse železarne ustvarile za 3 milijarde amorti- zacije, naslednje leto bodo še 200 milijonov več. Dosedanja ve- lika energetska poraba se bo zmanjšala za polovico, kar bi po- menilo razbremenitev ene pov- prečno velike termoelektrarne - to je energetska prednost, da ekološke ne omenjam. Cena je- kla zdaj je 435 dolarjev na tono, cena kakovostnega jekla bi bila 550 dolarjev na tono. V-Jugosla- viji proizvedemo skoraj trikrat manj jekla na prebivalca kot v ZDA ali EGS, celo Madžari ga več. Jeklarna je z narodnogospodarskega vidika kapitalno in energetsko intenzivna investici- ja, terja denar, ki ga nimamo ve- liko...»

(Gospodarski vestnik, 18. marca 1983)

•Jeklarna bi veljala v prvi etapi 13,3 milijarde din...»

(Delo, 4. aprila 1980)

•Jeklarna bo stala 16 milijard, jugoslovanska industrija je pri- pravljena združiti eno tretjino sredstev, pravi predsednik občine Franc Brelih na pogovoru s predstavniki federacije in republike...»

(Delo, 13. oktobra 1983)

•Republiški komita za informiranje sporoča, da je komisija za oceno investicij v SRS potrdila vključenost jeklarne v dogovor o družbenem planu SRS in Jugoslavije in je naložba v interesu porabnikov jekla. Jeklarna bo nadomestila uvoz kvalitetnih jekel, cenejša bodo od uvoženih. Komisija je dala prednost prvi etapi, elektroobločni peči. Nobe- nih zadrtkov ni, da se ne bi vključile vse temeljne banke v republiku, jeklarna pa bo veljala 17,7 milijarde...»

(Delo, 5. novembra 1983)

Kako zbrati 18 milijard?

•Težko je verjeti, da bo jeklarna stala manj kot 20 milijard,» pravi direktor železarne Boris Bregant. »Če ne bomo šli v novo, se bo stara podrla,» pristavlja predsednik IS Jesenice Šrečo Mlinarič. Bregant pa nadaljuje: »Pri- hranili bomo pri energiji, saj se bo poraba zmanjšala za več kot polovico. Za 1 tono porabimo 317 kg J energije, z novo 14,5 kg energije na tono. Nismo taki, da bi zgradili jeklarno, potem pa okoli iskali vtičnice. Vsa megavat povečane porabe zagotavljamo z vlaganjem v nov megavat... Res je, da po svetu zapirajo jeklarno, a le jeklarno masovnih jekel. V ZDA držijo na nogah jeklarno našega tipa. V Jugoslaviji manjka 2 milijona ton jekla in ga dolgo primanjkovalo...«

Prizvodnja na Jesenicah je stara 600 let – zakaj ne bi tradicije nadaljevali...»

(Večer, 6. januarja 1984)

•Denar združuje že 143 jugoslo- vanskih delovnih organizacij, so zvedeli na pogovoru na Jesenicih Štefan Korošec, Katja Vadnal, Ljubo Jasnič, Marija Zu- pančič-Vičar, Jože Božič.»

(Delo, 31. marca 1984)

•Izvršni odbor Ljubljanske banke, združene banke Ljubljana uvedel postopek za združevanje denarja. Prevladalo je mnenje, da jeklarno potrebujemo. Do vključno 1987 naj bi združili 5,455 milijarde din, od česar letos 700 milijonov. Devize za kre- ditiranje opreme za prvo fazo so v višini 66 milijonov nemških mark naj bi najela Ljubljanska banka.»

(Delo, 12. aprila 1984)

•Hamletovsko vprašanje železarjev: kako zbrati 18 milijard? Če se odločimo, da denarja ne bomo vtaknili v modernizacijo železarne, se moramo odločiti, kje zbrati denar za uvoz pločevine? Že osem let ni odgovora, vrednost jeklarno pa je poskočila za dejekrat! Ta molk je lahko dražji od zlata...»

(Gospodarski vestnik, 20. aprila 1984)

•Jesenice ne bodo Obrovac, tudi

mi moramo naprej», pravijo de- lavci Cvetko Blaž, Turšek Ham- zalič, Ejub Midžan, Stefan Šcerbič, Edo Dolžan, Ivana Pe- trič, Henrik Zupan, Sašo Pi- ber...»

(Dnevnik, 30. aprila 1984)

Delegati so jo popihali

•Zbor gospodarske banke Ljubljanske banke naj odloči, kako naj bi združili 900 milijonov din od komponentov! A še naprej tudi pričakujejo odgovore o ekono- mski upravičenosti naložbe, deviznih in dinarskih anuita- tah...»

(Delo, 13. junija 1984)

•Delegati gospodarske banke so jo popihali, namesto da bi glasovali. Po 14. uri ni bilo dovolj de- legatov v dvorani, ko naj bi sprejeli stališče o elektrojeklarni. Ali ne bi bilo bolj pošteno, če bi bili proti? Metod Rotar je dejal: »Vse skupaj bo gradnjo samo podražilo...»

(Delo, 22. junija 1984)

•Mar beg delegatov kaže na to, da so minili časi, ko se je o na- ložbah le formalno odločalo?»

(Borba, 3. julija 1984)

•Temeljna banka Gorenjske odobri kredit za jeklarno in višini 5,4 milijarde din, kar je 30 odstotkov vrednosti naložbe. 30 odstotkov bančne kredita bo zagotovila Temeljna banka Gorenjske, 70 odstotkov pa druge temeljne banke. Železarna naj bi sama dala 2,8 milijarde, a je zdaj v težkem položaju, saj ima ob polletju za poldrugo milijardo izgube. Prva tri leta bo železarna poslovala z izgubo...»

(Delo, 10. julija 1984)

•Združitev slovenske akumula- cije in izgradnja jeklarne stane 20 milijard din,» pravi uvodničar, »morda šlo, ko ne bi svojega piskrčka zamude postavili aluminariji iz Kidričevega, ki bodo potrošili še kakšno milijardo več...»

(Delo, 23. julija 1984)

•Banke so torej za naložbo, do- voljenje za uvoz opreme je ZIS dal, tuje posojilo je, energeti- kom so dali 1,1 milijardo din. Banke naj bi združile 700 milijonov din letos, v naslednjih dveh letih 2 milijardi in leta 1987 še 755 milijard – skupaj 5.455 milijonov. Investitor je temeljna banka iz Kranja, obrestna mera 80 odstotkov splošne obrestne mere, izplačuje se tromesečno, odplačilna doba 10 let, zapadlost zadnjega obroka je 20. januarja 1998. Z garancijo banke naj bi železarna najela 55.984.222 DM tujega posojila. Ista banka naj bi železarno najela še posojilo v višini 9.876.039 DM. Okoli 132 GW, kolikor bo več električne energije, bo zamenjal 137.351 ton koksa in 30.665 ton mazuta.»

(Delo, 4. avgusta 1984)

•Vsak dan zamude: milijarda izgube

•Zakaj gradijo na njivah, zakaj sploh jeklarna, ko jih po svetu zapirajo, se sprašuje Drago Višnar z Bleida...»

(Delo, 6. oktobra 1984)



Mag. Peter Kunc, vodja projektne skupine za jeklarno

•Začela se je gradnja jeklarne...»

(Vjesnik, 9. oktobra 1984)

•Ali je bager zakopal prepozno ali prezgodaj? Nova jeklarna bo ponudila 210.000 ton jekla, kupcev ne manjka. Pravijo, da jekla ne bodo izvajali, če ga bo le vze- la predelovalna industrija...»

(Delo, 9. oktobra 1984)

bodo rešile tako, da se sprejme odlog plačila ali pripisuje k glavnemu dolgu,» je dejal Metod Rotar.

(Dnevnik, 20. marca 1986)

•Na Jesenicah so bili Dušan Šinigoj, Vinko Hafner, Marko Bulc...»

(Delo, 20. marca 1986)

•Vrednost naložbe je 51 milijonov din, od tega interkalarnih obresti 10,6 milijarde din...»

(Gospodarski vestnik, 4. aprila 1986)

•Investicija se bo morala ustaviti, če ne bo dodatnih posojil, saj stane 31 milijard več kot so računali. Precejšen delež je železarna sama pokrila, gorenjska banka namenila še 1,6 milijarde din posojila, druge banke naj bi zagotovile 4,5 milijarde din, ostalo porabniki jekla in železarme...»

(Delo, 20. marca 1986)

•Nočemo drugega Fenija, » pravi med drugim Boris Bregant, »Sprašujete, če bomo znali dela- ti? Tega se sploh ne bojimo. Zahodni Nemci vabijo jeseniške strokovnjake, da pridejo k njim

Dušan Šinigoj: »...tudi generacije za nami ne bodo mogle brez jekla...»

•Kaj vse ni stvar Boris Bregant, polemizira Mladina in med drugim pravi: »Spomnimo se pri- pomb komisije za oceno investi- cij iz leta 1983: da jeseniški investitor bi upošteval priporočil glede zmanjšanja deleža ban- čnih sredstev (kljub bahavi izjavi o lastni amortizaciji in akumulaciji so lastna sredstva žele- zarne v finančni konstrukciji predstavlja manj kot šestino sredstev, skupaj z drugimi sredstvi železarni pa krepko manj kot tretjino). Naložba šele po letu 1991 ne bo prinašala izgub... Tedaj so tudi rekli, da predstavlja bančna sredstva za jeklarno 42 odstotka celotnega ban- čnega kreditnega potenciala za investicije v SRS... Bregant je... zvesti nadaljevalec državnoso- cialističnega planiranja naturalnih količin, ki streže interesom lokalne oblasti po ohranitvi pol- ne zaposlenosti in socialnega miru...»

(Mladina, 12. septembra 1986)

•Jeklarna se je od lanskih 50,1 milijarde podražila na 68,8 milijarde...»

(Delo, 24. oktobra 1986)

•Na Jesenicah so bili France Po- pit, Janez Stanovnik in Dušan Šinigoj. Dušan Šinigoj: »Žal tu- di generacije za nami ne bodo mogle živeti brez energije, jekla, aluminija...» Od 69 milijard je kar za 13 milijard interkalarnih obresti...»

(Delo, 19. novembra 1986)

•Zamuda pri gradnji jeklarne. Letos v železarni ne bo akumu- lacije, velike težave bodo z li- kvidnostjo, » so poudarili žele- zarji, ki jih je obiskal Stane Do- lan...»

(Delo, 27. januarja 1987)

•Konzorcij bank se je slabo odreza, saj so Jeseničani lahko uporabljali dodatni kredit iz leta 1985 šele leta kasneje...»

(Dnevnik, 22. februarja 1987)

•Iz jeklarne prvi šarž, težak 73 ton...»

(Delo, 15. marca 1987)

•Naložbena vrednost je od 15.855 milijonov narasta na 55.400 milijonov in še 14.986 milijonov dinarjev interkalarnih obresti; vrednost opreme in iz- braževanja zna

VET BREZ BLEŠČIC

Nič več sosedje, samo (sprti) mejaši

Škojca Loka, 13. oktobra — Davnega leta 1912 je prejšnji stnik sedanjega doma Antona Mačka na Grajski poti v Škofji Loka dal najblžnjemu sosedu Omeju pravico »sluznostne vožnje po poti prek njegove zemlje. Vsa leta po tem so sosedje kmetje izpod loškega gradu, hodili, s konji in nato s trakijami vozili po Mačkovem kolovozu, dobre štiri metre pod njem hišo.

Potem pa so sosedje, že gospodarjevi sinovi, kupili večji del Antonija Mačka, ki ima tudi prikolic. Večje vozilo rabi večji ovinek, to Antoniu Mačku ni bilo pogodu. Kot pravi, je predlagal, da bi drugače speljali, bolj naravnost navkreber z Grajske poti, ki je bil sam pripravljen odstopiti zemljo, nekaj pa bi je morali prezati tudi sosedje, ki pot pač uporabljajo zase. Taka spremembra se sosedom ni zdelo izvedljiva sprica velikega nagiba na grajski poti, da bi bila prestrma, prenevarna. Vztrajajo pri svoji pravici izpred sedemdesetih let.

S tem pa se še nehalo strpno sosedsko sožitje in se rodilo prvo mejaštvo, ki ima že triletno sodniško zgodovino. Sosedje so tožili Mačka, češ da jih ovira na služnostni poti, navajali priteže, ker se je po svoje laično branil, pisal ugovore, pritožbe...

Danes zjutraj je bil pri Mačku sodnik izvršitelj, po domače uhe, ki je imel dve poslanstvi. Ker Anton Maček ni »odstranil« ovinka na zahodnem robu parcele vse prsti, ruše in sadnega ovirja, s čimer je motil posest sosedov, so to storili komunalci. Ker ni plačal 250.000 dinarjev sodnih stroškov, mu je rubež menil zapleniti stoenko, jo oceniti in prodati na licitaciji.

Bilo je neprijetno. Posebno, ker je Maček šele tri ure po izvajbi prejel sklep Temeljnega sodišča na svoj ugovor o tem, ko je dolžan plačati sosedom in sodišču. Na svojo srečo je 250.000 dinarjev pomočjo vendarle pripravil, obvaroval stiskov, s bratovo pomočjo vendarle pripravil, obvaroval stiskov, licitatorji pa so morali oditi praznih rok.

Razsoja sodišče. Kaže, da bo še razsojalo, da mejaškega sestra še ne bo konec. Vsaka od sprtih strani ima svoj svet brez sestri, nepotrebni, nekoristen, saj ne vodi drugam kot v vedno napetosti, sovražnosti, navsezadnje škoduje živcem, nekaj? Res ni načina, da bi si sosedje podali roke, postali prijatelji?

H. Jelovčan

Leopold Jagodic, Maistrov borec za severno mejo:

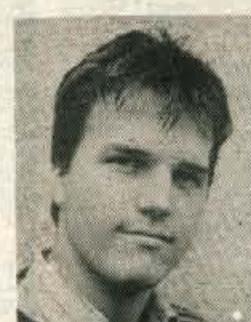
Mariboru vendarle spomenik osvoboditelju

14. oktobra — Leopold Jagodic iz Kranja, ki revno jutri praznuje 94. rojstni dan, se je po petih letih služenja vojakov v avstroogrski vojski decembra 1918. leta pridružil borcem generala Rudolfa Maistra, Kamničana, za severno mejo.

Bil je v bojih pri Velikovcu, Sv. Jakobu, Sv. Pavlu pa tudi v najhujšem v Področju. Generala Rudolfa Maistra je videl pri Celovcu, ko je dal povelje za umik vojske iz Celovca. Pri osvoboditvi Maribora in severne Slovenije ni bil zraven. »Vesel sem, ker so Mariborča-

'PETKOV PORTRRET

Jože Mulej



Jože Mulej iz Sela pri Bledu je najstarejši fant med sedmimi brati in sestrami. Od malega je pomagal pri kmečkem delu, zato se je po osnovni šoli odločil za srednjo kmetijsko šolo.

»Takrat drugih poklicev skoraj nisem poznal, saj sem bil v glavnem doma, kjer sem pomagal staršem pri kmečkem delu. Prikovali so, da bom delal na kmetiji in zato odločitev za kmetijsko šolo ni bila težka. Kasneje, ko sem se začel vedno bolj zanimati za gospodarjenje, ko sem spoznal tudi druge poklice, pa sem bil večkrat zaskrbljen. Na naši kmetiji se poleg živinoreje ukvarjamо še s kmečkim turizmom, nekaj gozda imamo, tako da še kač gre. Seveda pa je treba delati od jutra do večera, treba se je marsičemu odpovedati, da zaslužimo za življenje. Kmetijo smo dobro opremili s stroji, kljub temu pa je delo še precej zamudno, saj imamo parcele razdeljene na šestnajstih krajin. Tudi sedem hektarov zemlje ni veliko, saj bi jo lahko z modernimi stroji obdelali precej več. Cene kmetijskih proizvodov, predvsem mleka in mesa, so tako nizke in kmetijstvo tako zapostavljeno, da se potem mladi velikokrat vprašamo, ali ima naše delo, naše učenje, sploh smisel.«

Toda Jože v 4. letniku kmetijske šole že zrelo razmišlja. Če hočeš kaj izboljšati, moraš kaj znati. Če hočeš kaj znati, pa se moraš kaj naučiti, kaj prebrati, pogledati sejme in razstave. Zato se je odločil, da bo po srednji šoli študiral za kmetijskega inžinirja. Kot vsakega mladega ga veliko zanima, veliko bi se še rad naučil, šel na sejme, kaj novega videl. Če bo kmečko delo čez leta bolje nagrajevalo, bo delal samo na kmetiji, drugače se bo moral tudi za posliti.

»Dobiti ženo za delo na kmetiji je danes včasih že velik problem. »Da ne bi dobil žene, se ne bojim, čeprav mi je bilo že večkrat težko, ko sem se pogovarjal z dekle in sem videl, kakšen odnos imajo do kmečkega dela. Ko sem dekleta povedal, da hodim na kmetijsko šolo, ji je vse »dol padlo». Seveda pa tega niso kriva dekleta, temveč negativen odnos družbe do kmečkega dela.«

V. Stanovnik

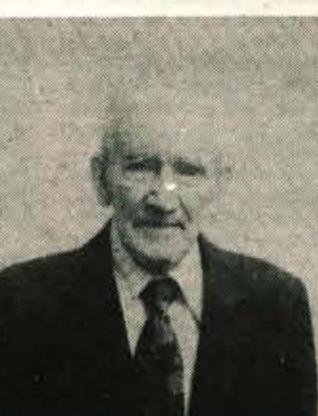
Foto: F. Perdan

ni svojemu osvoboditelju v soto bodo vendarle odkrili spomenik. Slovesnost sem spremjal po radiu,« je dejal Lepold Jagodic, ki se ponaša tudi s plakatmi borca za severno mejo.

»Dosti nas ni več ostalo. Tudi mene kosti ne ubogajo več tako kot bi rad. Redkeje grem ven. Največ sedim na kavču v kuhinji in gledam skozi okno. Naihaje vidim kakšno 'letno'.«

Borci se še shajajo. Ravnodva meseca nazaj je dobil povabilo, vendar ni sel. Tudi k odkritju spomenika v Maribor ni mogel. Leta se dotaknejo tudi najbolj krepkih korenin. Na zdravje!

H. Jelovčan



IZ ZGODOVINE NOB

Italijanska partizanska udarna divizija Garibaldi Natisone in 158. brigada Antonio Gramsci

Brigada Gramsci v Poljanski dolini

Desetdneyne boji v Selški dolini od 28. januarja do 6. februarja 1945 so bili le uvod v kasnejše močnejše sovražnikove ofenzivne sunke v Škofjeloško hribovje med obema Sorama. Trajali so od 9. februarja do 11. februarja 1945. V teh bojih je sodelovalo 1850 nemških policirov, domobranov, nedičevcev in precej vlasovcev. Sovražnik je želel iz Poljanske doline in za Blegošem vdreti v Farji potok, kjer sta bila tedaj Gorenjsko vojno podporočje in politično vodstvo za Gorenjsko, ter od tod na osvobojeno Cerkljansko ozemlje. Poveljstvo udarne divizije Garibaldi je 7. februarja poslalo v Poljansko dolino brigado Antonio Gramsci, ki se je zaustavila v Volaki in 10. februarja zavzela borbeno položaj na Hlavčih Njivah. V nedeljo, 11. februarja, ko je sovražnik ponovno napadel z vsemi silami iz Poljanske in Selške doline, sta se tretji bataljon Prešernove brigade in bataljon Mameli moral med bojem zaradi nevarnosti obkolitve položajev na Hlavčih Njivah in Gorenjem Brdu umakniti v južna in vzhodna polobčja Blegoša. Škofjeloški odred pa je istega dne porazil v Martinj vrhu policieste smučarjev z 28 SS policijskega polka. Na bojišču je ostalo večje število policirov smučarjev. Ostali pa so po porazu našli zapustili vsa bojišča. V spopadu z sovražnikom v Martinj vrhu je Škofjeloški odred izgubil tri borce: Andreja Debenca — Čivkota, Vladimira Repeta in Vinka Robiča. Vsi so bili pokopani na pokopališču v Zalem logu. To malo ofenzivo imenujejo tudi roparsko (ropanje in požiganjem hiš v Jazbinah).

Marijan Masterl
(nadaljevanje prihodnjic)

ODMEVI

Glas, torek, 29. septembra

ČE VITO NE UBOGA GA PRETEPEJO

Dne 28. septembra je tov. D. Šedelj, novinarca Gorenjskega glasa na 6. strani z alarmantno vestjo opozoril bralce na nemogoče ali še bolje nečloveške odnose tako vodstva kot sodelavcev do tov. Vitala Kopitarja, zaposlenega pri nas kot spremljevalca dostavnih avtomobilov. Pod naslovom:

»Ce Vito ne uboga, ga pretepejo, se navaja niz navrženih nepreverjenih dogodkov. Ze v uvodnem stavku avtorica omenja, da Vitala zavlečeo v garderobo, kjer ga pretepejo. Če je temu res tako, bi avtorica vsaj preverila pri bratu Sašu, ki je prav tako kot Vital Kopitar zaposlen v obratu Klavnice kot vzoren KV mest. Toda to je že preveč, lažje je pisati po reku: rekla — kazala!«

Kult tov. Kopitar Vitala je v članku zelo enostранo opisan. To nam je razumljivo, saj je vsebina toliko bolj vpijoca.

Če je že navedena njegova invalidnost (TOZD Klavnica Ješenice do danes nima nobenih uradnih podatkov o njegovih 70 % invalidnosti) in njegovo res težaško delo, bi bila lahko omanjena tudi nagnjenost k alkoholu in njegovo nemogoče obnašanje do sodelavcev ali strank, njegov odnos do reda in discipline in ne na koncu tudi njegovo poznavanje higiene, itd.

Izjava skrbnice — njegove sestre tov. Darje Svenšek — so bolj sklepanja kot resnično ugotavljanje, nekaj pa je krepkih laži (glede dopusta še do danes nismo ugotovili, komu je pravočasno ali vsaj z zamudo najavila dopust za oskrbovanca). Neopravičene izostanke je skrbnica ugotovila še sedaj (zaradi disciplinskega postopka), po evidenci pa so bili izostanki že vsa leta nazaj, vendar in manjših količinah. Leta 1983 7 neopravičenih ur, 1984 14 neopravičenih ur, 1985 42 neopravičenih ur, 1986 16 neopravičenih ur in leta 1987 16 neopravičenih ur, 1988 16 neopravičenih ur in leta 1989 16 neopravičenih ur, 1990 16 neopravičenih ur, 1991 16 neopravičenih ur, 1992 16 neopravičenih ur, 1993 16 neopravičenih ur, 1994 16 neopravičenih ur, 1995 16 neopravičenih ur, 1996 16 neopravičenih ur, 1997 16 neopravičenih ur, 1998 16 neopravičenih ur, 1999 16 neopravičenih ur, 2000 16 neopravičenih ur, 2001 16 neopravičenih ur, 2002 16 neopravičenih ur, 2003 16 neopravičenih ur, 2004 16 neopravičenih ur, 2005 16 neopravičenih ur, 2006 16 neopravičenih ur, 2007 16 neopravičenih ur, 2008 16 neopravičenih ur, 2009 16 neopravičenih ur, 2010 16 neopravičenih ur, 2011 16 neopravičenih ur, 2012 16 neopravičenih ur, 2013 16 neopravičenih ur, 2014 16 neopravičenih ur, 2015 16 neopravičenih ur, 2016 16 neopravičenih ur, 2017 16 neopravičenih ur, 2018 16 neopravičenih ur, 2019 16 neopravičenih ur, 2020 16 neopravičenih ur, 2021 16 neopravičenih ur, 2022 16 neopravičenih ur, 2023 16 neopravičenih ur, 2024 16 neopravičenih ur, 2025 16 neopravičenih ur, 2026 16 neopravičenih ur, 2027 16 neopravičenih ur, 2028 16 neopravičenih ur, 2029 16 neopravičenih ur, 2030 16 neopravičenih ur, 2031 16 neopravičenih ur, 2032 16 neopravičenih ur, 2033 16 neopravičenih ur, 2034 16 neopravičenih ur, 2035 16 neopravičenih ur, 2036 16 neopravičenih ur, 2037 16 neopravičenih ur, 2038 16 neopravičenih ur, 2039 16 neopravičenih ur, 2040 16 neopravičenih ur, 2041 16 neopravičenih ur, 2042 16 neopravičenih ur, 2043 16 neopravičenih ur, 2044 16 neopravičenih ur, 2045 16 neopravičenih ur, 2046 16 neopravičenih ur, 2047 16 neopravičenih ur, 2048 16 neopravičenih ur, 2049 16 neopravičenih ur, 2050 16 neopravičenih ur, 2051 16 neopravičenih ur, 2052 16 neopravičenih ur, 2053 16 neopravičenih ur, 2054 16 neopravičenih ur, 2055 16 neopravičenih ur, 2056 16 neopravičenih ur, 2057 16 neopravičenih ur, 2058 16 neopravičenih ur, 2059 16 neopravičenih ur, 2060 16 neopravičenih ur, 2061 16 neopravičenih ur, 2062 16 neopravičenih ur, 2063 16 neopravičenih ur, 2064 16 neopravičenih ur, 2065 16 neopravičenih ur, 2066 16 neopravičenih ur, 2067 16 neopravičenih ur, 2068 16 neopravičenih ur, 2069 16 neopravičenih ur, 2070 16 neopravičenih ur, 2071 16 neopravičenih ur, 2072 16 neopravičenih ur, 2073 16 neopravičenih ur, 2074 16 neopravičenih ur, 2075 16 neopravičenih ur, 2076 16 neopravičenih ur, 2077 16 neopravičenih ur, 2078 16 neopravičenih ur, 2079 16 neopravičenih ur, 2080 16 neopravičenih ur, 2081 16 neopravičenih ur, 2082 16 neopravičenih ur, 2083 16 neopravičenih ur, 2084 16 neopravičenih ur, 2085 16 neopravičenih ur, 2086 16 neopravičenih ur, 2087 16 neopravičenih ur, 2088 16 neopravičenih ur, 2089 16 neopravičenih ur, 2090 16 neopravičenih ur, 2091 16 neopravičenih ur, 2092 16 neopravičenih ur, 2093 16 neopravičenih ur, 2094 16 neopravičenih ur, 2095 16 neopravičenih ur, 2096 16 neopravičenih ur, 2097 16 neopravičenih ur, 2098 16 neopravičenih ur, 2099 16 neopravičenih ur, 2100 16 neopravičenih ur, 2101 16 neopravičenih ur, 2102 16 neopravičenih ur, 2103 16 neopravičenih ur, 2104 16 neopravičenih ur, 2105 16 neopravičenih ur, 2106 16 neopravičenih ur, 2107 16 neopravičenih ur, 2108 16 neopravičenih ur, 2109 16 neopravičenih ur, 2110 16 neopravičenih ur, 2111 16 neopravičenih ur, 2112 16 neopravičenih ur, 2113 16 neopravičenih ur, 2114 16 neopravičenih ur, 2115 16 neopravičenih ur, 2116 16 neopravičenih ur, 2117 16 neopravičenih ur, 2118 16 neopravičenih ur, 2119 16 neopravičenih ur, 2120 16 neopravičenih ur, 2121 16 neopravičenih ur, 2122 16 neopravičenih ur, 2123 16 neopravičenih ur, 2124 16 neopravičenih ur, 2125 16 neopravičenih ur, 2126 16 neopravičenih ur, 2127 16 neopravičenih ur, 2128 16 neopravičenih ur, 2129 16 neopravičenih ur, 2130 16 neopravičenih ur, 2131 16 neopravičenih ur, 2132 16 neopravičenih ur, 2133 16 neopravičenih ur, 2134 16 neopravičenih ur, 2135 16 neopravičenih ur, 2136 16 neopravičenih ur, 2137 16 neopravičenih ur, 2138 16 neopravičenih ur, 2139 16 neopravičenih ur, 2140 16 neopravičenih ur, 2141 16 neopravičenih ur, 2142 16 neopravičenih ur, 2143 16 neopravičenih ur, 2144 16 neopravičenih ur, 2145 16 neopravičenih ur, 2146 16 neopravičenih ur, 2147 16 neopravičenih ur, 2148 16 neopravičenih ur, 2149 16 neopravičenih ur, 2150 16 neopravičenih ur, 2151 16 neopravičenih ur, 2152 16 neopravičenih ur, 2153 16 neopravičenih ur, 2154 16 neopravičenih ur, 2155 16 neopravičenih ur, 2156 16 neopravičenih ur, 2157 16 neopravičenih ur, 2158 16 neopravičenih ur, 2159 16 neopravičenih ur, 2160 16 neopravičenih ur, 2161 16 neopravičenih ur, 2162 16 neopravičenih ur, 2163 16 neopravi

ZA LEP VIDEZ



Po naših mestih je še veliko uglednih fasad starih mestnih hiš, ki bi jih lastniki prav lahko dostopno popravili.

Za zgled postavljamo nekaterje gorenjske sise. V Škofji Loki so že lepo uredili pročelje sisovske stavbe, v delu so se vrgli tudi na Jesenice. Da o kranjskih sisih sploh ne govorimo, saj so v lepo prenovljenih prostorih nekdanjega hotela Evropa.

Tako je prav, tudi videz nekaj velja.

KJE SO KAJ DELAJO

NAŠI ZNANI NEKDANJI ŠPORTNIKI



ROMAN SELJAK

Triinpetdesetletnega Žirovca Romana Seljaka, visokoraskogom možkarja z dolgim korakom, poznamo kot smučarskega tekata. Pa je bil pred tem marsikaj drugega. Ko se je leta 1950 prišel v Kranj k Šilingu učiti za radiomehanika, se je pri takratnem Udarniku skupaj z Ložetom Gorjancem in Matijo Franjom ukvarjal s smučarskimi skoki, navdušila pa ga je tudi atletika. Lep rezultate je dosegal: v deseteroboju je bil kot zelenec celo deseti na slovenskem prvenstvu, s palico je skočil nad tri metre v višino, brez nje 180 centimetrov, dobro je tekel na 1500 metrov, v troskoku pa se je pognal nad 12 metrov.

»To ni bilo nobeni stvari več podobno. Ob šestih sem šel v službo, potem prišel domov, na hitro kaj pojedel, šel na soljanje ob delu v Ljubljano, zvečer pa sem do desetih, enajstih treniral. Ljubljanska Enotnost mi je ponujala dobre pogoje, v miru bi se lahko učil in vadił, vendor sem bil navezan na Kranj, na njegov šport, čeprav nemim, da se mesto in občina svojim znanim športnikom sploh ne zna oddolžiti. Nobenih olajšav nisem bil deležen, nobene prave pomoči, čeprav sem bil olimpijec vrhunski športnik. To se ni dogajalo samo meni, ampak tu-

J. Košnjek

bili. Korenito pa se je preobrnilo v začetku tega stoletja, ko je tu začela delati Zabretova opekarica. Za časa Napoleona in Ilirije, v začetku osemnajstega stoletja, so morali fantje, ki niso imeli kmetij, na vojsko, dolgo po sedem ali še več let. Da jim ne bi bilo treba v tako osovraženo vojaščino, si je eden od Kernovih sinov s Kokrico, Zaletelov, tu naredil hišo. Kasnejši gospodar na tej kmetiji, Ivan Zabret, ki se je sem prizadel iz Britofa, pa je tu začel z opekarino. Sprva je imel manjšo ročno opekarino, 1903 leta pa je začel še s prvim strojem »Steinbrevovo prešo«. Zemlja, kjer stoji današnja opuščena opekarica in je bil včasih glinokop, je bila brdska. Zabret jo je po prvi svetovni vojni kupil od brdskih. Kaj hitro je opekarica postala središče kraja, saj je zaposlovala okrog 50 do 60 delavcev in tudi tolikim družinam dala kruh. Zraven pa so služili še številni furmani, ki so furali les za Zabretovo žago. Opekarica je namreč delala le poleti, pozimi pa zaga.

Bobovek ima danes tri manjše kmetije, pr' Francet, pr' Galet in pr' Nunarju, večja pa je Zabretova kmetija, po domači Čukova.

Opekarica je dajala kruh

Zivljenje Bobovčanov je bilo vsa leta tesno povezano z gradom, kajti njegovi podložniki so

Direktorjeva preproga

Jaka Kurat, direktor Prešernovega gledališča Kranj, je najbrž edini med direktorji, ki mu lahko kadarkoli izpod nog odnesejo preprogo. Srečen je, če ima v svoji pisarni preprogo vsaj tri mesece v letu; ostali čas je namreč direktorjeva preproga

na odru kot gledališki rezvizit. Kadar pa predstava zahteva, da je oder prekrit z več preprogrami, se preselijo na oder preproge tudi iz ostalih pisarn gledališke uprave. Težave bi bile najbrž hude, če bi v kranjskem teatru postavljali sceno za predstavo s kakšno bolj orientalsko vsebino: le kje bi našli dovolj preprog še za na stene. Morda pri kulturni skupnosti?



Na cesti, kjer se Primskovo konča, stoji tale zanimiva obcestna tabla.

Medtem ko cestari vsako leto postavijo novo, navihani ali obestni krajanji ne mirujejo in redno odškrtejo del opozorila. Tako zelo jim je všeč »šči nace«, da je tabla redno poškodovana.

Prav zanimivo bi bilo vedeti, kdo so ti hudomušneži, ki takole uživajo na račun prometne varnosti..



Ureja: Vine Bešter



Menda ponekod še vedno velja, da obluba dela dolg in med vrsticami te rubrike smo pred časom obljubili pomoč domaćiglasbi. Iz OO ZSMS Iskra Telematika se nam je oglašil Bojan Rakovec, ki letos predseduje organizacijskem odboru zabavno-glasbeni prireditve ZLATA SLUŠALKA in nam sporočil zadnje vesti.

»O današnjem smučarskem teku« Roman razmišlja takole: »Mislim, da pri nas tekata po sredstvih in opremi ne zaostajajo dosti za tujino, pa se mi zato eduno zdri, da po rezultativih že vedno toliko zaostajajo. Sicer vedno manj, vendor po moje še vedno veliko. Ne vem recepta, kako zboljšati, vendor menim, da bi moral tek na smučah kot deficitarno in manj množično tekmovalno panogo še bolj spodbujati in tudi stimulirati. To je garanje in take stvari je treba še bolj vzpodobujati. Če je tek se pri nas doma? Še. Romanova hčerka teče na Kokrici. Ne silim je. Če bo nehalo, ne bom bud. Je povsem njenja volja.«

J. Košnjek

Eureka, Skarabej
kantavtorji: duo Trumpf, duo Ti in jaz.

Vsek od nastopajočih se bo publiki predstavljal z eno pesmijo, za pomoč in spremljavo pa bo na letošnji ZLATI SLUŠALKI skrbela skupina TEN.

Celotno zadevščino so si mladi organizatorji zamislili nekako tako: od 18. do 20. ure bo potekal tekmovalec, nato pa bo pol ure namenjeno gostu večera, domačemu kantavtorju Bojanu Rakovcu (na sliki), sledila bo razglasitev rezultatov in podelitev nagrad, potem pa se bo prioritete spremeno v veliko rajanje tja do zdognih juntranjih ur.

Nagrada bodo seveda posebno zanimive. Povejmo, da bo strokovna žirija podella tri nagrade, ravnko tako tudi prisotno občinstvo. Letos pa bo prvič podeljena tudi posebna nagrada uredništva GORENJSKEGA GLASA (ekskluzivni pokrovitelj celotne prireditve) — za najboljšo interpretacijo v obliki 50.000 din in predstavitvi na grajenca znotraj naše rubrike!

Z ZLATIMI SLUŠALKAMI je pravljoma tako, da so sedeži razprodani, zato si obiski željni ljubitelji vorstnih prireditiv vstopnice zagovarjajo pravočasno. Najbolj zanesljiv način je poznanstvo z nekom, ki dela v kranjski Iskri Telematiki, organizator pa obljubila, da bo manjša količina vstopnic na razpolago do vstopa, uro pred prijetkom letosnje ZLATE SLUŠALKE.

Še to prijetje bo prihodnji petek, 23. oktobra, in to v restavraciji Iskre Telematike na Laborah, program pa bo povezoval novinar Miran Šubic.



Cepav je zadnji v Bohinju ustreljeni medved že dober teden pokojnik, še vedno buri duhove. Med ljudmi krožijo različne inačice, kdo ga je sploh ustrelil: ali Hodnik ali Trošt. Strejala sta oba. Vendar je lovski zakon jasen: uplenitelj je Hodnik, ki je prvi strejal in zadel.

Cetrtkovi streli na medveda so tudi dokaz, da sploh ne držijo govorice o zgodovinskem prijateljstvu med Bohinji in medvedi. Ce bi bilo tako, bi žival (le kje naj bi bila drugje kot v gozdu) že uživala bohinjsko gostoljubje. Očitno se je dobro počutila in bila ka lep del leta v Bohinju. Sedaj bo sicer v Bohinju še ostala, vendar nagačena, v veselje bohinjskih šolarjev.

POŠTARJI IN SLOVENŠČINA

Če si boste na naših poštah malo pozorne ogledali potrdila o vplačlu poštnih nakaznic, vas lahko ljubitelja lepe slovenščine, poštne pretrese.

Najprej: poštari misljijo, da potrdili ni potrdilo, ampak POTVRDILA...

Potem: nazaknico izpolnite s kemičnim SVINČEKOM, namesto svinčnikom...

Dalje: prav je naslovjenec in ne NASLOVNIK...

In še: napišite natančen naslov in ne NASLOVNIK...

Poštari, popravite vendar te spakovanke, saj na poštnih nakaznicach vendarne ne sodijo!

Črek

● Dan z Joan Collins

Kdor bo plačal več in največ, bo dobil za ves dan spremstvo Joan Collins iz Dinastije. To je namreč prva nagrada prireditve, ki bo 26. novembra v Londonu v korist sklada za raziskovanje levkemije. Joan Collins je to nagrado ponudila organizatorjem in obljubila, da bo prvega nagrajenca lepo in dobroj sprekela ter mu pokazala, kako poteka snemanje Dinastije...

PRIJAZEN NASMEH

gorenjski SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA, NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO



TILKA PERHAVEC

Stanko Černele iz Kranja je opozoril na prijazni nasmej, ki že dolga leta sije iz začetne mize v kranjski restavraciji Park, imenovani tudi Brioni. Natakarica Tilka Perhavec, potrudila iz Litije, tu streže že domala 29 let. Ves čas sicer ni bila zvezeta hiši. Vmes je delala v kavarini, tudi v pisarno so jo potegnili za kratki čas, pa se je hitro vrnila v restavracijo. Ljudi je v prisarnah dovolj, gostincev pa pri-

manjuje, prav in iz nje govori gospinska duša. Kako tudi ne bi. Tilka je rojena v gospinsli in očej ji je že od malega vcepilj misel. Bodil prijazna, pa bo gost narocišč liter vina.

Tilki je lahko biti prijazna. Tudi nizka plača ji ne vzame vedno selja do poklica, niti neurejen delavnik (vtasi je bila kar po ves dan in v restavraciji), niti domače skrbi. Zanje je pomembno, da je lokal lepo urejen, da gosta pozdravijo rože, prijazni in urejen natakar, saj je prvič vstavljen, ki ga gost odnese iz lokalne najpomembnejši. Škoda, ker po zornost do gosta peš! Vendar ne na »Brionih«, ne pri Tilki, ki je najpomembnejše, da je gost dobro postrezen, pa naj bi to kronana glava (tudi uglednejše osebe, med njimi maršal Tito, se zahajale v njihov lokal) ali preprost delavec. Tudi zaradi njenje prijaznosti je lokal dobro obiskan. Tilka sicer pravi, da je bil njegov dni uglednejši, danes pa je kar utebil v poplavni raznih bitjev. A ob nedeljah in v sezoni pa druge zapirajo, ima še vedno veliko obiskovalcev. In jih bo imel, dokler bodo stregli Tilka in njej podobni. Ko bi jih bilo le še več!



Bobovek se začne in konča s kapelico. Obe sta lepo obnovljeni.

»Enkrat, « se spominja Ivanka, je šla po denar natakar, pa je g. Ham samo do polovice odpril predal in dejal, da denarja ni, ce pa obljubi, da bo oče v nedeljo šel v Ljubljano na kongres, pa morda bo... In šele, ko je omenila, da bo morda le šel, je g. Ham odpril predal do konca in ji dal denar. Taki časi so bili.«

Kralj Petrček ni prišel nad grozdje

Ivana se še dobro spominja kralja Peterčka in kraljice Marije. Petrček je na svojem konju

prihajal prav na njihovo dvorišče in prosil, če sme utrgati grozd z brajde. Kakšnih dvanaest let mu je bilo takrat. Kraljica Marija je bila v silnih skrbbeh zaradi kolesom se je pripeljala za njim. S Brda, da se mu ne bi kaj zgodilo. Lepa žena je bila, lase je sproščala spletene v debelo kito, se spomini Ivanka. Velikokrat pa je kasnejše videla Jankovo in Tito ter druge državnike, ki so se vzelili na Brdo. Nič kolikokrat sta ji Jankova in Tito pomahala, ko je plela tan domi na njivi, tik ob cerki na Brdo. Takoj po vojni so smeli kosišči še čisto v grajskem vrtu, tik ob grajskih kuhinj.



Ivana Snedic, Nunarjeva, ve povedati, kako so včasih furali les njen ata Janez Snedic, pa Anzečman, Flornec, Sivek in Fek s Kokrice in Petrček z Mlake. — Foto: D. Dolenc

Zadnja leta je bilo tu zgrajenih več delavskih hiš, tako da danes steje vsega nekaj čez 20 hiš. Kraj ima trenutno 141 prebivalcev, spada pa pod krajevno skupnost Kokrica, skupaj s Sramovljami, Mlako in Illovko.

Pri Nunarjevih sem se najprej oglašila, kjer mi je gospodinja Ivanka Snedic kar precej vedela povedati o življenju v Bobovku

včasih. Njen oče Janez Snedic je bil eden tistih mož iz Bobovka, ki so furali les za opekarino.

Pozimi so furali les

»Po dva konja smo imeli pri hiši. Ata je fulil hlodovino od Kanonirja v Korki, sestra Franča pa zaganje z žago v Predvoru. Pozimi so največ vozili. Ob enih ponoči je oče že šel od doma, v Bobovku pri kapelici ob cesti so bili furmami dogovorjeni, da se dobe. A kadar je bil hud mraz, se niso čakali, da bi skupaj vozili, temveč so imeli navadno, da je vsak, ki je prej šel z vozom naprej, na kapelico položil palčko in dal znamenje, da je že šel in naj drugi pohite za njim. Tako hudo zime so bile, je včasih pripovedovalata, da je vso pot od Bobovka pa do Jurja v Kokri, ves čas poganjala konje, da ni zmrznil. Z eno roko se je držal za ročico voza, z drugo je vihtel gajžilo. Po ves dan je prebil ob mali meseni klobasi, nazaj grede pa so si furmani pri Jurju v Tupaličah privočili vsak po dva deci vina. Preden je odšel od doma, mu je mama skuhala ajdove žgance, ko pa je zvečer ob Marijah prišel domov, je bila pa samo krompirjeva juha na mizi. Skromno so živali. Oče je za vsako furo dobil listek, kjer je na nje je pripeljal in potem so g. Hamu k Jelenu v Kranj hodili po denar.«

Zadnja leta je bilo tu zgrajenih več delavskih hiš, tako da danes steje vsega nekaj čez 20 hiš. Kraj ima trenutno 141 prebivalcev, spada pa pod krajevno skupnost Kokrica, skupaj s Sramovljami, Mlako in Illovko. Velikokrat pa je kasnejše videla Jankovo in Tito ter druge državnike, ki so se vzelili na Brdo. Nič kolikokrat sta ji Jankova in Tito pomahala, ko je plela tan domi na njivi, tik ob cerki na Brdo. Takoj po vojni so smeli kosišči še čisto v grajskem vrtu, tik ob grajskih kuhinj.

**Nagradna igra ● JABOLKA
DOBI ZINKA PODOBNIK
● Video kaseto filma
Platoon dobi Jožica**

V prejšnji nagradni igri Video studia Bled smo vas spraševali, kakšen je slovenski prevod naslova filma Platoon, kdo je film režiral in kdo igra glavne vloge. Video Studio Bled, Gregorčičeva 5, je srečnemu izzrebancu pošljal video kaseto s filmom Platoon.

Žreb je bil naklonjen Jožici Grajzar, Pintarjeva 2, Kranj. Jožica, čestitamo in veliko užitka ob gledanju imenitnega filma.

Nagradna igra

● Oljarica poklanja 30 litrov olja

Oljarica Kranj letno proizvede 22.000 ton odličnega olja, najbolj kvalitetno in cenjeno na tržišču je nihivo olio CEKIN. CEKIN je čisto sončnino olje, na voljo v litrskih steklenicah.

Iz Oljarice pošiljajo na trg tudi namizno jedilno olje v litrskih steklenicah in v litrski plastenki, medtem ko večji potrošniki dobivajo namizno jedilno olje v 25-litrskih pločevinah. Ta olja vsebujejo 70 odstotkov sončnic in 30 odstotkov repice, v Oljarici pa vsa olja izdelujejo po najbolj sodobni tehnologiji, vodenih s procesnim računalnikom.

Naše nagradno vprašanje:

V Kranju so na neki hiši lastovke spletle neverjetno veliko gnezd, v ka-

ter se vračajo vsako po-mlad. Pogled na številna gnezda je zares enkraten, mi pa vas sprašujemo:

Povejte, na kateri kranjski hiši je največ lastovičnih gnez in napisite njihovo število. Tisti, ki se bodo najbolj približali pravilni številki, bodo prejeli pet litrov odličnega olja CEKIN — če bo več pravilnih odgovorov, bomo žrebal.

Oljarica Kranj šestim reševalcem poklanja pet litrov olja, ki je danes že postal tako draga, da je nagrada kar lepa.

Odgovore pošljite do srede, 21. oktobra, na naslov: Uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj. Na dopisnico prilepite tudi priloženo etiketo Oljarice, olja Cekin.

● Kako utrditi krono
Britanski prestolonaslednik princ Charles se že več leta boril proti izpadanju las, toda brezuspešno. Tam, kjer bi morala počivati britanska krona, ni las. Lady Diana je obiskala najboljše frizerje, ki

pa ji niso mogli kaj dosti pomagati. Zdaj je slišala za posebno združilo iz Zdrženih Črčev: zdravilo je sicer namenjeno za znižanje krvnega pritiska, vendar se je dobro izkazalo tudi pri zdravljenju plešavosti.

**SERVIS:
● PRIDEMO TUDI NA DOM**

V naši rubriki Pridemo tudi na dom odgovarjam na vprašanja, ki nam jih lahko posredujete po telefonu (21-860 ali 21-835), vsak ponedeljek, sredo ali četrtek od 10. do 12. ure ali pa pišete. Potrudili se bomo, da bomo namesto vas in za vas poiskali odgovore.

Mario Z. iz Radovljice zanima, kje se da popraviti ali predelati krzrena ženska jakna.

Lazar Šordjan, kranjar iz Kranjske gore: »Pri nas popravljamo in predelujemo ženske krzne in usnjene jakne. Predelava stane od 30.000 do 80.000 dinarjev, odvisno od posamezne storitve.«

Andrej Š. iz Kranja: »Ali je res, da potniki v delovnih haljah ne smejo na lokalni avtobus ali na avtobus medkrajevnega prometa?«

Alpetour Kranj: »V pravilniku o voznem redu imamo med splošnimi določbami v 35. členu le to, da potniki ne smejo onesnažiti avtobusa in da se za vsako namerno onesnaževanje zahteva odškodnina v višini povzročene škode.« Torej — odvisno od voznika, ki vas v zamaščeni halji verjetno res ne bo pustil v avtobus, še najmanj v avtobus medkrajevnega prometa.

Tanja iz Radovljice: »Imam izredno visokega in suhega moža. Kje naj dobim zanj obleko, ne glede na ceno? Če so hlače dovolj dolge, so v pasu preširoke ali pa obratno?«

Kraj Škofja Loka: »Pri nas v Sloveniji boste pri nakupu moških oblik, ki niso ravno standardnih mer, imeli verjetno največ sreče v prodajalnah Mure iz Murske Sobote.«

LJUDSKA MODROST, TRDEN JE MOST

Ako potok slab teče, je krivda na izviru, ne na koritu. Drva je treba kupiti, ko so češnje zrele. Gozd je kmetova hraničnica. Ko se začne konj starati, ga izpregni pravočasno, če si pameten. Redko ume gospodariti, kdor se ni učil služiti. Hiša razdeljena razpada kakor zapuščena. Zaradi ene muhe si pajek ne prede mreže.

LJUDSKO VRAŽEVERJE

Lastovice prinašajo srečo in nesrečo

V ljudskem vraževerju predstavlja živalski svet posebno skupino in nekateri ljudje še danes verjamejo, da je človekova usoda tesno povezana z obnašanjem živali. Večine teh vrah si pa ne more razumsko razlagati večinoma so le prazna verovanja brez kakršnekoli resnične osnove. A vseeno — morda vam kdaj le pride prav.

O lastovici pravi ljudska modrost, da je srečna ptica. V Ilirski Bistrici pravijo, da lastovke prinašajo srečo ki hiši, če pa podstrešje zapuste, odnesajo srečo. V Sloveniji so nekdaj verjeli, da lastovice obvarujejo hišo požara; če pa jim človek iz hudobine razmeče gnezdo, potem iz maščevanja nanosijo gorečega oglja na streho, da se vzge. Po koroški vrah lastovici gnezdo brani strele, da ne treščijo v hišo.

Pri nas, na Gorenjskem, pa menijo, da lastovka lahko najavlja tudi smrt: če si lastovka spomladi pri hiši naredi gnezdo in ga kasneje zapusti, bo tamkaj gotovo nekdo umrl. Ljudje v naših krajih verujejo, da bo kmalu deževalo, če poleti lastovke nizko letajo. V tem primeru seveda ne gre za vrah, saj pred slabim vremenom mušice letajo nizko — mušice pa so lastovičja hrana.



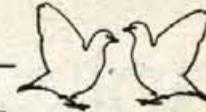
● Slovenci smo »krompirjevcii«

Vsek član delavske družine v Jugoslaviji prejme na dan 2390 kalorij: vsak član uradniške družine po 2420 kalorij dnevno. Največ kalorij prejmejo v kruhu in ostali živilni proizvodih. Največ kruha pojedemo na Kosmetu, največ mesa v Vojvodini, najmanj masti pa v Bosni in Hercegovini...

Mleko se najbolj ceni v Sloveniji, jaje pa Jugoslovani pojedo zelo malo. Slovenci porabimo največ krompirja, daleč več kot v drugih republikah, fizola pa pojedo največ na Kosmetu. Spet Slovenci pojedemo največ sladkorja in sadja. Od sladkorja Jugoslovani dobivamo v odstotkih skupaj okoli 7,5 odstotkov kalorij, a Slovenci več kot 9 odstotkov, najmanj sladkorja pa se porabi v Makedoniji.

Gorenjski glas, leta 1981

Dahnili so da:



- V Škofji Loki: Nada Pintar in Lado Jamnik iz Škofje Loke; Barbara Babnik in Alfonz Šnuderl iz Gornje vasi; Štefka Frelih in Frančišek Kejzar iz Davče; Romana Bertoncelj in Venceslav Šturm iz Železnikov; Milka Bradec in Ladislav Buh iz Zadobja, Mojca Riharsič in Ciril Buh iz Hotavlj, Miriam Kramar in Stanislav Vrbinc iz Podlubnika.
- Na Jesenicah: Maja Kržišnik in Matjaž Smolej iz Jesenice; Milka Mišljš in Jože Nadbath iz Ljubljane; Marija Zupan in Mihael Klinar iz Podhomu.

Nagradna križanka

Rešitev prejšnje križanke: stiska, potovalka, kontrarevolucija, amarela, stečine, li, nobile, gk, eli, ost, lonica, orada, vlak, ree, salvas, jani, grb, trik, bi, evgen, karič, te, naliiv, nias, grlo, gen, topre, terilo, orjak, ace, ira, naila, rh, edinost, alka, antar, tasta, dia-reja, baletnik, ac, masas, aram, est.



Naša Klavdija je izzrebal naslednje reševalec: 1. nagrada Robi Premrov, Zg. Bitnje 274, 64209 Žabnica; 2. nagrada: Zlatko Bogataj, Vrbnje 16, 64240 Radovljica; 3. nagrada: Minka Krajcer, Kebetova 1, 64000 Kranj.

Za današnjo križanko razpisujemo tri nagrade:

1. nagrada: 3.000 dinarjev
2. nagrada: 2.000 dinarjev
3. nagrada: 1.500 dinarjev

Rešitve pošljite do srede, 21. oktobra, na naslov: Uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

NAGRADNA KRIŽANKA

GLAS	KRAJ V VZH SRBLJ, ZNAN PO SIRU	DOPISOVANJE	VRATNA OKRASNA CVETICA	ZNAMEKA DETERGENTA IZ SAPONIE	DRAGO PETRIC	ITALIJ. PEVKA POPEVK	MESTO V JUŽNI FRANCII	TUR PISA-TELICA KALIDE (EDIB)	VMESNI ČLEN IN INTERFACE	BOLEZEN VINA	LIJUBLJ PRODAJNA UMETN GALERIJA
VRSTA KRIŽANKE											
SOD.SLOV PUBLICIST IN POLITIK "OBRAZI"											
SL.SKERETAR ZA NOTR.ZADEVE (TOMAZ)					GL.MESTO FR.DEPART. MAJA SOMME						
IT.REKA, PRITOK TIBERE					NAJV.BOG PRI GRKIH						
IGRALKA MIRANDA					IT.SKLA-DATELJ "Acc.Po"						
CITA POTOKAR					PEŠEC						
JAP.LUKA NA OTOKU HONŠU					VISOKA VZPETINA						
TRAPA											
EVROPSKI VELETOK											
VOJAŠKI RANG											
PERZIJI											
ANTON NOVACAN											
SRBSKI IGRALEC											
ZNAČILNOST NOĆI											



OKTOBER — mesec varčevanja

BANČNI BONJON

bili v zadregi,
ko ste na bančnem okencu
reševali vaše denarne in s tem tudi
osebne zadeve,
pa so pri tem hote
ali nehote sodelovali
tudi ostali iz vrste?

Zato vsi skupaj naredimo korak nazaj, da bomo šli dva naprej.

Na obe strani bančnega okanca bomo ponudili
bančni bonjon



Ijubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

VELJAVNE OBRESTNE MERE OD 1. 10. 1987 DALJE

letna obrestna mera	obrestna mera
vloge na vpogled	7,5 %
vloge, vezane nad 3 mesece	131 %
vloge, vezane nad 6 mesecev	132 %
vloge, vezane nad 12 mesecev	134 %
vloge, vezane nad 24 mesecev	136 %
vloge, vezane nad 36 mesecev	138 %

ZNAČILNOST NOĆI	OKRASNI KAMEN, VRSTA KAK CEDONA

KRATAČA	SRBOHRV IN NAŠA CRKA

ZRAČNI DUH V VIHARJU	PRIELKA

NE NUDIMO VAM POPUSTA

**DAJEMO PA VAM MOŽNOST ZA NAKUP OKEN, IZDELANIH
PO DOLGOLETNI TRADICIJI**

sodobna izvedba, vrhunska kakovost, prihranek energije, izdelava po meri in montaža na domu

To so odlike pravih oken iz KLI Logatec



Obiščite nas na 20. sejmu stanovanjske opreme v Kranju
od 16. do 22. oktobra, telefon (064) 21-924



TOVARNA POHIŠTVA AJDOVŠČINA

65270 Ajdovščina
Lokarjev drevored 1
tel. 065-61-011

vas še posebej

VABI ob sejmu stanovanjske opreme v Kranju

V SALON POHIŠTVA**v prizidku večnamenske
dvorane PPC Gorenjski sejem****LIPA
POHIŠTVO**za prijetno počutje
in udobje v vašem domu

MERCATOR — ROŽNIK TOZD PRESKRBA TRŽIČ

na 20. sejmu stanovanjske
opreme v Kranju od 16. do 22.
oktobra 1987**UGODNOSTI:**

- prodaja na obroke
- sejemske cene
- brezplačna dostava do 30 km



MERCATOR — ROŽNIK TOZD PRESKRBA TRŽIČ

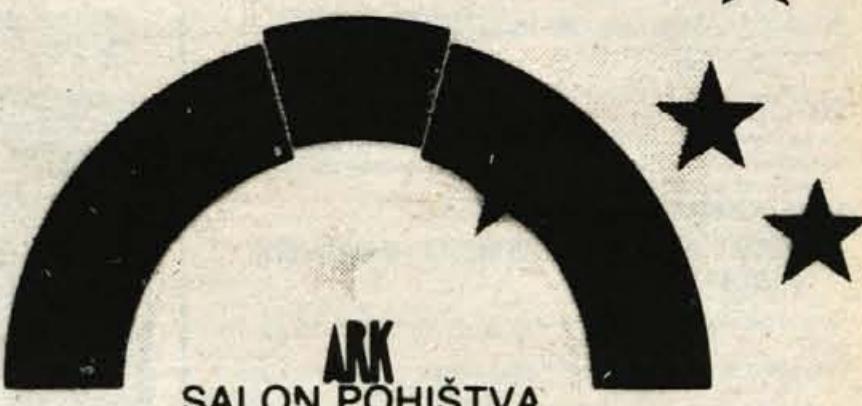
**lip bled**
lesna industrija64260 bled
ljubljanska c. 32izdeluje in prodaja:

- notranja vrata
- garažna vrata
- obloge
- vhodna vrata
- opažne plošče
- notranje pohištvo
iz masivnega lesa

Obiščite nas na 20.
sejmu stanovanjske
opreme v Kranju od
16. do 22. oktobra
1987

1947 — 1987

40 let

KOVINSKA INDUSTRIJA VRANSKO p.o.
63305 VRANSKO, tel. 063/724-010, 724-146Obiščite nas na sejmu
stanovanjske opreme v
Kranju v večnamenski
dvorani!**GREJE MOČNEJE IN CENEJE!**ARK
SALON POHIŠTVA

Lesna industrija Idrija, n. sol. o. 65281 Spodnja Idrija

**KAKO DO NOVE SPALNICE?
STARO ZA NOVO**

**OBIŠČITE NAS NA
20. SEJMU STANOVANJSKE
OPREME V KRANJU**
OD 16. DO 22. OKTOBRA
TELEFON (064) 21-749

**POSEBNA PONUDBA BLAGA ZA
OZIMNICO**od 16. 10. — 22. 10. 1987
na Gorenjskem sejmu**Živila**— jabolka: jonatan, zlati delišes
idared, melrose

po ozimniški ceni

VITAMINKA Banja Luka

redna cena

sejemska cena

— kompot	višnja 1/1	800	720
— džem	sliva 1/1	1.220	1.098
— marmelada	marelica 1/1	1.100	990
— sirup	višnja 1/1	1.400	1.260
	malina 1/1	1.500	1.350
	jabolka 1/1	1.250	1.125

DROGA — AGRARIA Koper

— vina: Beli Krašovec 1/1	780
Refoško 1/1	780
Rose 1/1	670

HMEZAD — ČEBELARSKA ZADRUGA Polhov Gradec

— med: cvetlični 3/1	5.900	5.000
cvetlični 1/1	2.400	2.000
— preparati (propolis, biopoll idr.)	od 560 do 1.830	od 504 do 1.647

HMEZAD — CELJSKA MLEČNA INDUSTRIZA

— sir: edamec (za cvrtje in zamrzovanje)	6.079	4.500
--	-------	-------

ŠE POSEBNA UGODNOST

— Rum 1l	1.378
— Batons Nougat	591

**VSAK DAN DEGUSTACIJA od 14. — 16. ure proizvajalca
AGRARIA Koper**

Dne 16. 10. svetovanje za potrošnike in čebelarje — od 10. — 12. ure ter od 15. — 16. ure sodeluje tov. IVAN ESENKO.

Obiščite nas v paviljonu DO ŽIVILA!



MIZARSTVO OVSENIK

KRANJ, Jezerska cesta 108/c, tel.: 064/35-770

nudi:

- več vrst letev: talnih, vogalnih, zaključnih in okrasnih balkanske ograje, garderobne stene, stenske police in več vrst ogledal
- dvonamenske lestve raznih velikosti

— NOVO V PROGRAMU: VHODNA IN GARAŽNA VRATA

Vse to razstavljamo tudi na sejmu v Kranju od 16. do 22. 10. 1987.

Praktično je za opremo vaših stanovanj!

TEKSTILINDUS KRANJ

INFORMATIVNO PRODAJNI CENTER

PREŠERNOVA 1 — Tel. 25-168

Pričakujemo vas

OBVESTILO

POTROŠNIŠKO INFORMATIVNI CENTER pri Centralnem zavodu za napredek gospodinjstva organizira na 20. sejmu stanovajske opreme v Kranju od 16. do 22. oktobra 1987 svetovanja in predavanja za področje stanovajske opreme in ogrevanja.

Urniki predavanj:

- 17. oktober ob 17. uri Kurilne naprave
- 19. oktober ob 17. uri Uporaba sončne energije
- 20. oktober ob 17. uri Dobra izolacija — pogoj za zdravobivanje in čisto okolje
- 21. oktober ob 17. uri Opremimo dobro uporabno kuhinjo



V salonu pohištva v Globusu razstavljamo in prodajamo stavbno pohištvo in lesne obloge proizvajalcev LESNA Slovenj Gradec, EKO Velenje in LIKO Vrhnik.

UGODNO

v času prodajne akcije od 12. do 20. oktobra 1987 nudimo kupcem:

posebne ugodnosti:

- brezplačno odstavo do 30 km,
- strokovne nasvete
- okna in vrata na zalogi po ugodnih cenah

NOVO — OXI — NOVO — OXI — NOVO — OXI

lesnina

pohištvo KRANJ

predstavlja

na sejmu
stanovajske
opreme

pohištveni program OXI

Pohištvo OXI

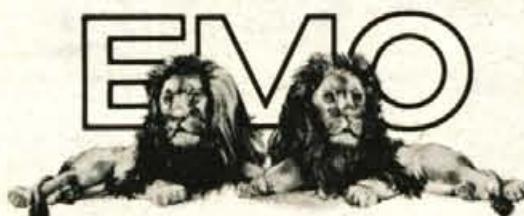
je vrhunski dosežek strokovnjakov iz Mebla in bo prvič v Jugoslaviji razstavljeno v paviljonu Lesnine v novi hali na gojenjskem sejmu v Kranju.

Tiste, ki bi radi novi program kupili ali o njem zvedeli kaj več, vabi Lesnina, da obiščejo njihov razstavni prostor. Še posebno priporočajo obisk v nedeljo, 18. oktobra, ko bo dan Lesnine.

Ta dan bo povečana ekipa Meblovih in Lesnininih strokovnjakov dajala strokovne nasvete o opremi vseh bivalnih prostorov — zaželeno je, da imate s seboj izmere oziroma tloris stanovanja.

Cene so zmerne ● Prevoz do 30 km je brezplačen ● Ugodni so kreditni pogoji
● Strokovnjaki iz Lesnine in Mebla vas pričakujejo v paviljonu Lesnine.

NOVO — OXI — NOVO — OXI — NOVO — OXI



EMO SE PREDSTAVLJA

na gojenjskem sejmu v Kranju od 16. do 22. 10. 1987

- emajlirana posoda
- kopalne kadi in WC splakovalniki
- emoterm radiatorji
- peći za etažno ogrevanje
- garniture posode 21

PRODAJA S POPUSTOM OD 10 DO 20 %
na stojnici MERKUR Kranj

KVALITETA ZA NAS IN ZA VAS



EMO



OPTIKA VERVEGA NEVENKA

Tavčarjeva 1, Kranj

tel.: 27-610

(nasproti Delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in specialnimi lečami.

Izdajemo na recept in brez njega



ČEBELARJI POZOR!

Vabimo vas na Gorenjski sejem, še posebno dne 16. 10. 1987, kjer bo na vaša vprašanja odgovarjal pospeševalci pri DO HMEZAD — Čebelarska zadruga Polhov Gradec — tovarš IVAN ESENKO, in sicer od 10. do 12. ure in od 15. do 16. ure.

Pridite v paviljon DO ŽIVILA!

ZAVESE vam ukrojimo in sešijemo

- z gubami, z volani, s čipko
- montiramo karnise

Pred nakupom zaves se

posvetujte po tel.: 064/34-156

Se pričorčamo!

IZBRALI

SO ZA VAS



kovinotehna

Nadvse praktičen strojček za zapiranje steklenic in kozarcev za vlaganje sadja (cena 12.828 din) lahko kupite v blagovnici FUŽINAR na Jesencah. Na zalogi imajo tudi kronske zamaške ter pokrovčke za kozarce iz ALU in PVC folije.



INDUSTRIJA VOLNENIH IZDELKOV

obiščite naš razstavni prostor na 20. sejmu v Kranju, kjer razstavljamo odeje in dekorativne tkanine iz domače ovčje volne.



KAKO DO NOVE SPALNICE
ALI SAMSKE SOBE?

STARO ZA NOVO

informacije:

LESNA INDUSTRIJA IDRIJA
tel. 065 / 71-266, 71-267

vsak dan od 8.-18. ure, tudi v soboto in nedeljo!

MALI OGLASI
tel.: 27-960
cesta JLA 16
vozila

Prodam dve novi GUMI za škodo 100 L. Nova vas 1, Radovljica

Prodam TOYOTA COROLO liftbec, letnik 1981. Tel.: 79-972 17281

Prodam Z 750, letnik 1976, dobro ohranjen. Meglič, Grašovče 23, tel.: 51-845 17282

MOTOR APN 6 še dobro ohranjen, prodam. Poklukar, Stružev 9, Kranj 17283

Prodam avto FIAT 132, 1800. Anica Škerbec, Zg. Senica 5, Medvode 17294

Prodam avtomobilске dele za Z 101 GTL, Tel.: 45-210 17299

Prodam Z 101, letnik 1978, registriran do avgusta 1988, cena 120 SM. Tel.: 79-736 17300

DIANO, letnik 1978, vozno, neregistrirano, ugodno prodam. Tel.: 34-241, popoldan 17302

Prodam Z 750, zaleten, v voznom stanju. Brane Selič, Sv. Duh 42 17308

Ugodno prodam sprednje BLATNIKE in rezervne dele za LADO 1200, stari tip. Milan Štular, Zg. Bitnje 139 17312

Prodam Z 101, letnik 1978. Delno obnovljena, registrirana do decembra. Ogled v petek in soboto. Marko Subašić, Pot v Bitnje 4, Kranj 17349

Prodam nov MOTOR APN 6 in nov stereo avtoradio philips z avtoreverzom, 2 novi GUMI semperit ter štiri kompletne zimske gume s plastiči 13 x 165. Kalinškova 41, Kranj (Gorenje) 17385

Nov TORI KROS prodam 10-odstotkov ceneje. Tel.: 46-517, popoldan 17348

Prodam FIAT 127 special, letnik 1984, prevoženih 30.000 km. Tel.: 51-309 17360

Prodam Z 750, letnik 1973. Tel.: 46-340 17361

Prodam osebni avto Z 101 lux. Dujo Paukovič, Partizanska 41, Škofja Loka 17364

Prodam Z 101 GTL, letnik 1985, prva registracija 11. oktobra 1985. Ješetova 10, Stražišče-Kranj 17371

Prodam 3 leta, staro Z 101. Arnež, Luže 14 17372

Prodam BMW 323 i, 50.000 km decembra 1984, grafitno črn, vsa dodatna oprema. Ponudbe po tel.: (061) 265-345 17373

Prodam RENAULT 5 GL, 23500 km, prva registracija 1. julija 1987, bie, 9 Mio. Tel.: (061) 265-345 17374

Ugodno prodam JUGO 45, letnik 1982, dobro ohranjen. Tel.: 80-185 17379

Prodam osebni avto Z 101 confort, letnik 1982, garažiran, prevoženih 45.000 km, cena po dogovoru. Lucija Viduč, Ladja 1/a, Medvode, tel.: (061) 612-849, zvečer 17380

Prodam Z 101 lux, letnik 1977, registriran do marca 1988. Romih, Studenče 25, Lesce ali tel.: 75-140, int. 357 17382

Prodam nov MOTOR APN 6 in nov stereo avtoradio philips z avtoreverzom, 2 novi GUMI semperit ter štiri kompletne zimske gume s plastiči 13 x 165. Kalinškova 41, Kranj (Gorenje) 17383

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1984. Tel.: 28-749, petek in sobota 17460

Prodam dobro ohraneno DIANO 6 L, letnik 1978, registrirano do junija 1988. Ogled v popoldanskem času. Žibert, Kajuhova 12, Kranj 17461

Prodam GOLF JGL, letnik 1981, Alojz Bobnar, Gorenja vas - Rateče 11, Škofja Loka 17463

Prodam HORIZON GLS, letnik 1979. Tel.: 70-543 17464

Ugodno prodam Z 750, dobro ohraneno. Tel.: 77-924 17453

Nujno prodam ŠKOLJKO za JUGO, cena 8 SM. Čosič, tel.: 77-013 17454

BT 50, še neregistriran, ugodno prodam. Tel.: 80-487 17455

Prodam Z 126 P, letnik 1979. Tel.: 38-324, med 15. in 17. ure 17456

Prodam R 4, letnik 1979, registriran do oktobra 1988, za 98 SM. Ogled v nedeljo. Tel.: 28-436 17457

R 4 z obnovljenim motorjem, letnik 1978, registriran do 20. februarja 1988, prodam za 950.000 din. Švegelj, Ljubno ob 128 17458

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1984. Tel.: 28-749, petek in sobota 17460

Prodam dobro ohraneno DIANO 6 L, letnik 1978, registrirano do junija 1988. Ogled v popoldanskem času. Žibert, Kajuhova 12, Kranj 17461

Prodam GOLF JGL, letnik 1981, Alojz Bobnar, Gorenja vas - Rateče 11, Škofja Loka 17463

Prodam HORIZON GLS, letnik 1979. Tel.: 70-543 17464

Ugodno prodam Z 750, dobro ohraneno. Tel.: 77-924 17453

Nujno prodam ŠKOLJKO za JUGO, cena 8 SM. Čosič, tel.: 77-013 17454

BT 50, še neregistriran, ugodno prodam. Tel.: 80-487 17455

Prodam Z 126 P, letnik 1979. Tel.: 38-324, med 15. in 17. ure 17456

Prodam R 4, letnik 1979, registriran do oktobra 1988, za 98 SM. Ogled v nedeljo. Tel.: 28-436 17457

R 4 z obnovljenim motorjem, letnik 1978, registriran do 20. februarja 1988, prodam za 950.000 din. Švegelj, Ljubno ob 128 17458

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1984. Tel.: 28-749, petek in sobota 17460

Prodam dobro ohraneno DIANO 6 L, letnik 1978, registrirano do junija 1988. Ogled v popoldanskem času. Žibert, Kajuhova 12, Kranj 17461

Prodam GOLF JGL, letnik 1981, Alojz Bobnar, Gorenja vas - Rateče 11, Škofja Loka 17463

Prodam HORIZON GLS, letnik 1979. Tel.: 70-543 17464

Ugodno prodam Z 750, dobro ohraneno. Tel.: 77-924 17453

Nujno prodam ŠKOLJKO za JUGO, cena 8 SM. Čosič, tel.: 77-013 17454

BT 50, še neregistriran, ugodno prodam. Tel.: 80-487 17455

Prodam Z 126 P, letnik 1979. Tel.: 38-324, med 15. in 17. ure 17456

Prodam R 4, letnik 1979, registriran do oktobra 1988, za 98 SM. Ogled v nedeljo. Tel.: 28-436 17457

R 4 z obnovljenim motorjem, letnik 1978, registriran do 20. februarja 1988, prodam za 950.000 din. Švegelj, Ljubno ob 128 17458

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1984. Tel.: 28-749, petek in sobota 17460

Prodam dobro ohraneno DIANO 6 L, letnik 1978, registrirano do junija 1988. Ogled v popoldanskem času. Žibert, Kajuhova 12, Kranj 17461

Prodam GOLF JGL, letnik 1981, Alojz Bobnar, Gorenja vas - Rateče 11, Škofja Loka 17463

Prodam HORIZON GLS, letnik 1979. Tel.: 70-543 17464

Ugodno prodam Z 750, dobro ohraneno. Tel.: 77-924 17453

Nujno prodam ŠKOLJKO za JUGO, cena 8 SM. Čosič, tel.: 77-013 17454

BT 50, še neregistriran, ugodno prodam. Tel.: 80-487 17455

Prodam Z 126 P, letnik 1979. Tel.: 38-324, med 15. in 17. ure 17456

Prodam R 4, letnik 1979, registriran do oktobra 1988, za 98 SM. Ogled v nedeljo. Tel.: 28-436 17457

R 4 z obnovljenim motorjem, letnik 1978, registriran do 20. februarja 1988, prodam za 950.000 din. Švegelj, Ljubno ob 128 17458

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1984. Tel.: 28-749, petek in sobota 17460

Prodam dobro ohraneno DIANO 6 L, letnik 1978, registrirano do junija 1988. Ogled v popoldanskem času. Žibert, Kajuhova 12, Kranj 17461

Prodam GOLF JGL, letnik 1981, Alojz Bobnar, Gorenja vas - Rateče 11, Škofja Loka 17463

Prodam HORIZON GLS, letnik 1979. Tel.: 70-543 17464

Ugodno prodam Z 750, dobro ohraneno. Tel.: 77-924 17453

Nujno prodam ŠKOLJKO za JUGO, cena 8 SM. Čosič, tel.: 77-013 17454

BT 50, še neregistriran, ugodno prodam. Tel.: 80-487 17455

Prodam Z 126 P, letnik 1979. Tel.: 38-324, med 15. in 17. ure 17456

Prodam R 4, letnik 1979, registriran do oktobra 1988, za 98 SM. Ogled v nedeljo. Tel.: 28-436 17457

R 4 z obnovljenim motorjem, letnik 1978, registriran do 20. februarja 1988, prodam za 950.000 din. Švegelj, Ljubno ob 128 17458

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1984. Tel.: 28-749, petek in sobota 17460

Prodam dobro ohraneno DIANO 6 L, letnik 1978, registrirano do junija 1988. Ogled v popoldanskem času. Žibert, Kajuhova 12, Kranj 17461

Prodam GOLF JGL, letnik 1981, Alojz Bobnar, Gorenja vas - Rateče 11, Škofja Loka 17463

Prodam HORIZON GLS, letnik 1979. Tel.: 70-543 17464

Ugodno prodam Z 750, dobro ohraneno. Tel.: 77-924 17453

Nujno prodam ŠKOLJKO za JUGO, cena 8 SM. Čosič, tel.: 77-013 17454

BT 50, še neregistriran, ugodno prodam. Tel.: 80-487 17455

Prodam Z 126 P, letnik 1979. Tel.: 38-324, med 15. in 17. ure 17456

Prodam R 4, letnik 1979, registriran do oktobra 1988, za 98 SM. Ogled v nedeljo. Tel.: 28-436 17457

R 4 z obnovljenim motorjem, letnik 1978, registriran do 20. februarja 1988, prodam za 950.000 din. Švegelj, Ljubno ob 128 17458

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1984. Tel.: 28-749, petek in sobota 17460

Prodam dobro ohraneno DIANO 6 L, letnik 1978, registrirano do junija 1988. Ogled v popoldanskem času. Žibert, Kajuhova 12, Kranj 17461

Prodam GOLF JGL, letnik 1981, Alojz Bobnar, Gorenja vas - Rateče 11, Škofja Loka 17463

Prodam HORIZON GLS, letnik 1979. Tel.: 70-543 17464

Ugodno prodam Z 750, dobro ohraneno. Tel.: 77-924 17453

Nujno prodam ŠKOLJKO za JUGO, cena 8 SM. Čosič, tel.: 77-013 17454

BT 50, še neregistriran, ugodno prodam. Tel.: 80-487 17455

Prodam Z 126 P, letnik 1979. Tel.: 38-324, med 15. in 17. ure 17456

Prodam R 4, letnik 1979, registriran do oktobra 1988, za 98 SM. Ogled v nedeljo. Tel.: 28-436 17457

R 4 z obnovljenim motorjem, letnik 1978, registriran do 20. februarja 1988, prodam za 950.000 din. Švegelj, Ljubno

Prodam suha DRVA Tel: 46-670
17278

Prodam suha bukova DRVA Tel:
68-637 17297

Prodam volineno PREPROGO Tel:
38-260 17298

Lepo SADIKE CIPRES za ograje (v
kontejnerjih) dobite pri Kanciliju, Ce-
sta Kokškega odreda 12/a 17303

Prodam 100-litrski KOTEL za žga-
njeku 10-odstotkov ceneje Tel:
80-217 17306

Prodam semenski KROMPIR Igor.
Praprotina polica 10, tel.: 42-420 17310

Prodam nekaj ženskih in moških
KOLES. Tetenje 12 17317

Prodam ZELJE v glavah. Sp. Bitnje
24, tel: 44-699 17318

Poceni prodam SMUČI RC 08, 195
cm dolge, z okovjem M 4. Nataša
Omerzel. Polje 1, Zasip Bled, tel.:
77-623 17319

Prodam ZELJE v glavah. Jeglič.
Podbrezje 86 17338

Prodam franklin KAMIN in dvojno
POSTELJO z jogijem. Tel.: 62-322
17367

Prodam gumi VOZ. Špendal, Brezje
pri Tržiču 31 17376

Ugodno prodam uvoženo poročno
OBLEKO z jakno, št. 36-38. Tel:
38-264, popoldan 17383

Prodam bukova DRVA. Štefanija
gora 28, tel: 42-467 17384

Prodam semenski KROMPIR Igor.
Kert, Čirče 24 17386

Prodam avtomobilsko tovorno PRI-
KOLICO novo, nerabiljeno, v garanciji
AKUMULATOR 35 AmpH in računalnik
amstrand CPC 464. Tel.: 21-842
17401

Prodam 600 kosov modelarnega ZI-
DAKA. Žirovica 2 17232

Prodam SPIROVCE in LEGE za
ostrešje. Ciril Lukanc, Orehovlje 10
17305

Prodam 13 prostorskih metrov su-
hih kostanjevih DRV. Kalan, Zalog 10/
Golnik 17308

10-odstotkov ceneje prodam 45 m
rjavih klinker keramičnih PLOŠČIC A/
kvalitete ljubečna Celje. Tel.: 79-621
17321

Prodam večjo količino smrekovega
OPAŽA. Podbrezje 75, tel.: 70-188
17330

Prodam 3 m schedel DIMNIKA,
premera 20 cm, za polovično ceno.
Tel.: 46-447, med 18. in 19. uro 17337

Prodam 40 vrč fasadnega PESKA
zreče. Brekuš, Milje 16, tel.: 43-124/
17340

Prodam 5 cm PLOHE ali letve po
želi. Ca Brdo 19, Kokrica 17347

Prodam dve OKNI z roletno nazarej-
dimenzijs 140 x 120 cm. Tel.: (061)
627-085 17407

Prodam rabljeno strešno OPEKO
špičak, 3000 kosov. Rozman, Dobro
polje 2, tel.: 79-833 17439

Prodam LES za oder pri fasadah.
Kranjska 21, Šenčur, tel.: 41-123 17474

Ugodno prodam 80 m² kombi plošč
S 5 cm. Alojz Bašelj, Virilog 23, Škofja
Loka 17475

Ugodno prodam 2000 kosov ce-
mentne OPEKE folc in enokrilno
OKNO 52 x 125 in dvokrilno okno. Viktor
Podgoršek, Kovcr 3/a 17481

Ugodno prodam cca 2000 kosov ra-
bljene cementne strelne OPEKE.
Franc Ravnik, C. na Golico 4, Jesenice
(nasproti občine) 17510

Ugodno prodam dva nerabiljeni (še
zapakirani) STREŠNI OKNI AURAL B-
(74 x 112 cm) ter štiri nove nerabiljene
GUME za R4. Stružev 24, tel.: 22-901
17549

Prodam BIKCA in TELIČKO simen-
taliko, staro 3 tedne. Lahovče 13, tel.:
42-669 17251

Prodam TELIČKO, težko 160 kg. Andre-
je, Smokuc 40, tel.: 80-409 17265

Prodam TELICO simentalko, 9 me-
secev brej ali menjam za junca. Čirče
31 17280

Prodam KONJA, vajenega vseh
kmečkih del. Tel.: 80-538, od 18. ure
naprej 17313

Prodam KRAVO frizijo s teleтом
ali brez. Zg. Bela 37 17321

Prodam breje KOZE in plemenske-
ga KOZLA. Soklič, Grajska 48, Bled
17344

Oddam lepe PSE ovčarje, stare 7
tednov. Brigita Habjančič, Finžgarjeva
16, Lesce 17363

Prodam TELICO frizijo, staro 16
mesecev. Partizanska 34, Šenčur
17370

Prodam TELIČKO simentalko, staro
4 tedne. Trboje 31, Kranj 17393

Prodam KRAVO s teletom. Sp. Bes-
nica 137 17397

Prodam 8 tednov stare PRAŠIČKE.
Luže 14, Šenčur 17398

Prodam KRAVO s teletom. Leše 16,
Tržič 17400

Prodam 2 breji OVCI (jagenjci). Za-
itel, Potoče 31, Preddvor 17404

Prodam 6 tednov starega BIKCA in
teliko simentalca. Voglje 75 17405

Prodam KRAVO simentalko po drugi
delitvi v A kontroli. Selo 20, Bled
17424

Prodam mlado jalovo KRAVO. Pu-
šča 123 17438

Prodam 7 mesecev starega PSA
doberman. Tel.: 66-486 17445

Prodam 10 dni staro TELICO. Suha
15 17447

Prodam 3 tedne starega BIKCA
Janko Kristanc, Sr. vas 13, Šenčur
17468

Ugodno prodam 9 tednov starega
PSA koker španjela z rodovnikom.
Tel.: 77-477 17473

Prodam KRAVO simentalko, ki bo
novembra telila, ali menjam za jalov
goved in konja za vsa kmečka dela ali
menjam za starejšega. Jezerska 98,
Kranj 17491

Prodam 10 dni staro TELICO frizi-
ko A kontroli. Letence 6, tel.: 48-398
17501

Prodam KRAVO po izbiri. Zapoge
33, Vodice 17502

Prodam več OVC. Gros, Begunje
c. 33, Bistrica pri Tržiču 17516

Prodam 3 mesece starega BIKCA
simentalca. Sr. Bela 29, Preddvor
17520

Prodam 10 dni starega TELETICA
KA in leseni KOZOLEC 4 okna. Jezer-
ska c. 43 17521

Prodam 20 prm bukovih DRV, pol-
suhih in les za ostrešje, dolžina širov-
cev 7 m. Tel.: 42-471 17503

Prodam KROMPIR za krmo. Orehovlje
13, Kranj 17506

Ugodno prodam belo poročno
OT Leko št. 38-40 s klobukom. Tel:
38-480 17528

Suha bukova DRVA Tel.: 69-432
17530

Prodam silažno KORUZO. Pavno 4,
Škofja Loka 17540

Prodan, diatonično HARMONIKO.
Lado Skopac, Lec 19, Škofja Loka
17542

Ugodno prodam italijansko specijal-
ko št. 60 in JADRALNO DEŠKO fun.
Roglej, Britof 396 17497

Prodam 20 prm bukovih DRV, pol-
suhih in les za ostrešje, dolžina širov-
cev 7 m. Tel.: 42-471 17503

Prodam KROMPIR za krmo. Orehovlje
13, Kranj 17506

Ugodno prodam belo poročno
OT Leko št. 38-40 s klobukom. Tel:
38-480 17528

Suha bukova DRVA Tel.: 69-432
17530

Prodam silažno KORUZO. Pavno 4,
Škofja Loka 17540

Prodan, diatonično HARMONIKO.
Lado Skopac, Lec 19, Škofja Loka
17542

Tako vseljivo novo opremljeno tro-
sobno STANOVANJE s telefonom od-
dam in Kranju. Šifra: 240 SM na letu in
stroški 17284

Prodan konfornito enosobno STA-
NOVANJE na Planini najboljšemu po-
nudniku. Tel.: 37-092 17292

V najem vzamem gostinski lokal na
Bledu, Radovljici ali okolici. Naslov in
ogi. oddelku 17263

pošesti

Prodam dvonadstropno HIŠO z le-
pim vrom, primerno za obrt. Tel:
(064) 60-115 17295

Prodam ali zamenjam za stanova-
nje staro kmečko hišo. Oddaljena od
Kranja 12 km, primerno za stanovanje
in obrt. Šifra: Ugodno 17414

Prodam GOZD 6000 m² v Pirničah.
Tel.: (061) 627-090 17451

Prodam večjo količino smrekovega
OPAŽA. Podbrezje 75, tel.: 70-188
17330

Prodam 3 m schedel DIMNIKA,
premera 20 cm, za polovično ceno.
Tel.: 46-447, med 18. in 19. uro 17337

Prodam 40 vrč fasadnega PESKA
zreče. Brekuš, Milje 16, tel.: 43-124/
17340

Prodam 5 cm PLOHE ali letve po
želi. Ca Brdo 19, Kokrica 17347

Prodam dve OKNI z roletno nazarej-
dimenzijs 140 x 120 cm. Tel.: (061)
627-085 17407

Prodam rabljeno strešno OPEKO
špičak, 3000 kosov. Rozman, Dobro
polje 2, tel.: 79-833 17439

Prodam LES za oder pri fasadah.
Kranjska 21, Šenčur, tel.: 41-123 17474

Ugodno prodam 80 m² kombi plošč
S 5 cm. Alojz Bašelj, Virilog 23, Škofja
Loka 17475

Ugodno prodam 2000 kosov ce-
mentne OPEKE folc in enokrilno
OKNO 52 x 125 in dvokrilno okno. Viktor
Podgoršek, Kovcr 3/a 17481

Ugodno prodam cca 2000 kosov ra-
bljene cementne strelne OPEKE.
Franc Ravnik, C. na Golico 4, Jesenice
(nasproti občine) 17510

Ugodno prodam dva nerabiljeni (še
zapakirani) STREŠNI OKNI AURAL B-
(74 x 112 cm) ter štiri nove nerabiljene
GUME za R4. Stružev 24, tel.: 22-901
17549

Prodam BIKCA in TELIČKO simen-
taliko, staro 3 tedne. Lahovče 13, tel.:
42-669 17251

Prodam TELIČKO, težko 160 kg. Andre-
je, Smokuc 40, tel.: 80-409 17265

Prodam TELICO simentalko, 9 me-
secev brej ali menjam za junca. Čirče
31 17280

Prodam 8 tednov stare PRAŠIČKE.
Luže 14, Šenčur 17398

Prodam KRAVO s teleтом. Leše 16,
Tržič 17400

Prodam 2 breji OVCI (jagenjci). Za-
itel, Potoče 31, Preddvor 17404

Prodam 6 tednov starega BIKCA in
teliko simentalca. Voglje 75 17405

Prodam KRAVO simentalko po drugi
delitvi v A kontroli. Selo 20, Bled
17424

Prodam mlado jalovo KRAVO. Pu-
šča 123 17438

Prodam 7 mesecev starega PSA
doberman. Tel.: 66-486 17445

Prodam 10 dni staro TELICO. Suha
15 17447

Prodam 3 tedne starega BIKCA
Janko Kristanc, Sr. vas 13, Šenčur
17468

Andrej Karlin iz Škofjeloške Plevne

Zrezki so na zadnjem mestu

Škofja Loka, 14. oktobra — Po skoraj desetih mesecih so se danes spet odprla vrata najslavnejše škofjeloške gostilne. Plevna, ki je že več kot sto let znana po dobi postrežbi, ima nowega lastnika. Andrej je odločen, da bo obdržal tradicionalno dobro hrano, pripravlja pa tudi marsikaj nowega.



takarico, da izboljšam že sicer dobro ponudbo, hkrati pa tudi s slikarskimi razstavami, ki jih bomo pripravljali vsak mesec, popestrim ponudbo. Kot prvi razstavlja Dušan Engelsberger, ki mi je pripravil tudi načrt za pivnico. Ta bo narejena v slogu nekakšnih tavern, vanjo pa naj bi hodili gostje na kozarec pijače, na sladoled, na pogovore. Tako bi bila lahko sedanja gostilna namenjena le tistim gostom, ki bi prišli na kosilo, malico, večerjo.

Plevna je znana po tradicionalni kmečki pojedini, po kračah, po gibanici.

Kaj še pripravljate?

Sprva sem načrtoval, da bi gostom ponudil predvsem stare loške jedi. Priatelji so mi to odsvetovali, saj se pri nas ustavlja zelo različni gostje, zelo različni željami.

Tako bomo ponujali vse, od ribnih jedi, školjk, do domaćih specialitet, žgancev, žolcev, pozimi pa tudi sezonske specialitete, kot je šunka v testu, pečenice, repa in podobno. Dobro sem založil tudi z divačino, s konjskim mesom, pa tudi domaćim vinom. Vem, da le dobra ponudba hrane privabi v gostilno goste, kakršnih si želimo.

Kakšnim gostom najreje streže?

»Zelo vesel sem majhnih skupinic, družb, ki pridejo k nam zato, da bi kaj dobrega pojedli in popili. Rad jim svetujem, rad jim priporočam tisto, kar vem da je tisti dan sveže na zalogi. Čeprav imam na jedilnem listu vseh vrst jedi, najraje postrežem s specialitetami. Zrezki vseh vrst so pri nas na zadnjem mestu, seveda pa jih z veseljem pripravljamo. Nič kaj ugledno pa se mi ne zdi, kadar pridejo v gostilno različni poslovneži, ki jih pripeljejo vodilni delavci, pa tudi vodilni delavci ne znajo pravilno izbirati pijač k jedem, ne pustijo pa, da bi jim svetoval.«

Znano je, da je Plevna poleg Homanove restavracije ena redkih gostiln, ki je odprta tudi ob nedeljah in praznikih. Bo tako tudi sedaj? »Mislim, da so se gostje navadili takšnega urnika in tudi sam vztrajam, da je gostilna ob nedeljah odprta. Imel pa sem velike težave, ko sem iskal kuhanja v natakarico, saj jih za delo ob nedeljah skoraj ni nobiti, pa tudi če jim dobro plačaš.«

V. Stanovnik

Bolšji sejem

Kranj, 16. oktobra — Na Titovem trgu se bo danes ob 13. uri začel veliki bolšji sejem, ki ga ob Tednu otroka za malčke prireja občinska zveza prijateljev mladine. Organizatorji pričakujejo veliko otrok, ki imajo doma odvečne igrače, oblačila, ki so jih prerasli, neštetokrat prebrane stripe in podobno. Starši naj jim stvari, ki so jih pripravljeni prodati, ocenijo, nato pa naj jih otroci prinesejo in ponudijo na stojnicah. Mali prodajalci in kupci, vidimo se torej danes popoldne.

FOTO REPORTAŽA

FOTO: G. ŠINIK

Štirinožci pred tekmo



Priden, bravo!

Naklo, 14. oktobra — Na nogometnem igrišču v Naklenu so danes popoldne urili svoje štirinožce domači kinologi skupaj z gosti iz Kinološkega društva Ljubljana. Pripravljali so

se namreč na finalno republiško tekmovanje šolanih psov, ki se bo začelo v soboto, 17. oktobra ob sedmih zjutraj. Poleg gostiteljskega moštva bo tekmovalo še sedem slovenskih kinoloških društev iz Maribora, Žalc, Slovenske Bistrike, Ljubljane, Krima, Ptuja in

se namreč na finalno republiško tekmovanje šolanih psov, ki se bo začelo v soboto, 17. oktobra ob sedmih zjutraj. Poleg gostiteljskega moštva bo tekmovalo še sedem slovenskih kinoloških društev iz Maribora, Žalc, Slovenske Bistrike, Ljubljane, Krima, Ptuja in



Moja in Feit, prijateljstvo, ki mu ni para.

Murske Sobote, 32 tekmovalcev in skupini A in B (v prvi so psi, ki že veliko znajo, v drugi tisti manj večji) se bo pomerilo v vajah poslušnosti, sledenja in napada ter obrambe.

Sobotni dogodek na nogometnem igrišču v Naklenu bo nedvomno vreden ogleda, zlasti še, ker domačini pričakujejo zmago enega od štirih tekmovalcev iz Naklega. Do tedaj pa nekaj slikovnih utrinkov z današnje vaje.

D. Ž.



Spopad srboritežev

od 12. do 24. 10.

dnevi svilanita S-svilanit

V KOKRI

VELIKA IZBIRA KOPALNIH PLAŠČEV IN BRISAČ
ŠALI, RUTE IN KRAVATE ZA VSAK OKUS

blagovnica
Tina

Kokri

blagovnica
Globus

GLASOVA ANKETA

Pšenico samo zase

ga prodal, le poskrbeti bo treba, da ne bo zmrznil.«



Tone Rozman s Praprotno Police: »Osem hektarov obdelovalne zemlje imamo in v glavnem se ukvarjam z vsemi. Vsakega po malo imamo, še največ je rep, ki jo gojimo in kisimo za prodajo. Ko bo vreme, bomo začeli sejeti. Kilogram pšenice je 300 dinarjev, kar je dobre potrebe. Proizvajati jo za prodajo, pa ne splača.



Anton Gros z Žej: »Na osmih hektarih obdelovalne zemlje prideljuemo v glavnem krompirje in živinorejo. Letina je bila še sorazmerno dobra, le s cenami in razmerji med njimi smo zadovoljni. Inflacija pa počasiramo za celo leto, in ta denar je vedno manj vreden. Mleka se ne splača proizvajati. Živino imamo v glavnem samo zaradi gnoja. Sejal bom v glavnem za dom. Prej deset let nismo imeli pšenice, ker so imeli v Senti dobro moko, sedaj pa jo sezimo. Mislim pa, da bi zvezna vlada naredila manj škode, če bi o nizki ceni močala, kot da je objavila. Marsikdo bi pšenico še sejal, ko pa je zvedel za ceno, pa je ne bo.«

J. Košnjek

Anton Kristan iz Srednje vasi pri Šenčurju: »Dobrih pet hektarov obdelovalne zemlje imam. Veliko ni in se ukvarjam v glavnem s semenskim krompirjem in živinorejo. Nekaj časa sem gojil tudi škrobni krompir, pa se ga ne splača več pridelovati.

Jesen je boma nič sejal, tudi pšenice ne, saj se ne splača. Nima cene. Prihodnje leto bo komaj kaj višja kot letos. Tudi živina nima cene in se trenutno še najbolj splača pridelava krompirja. Upam, da bom vse-

Požar v Exotermu pojasnjen

Police pri Naklem, 13. oktobra — Komisija UNZ iz Kranja ugotovila, kaj je zadržalo požar in eksplozijo v stari mešalnici Exoterna v Naklem. Zmes lunkerita, ki jo v tem obratu izdelujejo za barvno in črno metalurgijo, je bila vlažna in se je sprijela v cevih dozirne naprave. Zaradi trena je prišlo do vžiga, nato pa še do eksplozije. Gmotno škodo na objektu so ocenili na 500 milijonov, nadaljnjih 173 milijonov dinarjev pa bodo imeli zaradi izpada proizvodnje. D. Z.

Štirje Krančani bodo tekli na Sardiniji

Kranj, 14. oktobra — Jutri ob 8. uri bo na Sardiniji start najboljših evropskih supermaratoncev na 200 kilometrov dolgi proggi. Preteči morajo od juga na sever cel otok Sardinije. Med temi, ki bodo skušali doseči kar najboljšo uvrstitev, so tudi štirje Krančani. To so: Dušan Mravlje, lanski zmagovalec tegata maratona, Franci Kavčič, ki je bil lani tretji, Milan Klemenčič in Pavel Močnik, ki bosta letos prvič pretekla Sardinijo.

Pavel Močnik se je dobro pripravil za ta maratonski tek. Prav zato je izpustil preteklo nedeljo tudi tek za pokal Varaždina, ki je bil na tem lani prvi. Da se lahko udeleži tega maratona, so mu priskočili na pomoč v njegovih delovnih organizacijah Gradbenec, Planiki, Adrii Airways, ZTKO Kranj in drugih delovnih organizacijah v občini. Vsi so željni tega nastopa, saj bodo reprezentirali občino Kranj, Slovenijo in celotno Jugoslavijo. D. H.

bela tehnika

barvni in črno-beli TV

drobni gospodinjski aparati

kozarci — zelo ugodno

odeje posteljnina

zavese — do 30 %

ceneje

V KRAJU od 16. do 22. 10.

NESREČE

Avto s ceste

Lahovče, 13. oktobra — Zjutraj ob pol šestih se je na cesti v bližini Lahovčev ponesrečil 32-letni Darko Zupan, doma iz Šenčurja. Na ravnem, preglednem delu ceste je njegov mercedes zanesel s ceste v drevo. V nesreči je bil voznik hudo ranjen in soglašal, da ga odpeljali v jeseniško bolnišnico, avto pa je bil docela uničen. Gmotna škoda je ocenjena na 5 milijonov.

Prehitro v ovinek

Praprotno, 14. oktobra — Pri kamnolomu pred Praprotnim se je zgodila prometna nesreča, v kateri je bil huje ranjen Peter Hartman, star 38 let, s Suhe. Hartmanov avto je zaradi neprimerne hitrosti nenadoma zanesel v desno, nato je hitro odvilen v levo. Na lev strani ceste je zadel v bok avtomobila, ki ga je nasproti pripeljal Martin Koščak, star 38 let, s Podlubnika. Hartmanov avto je po trčenju vrglo s ceste. Ranjenca so odpeljali v Silo se je začudil voznik tovornjaka V. Z., ko je hotel odpeljati izpred gostilne na Jami v Šenčurju, pa je nenadoma začutil, da je nekaj povozil in zaslišal krik. Pod kolesi tovornjaka je uzel 59-letnega Angeleta K., ki se ga je napila, potem pa s samomorilskimi nameini legla pod tovornjak. Ni jih uspelo, čeprav so jo, mislec, da je hudo ranjena, odpeljali v bolnico na Jesenicu. Od tam so jo hitro odpustili, češ da ji ni hudega.

Izbudljanski Klinični center. Škoda na razbitih avtomobilih znaša 3 milijone.

Odpadlo kolo

Jepre, 13. oktobra — V Izbušljanski Klinični center so odpeljali hudo ranjenega voznika Franceta, 39-letnega Janeza Sonca iz Kranja. Ponesrečil se je na Jepri, ker je nenadoma odpadlo zadnje kolo pri avtomobilu in ga potegnilo s ceste.

D. Z.

Legla pod tovornjak

Senčur, 13. oktobra — Silno se je začudil voznik tovornjaka V. Z., ko je hotel odpeljati izpred gostilne na Jami v Šenčurju, pa je nenadoma začutil, da je nekaj povozil in zaslišal krik. Pod kolesi tovornjaka je uzel 59-letnega Angeleta K., ki se ga je napila, potem pa s samomorilskimi nameini legla pod tovornjak. Ni jih uspelo, čeprav so jo, mislec, da je hudo ranjena, odpeljali v bolnico na Jesenicu. Od tam so jo hitro odpustili, češ da ji ni hudega.

šobec LESCE

TELEVIZIJA LJUBLJANA IN TURISTIČNO DRUŠTVO LESCE VABITA NA

PODELITEV TURISTIČNEGA NAGELJNA ZA LETO 1987

V KAMPU ŠOBEC V NEDELJO, 18. OKTOBRA, OB 14. URI

ČAKA VAS OBILO ZABAVE